

АГУУЛГА

НЭГ. ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	4
2025 ОНЫ УУРХАЙН АЖЛЫН ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ	6
Ордын товч танилцуулга.....	5
2025 онд үйл ажиллагаа явуулсан хугацаа.....	6
2025 оны уулын ажлын гүйцэтгэл	7
Дэд бүтэц	6
2025 оны ус ашиглалтын мэдээ	4
2.1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	13
2.2. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	39
2.3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	42
2.4. Түүх соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө.....	50
2.5. Нүүлгэн шилжүүлэх нөхөн олговор олгох төлөвлөгөө	50
2.6. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө.....	50
2.7. Хог хаягдлын менежмент	56
2.8. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө.....	65
ГУРАВ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР.....	68
Агаарын чанар.....	68
Усны хяналт-шинжилгээний үр дүн.	72
ТӨСЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ОРОН НУТАГТ ТАЙЛАГНАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХЭРЭГЖИЛТ	73
ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛ	74

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1- Аж ахуй нэгжийн товч мэдээлэл.....	4
Хүснэгт 2. Ашиглалтын технологийн схем	5
Хүснэгт 3. Уурхайн 2025 онд уурхайн ажиллах хугацаа	6
Хүснэгт 4. 2024 онд унд ахуйн хэрэглээнд ашигласан усны тооцоо.....	6
Хүснэгт 5. Ногоон байгууламжын усалгаанд ашигласан усны хэрэглээ	10
Хүснэгт 6- Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө	13
Хүснэгт 7- Хөрсөн бүрхэвч, гадаргын хэлбэрт үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөө	27
Хүснэгт 8- Гадаргын болон газрын доорх усны нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах төлөвлөгөө.....	32
Хүснэгт 9- Ургамал ба амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах төлөвлөгөө	35
Хүснэгт 10- Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд төлөвлөсөн ажил	39

Хүснэгт 11- Нөхөн сэргээлтийн ажлын төлөвлөгөө	42
Хүснэгт 12- “Тэр бум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд төлөвлөсөн ажил	48
Хүснэгт 13- Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	50
Хүснэгт 14- Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	56
Хүснэгт 15- Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	65
Хүснэгт 18- 2025 БОМТ-ний Биелэлтийн ажилд шаардагдсан нийт зардал	73

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

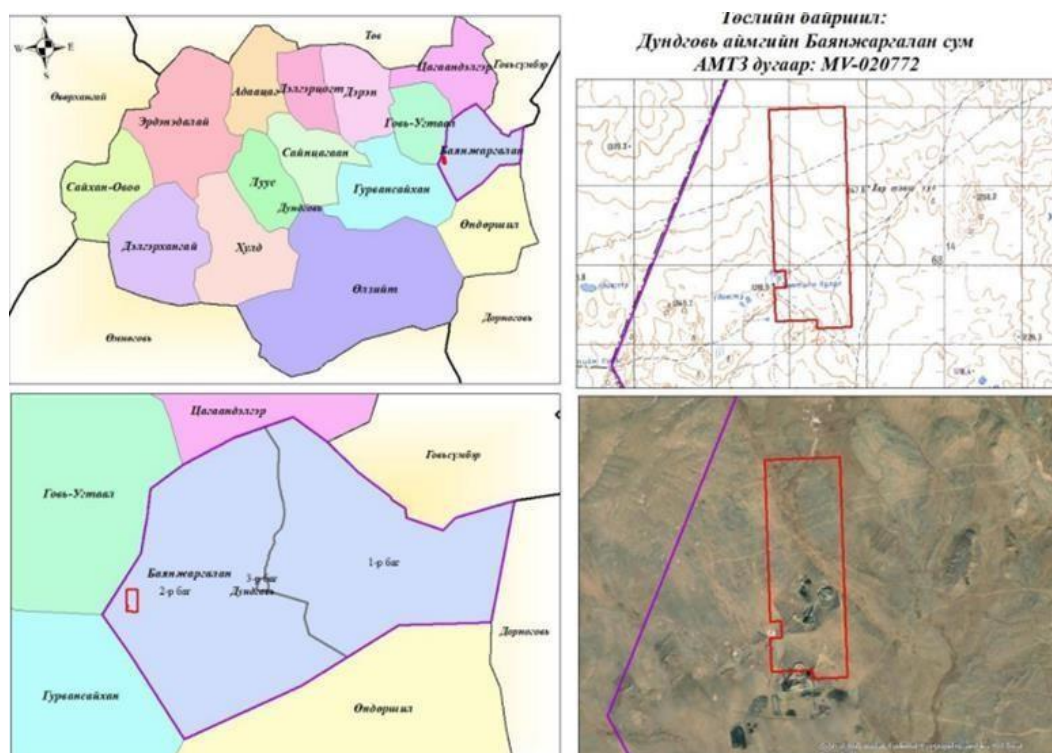
Зураг 1. Төслийн байршлын зураг	4
Зураг 2. Уулын ажил явагдаж буй байдал	Error! Bookmark not defined.
Зураг 3. Тоолуур суурилуулах байгууламж бэлдэж тог цахилгааныг шийдсэн, тэн байрлуулсан.	Error! Bookmark not defined.
Зураг 4. Зам усалгааны ажлын бүртгэл.....	Error! Bookmark not defined.
зураг 5. Зам усалгааны ажлыг баталгаажуулсан фото зураг	9
Зураг 6. Замын усалгааны бүртгэлийн хуудас, зам усалгааны ажлын зураг	16
Зураг 7. Агаарын бохирдлын хяналтын цэгийн байршил.....	17
Зураг 8. Агаарын тоосжилтын хэмжилтийн ажлын зураг.....	18
Зураг 9. Зам засварын ажлын зураг (замын урт 2.4 км)	19
Зураг 10. Тээврийн хэрэгсэл хүлээлцэх акт бүртгэсэн байдал	20
Зураг 11. Техникийн үзлэг шалгалтын ажлын зураг	21
Зураг 12. Хурдны хязгаар тогтоосон тэмдэг нэмж байршуулсан ажлын зураг	22
Зураг 13.	23
Зураг 14.	24
Зураг 15. Уурхайд ашиглаж буй тоосноос хамгаалах маск	26
Зураг 16. Шимт хөрсний овоолгыг хэлбэршүүлж тэмдэгжүүлсэн ажлын зураг	28
Зураг 17. ШТС-ын нөөцлүүр савыг газарт булж стандартын дагуу тохижуулсан ажлын зураг	30
Зураг 18. Засвараас гарсан хог хаягдал хадгалах хэсгийг тэмдэгжүүлсэн ажлын зураг.....	31
Зураг 19. Хөрсний бохирдол сэдвээр зохион байгуулсан сургалтын ажлын зураг.....	32
Зураг 20. Тоолуур суурилуулсны дараа хөлдөхөөс сэргийлж байгууламж бэлдэн, тог цахилгааныг шийдсэн, тен байрлуулсан байдал.....	34
Зураг 21. Зэрлэг амьтдад өвс, тэжээл тавьж өгөх арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн ажлын зураг ...	36
Зураг 22. Уурхайн зогоон руу орсон малыг хөөж гаргасан ажлын хавсаргав.	37
Зураг 23. Сургалтанд хамрагдсан ажилчдын нэрс.....	37
Зураг 24. Булгийн хашааны анхны байдал	40
Зураг-25. 2023 онд булгийг хашаалсан хашааны зураг, 2025 оны 09-р сарын 26-ний байдлаар	40
Зураг 26. Булгийн эхийг шинэчлэн хашаалсан хашааны зураг.....	41
Зураг 27. Шимт хөрсний овоолгыг хэлбэржүүлэн тэмдэгжүүлсэн ажлын зураг	43
Зураг 28. Нөхөн сэргээлтийн туршилт судагааны талбай байгуулахаар төлөвлөсөн газрын байршил	48
Зураг 29. Хөрс бэлтгэсэн ажлын зураг.....	49
Зураг 30. Модны суулгацаа тарьж буй ажлын зураг	49
Зураг 31. Мод усалгааны ажлын зураг.....	50
Зураг 32. Кемпийн гадна байрлуулсан галын сарайн зураг	53
Зураг 33. ХАБ-ын аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд ажилчдыг хамруулж буй ажлын зураг	53
Зураг 34. Анхан тусламжын эмийн сангийн зураг	54
Зураг 35.	56
Зураг-36. Зохион байгуулсан сургалтын ажлын зураг	58
Зураг 37. Сумын хог хаягдлын нэгдсэн цэгт хог хаягдал хүргэсэн ажлын зураг	59

Зураг 38. Тос масло мэргэжлийн байгууллагад хүлээлгэн өгсөн ажлын зураг	60
Зураг 39. Аюултай хог хаягдал устгалын акт.....	61
Зураг 40. Үүссэн хог хаягдал бүртгэлийн дэвтэр	61
Зураг 41. Дахивар хог цуглуулах хогийн сав байрлуулсан байдал.....	62
Зураг 42. Дээж авах цэгийн байршлыг харуулсан зураг	66

НЭГ. ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Манай “Биг могул коул энд энерги” ХХК /РД: 5369223/ нь Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын Энгэр-Ус багийн нутаг дэвсгэрт орших ашигт малтмал ашиглалтын MV-020772 тоот дугаартай “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордод 2017 оноос эхлэн үйл ажиллагаа явуулж байна.

“Хөөтийн хонхор-2” нүүрсний орд газар нь Улаанбаатар хотоос 330 км, Чойроос 110 км, Баянжаргалан сумын төвөөс 25 км-ийн зайд тус тус байрлана. Талбайн нийт хэмжээ 1046.73 га.

Зураг 1. Төслийн байршлын зураг

Хүснэгт 1- Аж ахуй нэгжийн товч мэдээлэл

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр	“Биг могул коул энд энерги” ХХК
Регистрийн дугаар	5369223
Улсын бүртгэлийн дугаар	9011665117
ААН-ийн үйл ажиллагааны чиглэл	Уул уурхай
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	MV-020772
ААН-ийн хаяг	Улаанбаатар хот, СБД, 4-р хороо, Цэнтрүүм оффис, 4 давхар, 401 тоот
Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангын хаяг	Байгаль орчны мэргэжилтэн Г.Бадамгарав, 80821128, gbadmaa1128@gmail.com

ОРДЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.

Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн MV-020772 тоот дугаартай “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй ордыг анх 2014 онд ашигт малтмалын нөөцийн улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн бөгөөд 2017 оноос олборлолтын үйл ажиллагаа явуулж эхлэсэн.

Ордын 2023 онд хийгдсэн ТЭЗҮ-д тусгаснаар Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2013 оны 12-р сарын 24-ний өдрийн ХХ-24-07 тоот дүгнэлтээр Хөөтийн хонхор-2 талбай дахь нийт бодитой болон боломжтой (B+C) зэргийн цэвэр нүүрсний нөөцийг 18,191.21 мян.тн-оор, чулууны үетэй нүүрсний нөөцийг 19,869.87 мян. тн-оор, үүнээс эдийн засгийн үр ашигтай бодитой (B) зэргийн цэвэр нөөц 7,189.31 мян.тн-оор, чулууны үетэй нүүрсний нөөцийг 7,835.32 мян. тн-оор, эдийн засгийн үр ашигтай боломжтой (C) зэргийн цэвэр нүүрсний нөөцийг 10,750.26 мян.тн-оор, чулууны үетэй нүүрсний нөөцийг 11,899.34 мян.тн-оор баталжээ. Үүнээс 2021 оны эцсийн тайлангаар үлдэгдэл нөөцийн хэмжээ бодитой (B) зэргээр 6,874.14 мян.тн, боломжтой (C) зэргээр 10,661.11 мян.тн болсон байна.

Орд ашиглалтын технологи

“Хөөтийн хонхор”-2 нүүрсний талбайн нөөцийн нүүрсний давхрааснууд нь газрын гадаргууд харьцангуй ойр тул ил уурхайн аргаар авто тээвэртэй, гадаад овоолготой ашиглалтын системээр олборлоно.

Хүснэгт 2. Ашиглалтын технологийн схем

Ашиглалтын систем	Үндсэн ажил	Технологийн процессууд
Тээвэртэй ашиглалтын технологи	1. Хөрс хуулалт	• Өрөмдлөг тэсэлгээ
		• Ухаж ачих
		• Тээвэрлэх
		• Олборлох
	2. Олборлолт	• Ухаж ачих
		• Тээвэрлэх
		• Овоолох

ДЭД БҮТЭЦ

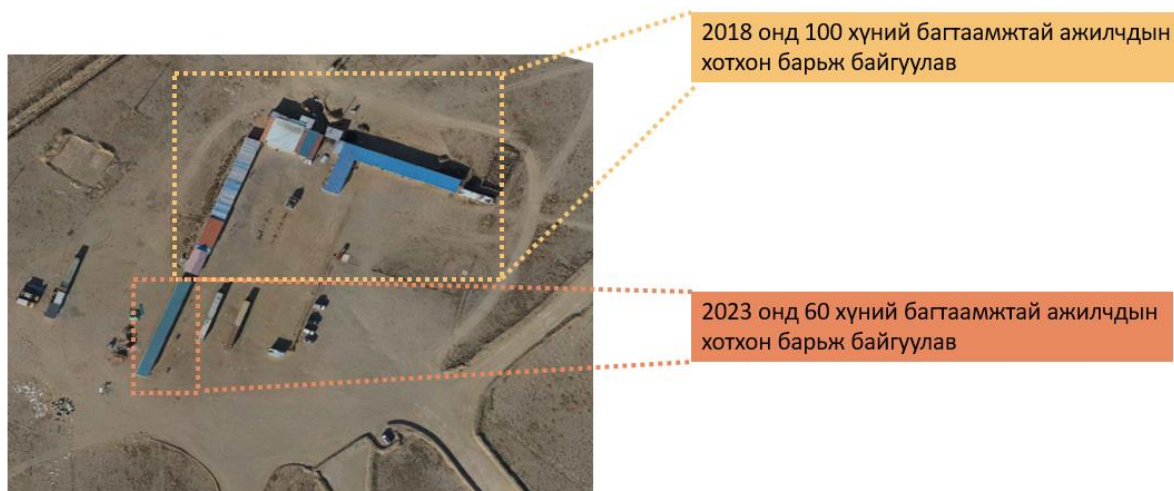
Зам харилцаа.

Хөөтийн хонхор-2 төслийн талбай нь Улаанбаатар хотоос зүүн-урагш 340 км-т Баянжаргалан сумын нутагт орших бөгөөд Дундговь аймгийн Мандалговь хотоос зүүн урагш 130 км, Баянжаргалан сумаас баруун зүгт 25 км-т байрлана. Уурхайн талбайд жилийн аль ч улирал Баянжаргалан сум юм уу аймгийн төв Мандалговь хотоос шороон замаар очих боломжтой.

Барилга байгууламж.

Уурхай нь анх 2018 онд нийт 100 хүний багтаамжтай ажилчдын хотхон барьж байгуулсан бөгөөд 2023 онд кемпийн байгууламжыг өргөжүүлж, нэмэлтээр 60 хүний багтаамжтай сендвичэн барилгыг ашиглалтанд оруулсан байна.

Одоогийн байдлаар уурхайн хотхон нь 60–70 хүний багтаамжтай гал тогооны барилга, ажилчдын амралтын байр, автомашины зогсоол, тамхи татах цэг болон 2025 онд шинээр ашиглалтад орсон автомашины гараж зэрэг барилга байгууламжуудаас бүрдэж байна.

Зураг 2- Кемпийн байгууламжын зураг

Цахилгаан хангамж.

“Хөөтийн хонхор-2” уурхайн ойролцоо “МАК” ХХК-ийн татсан 35/10 кВ-ын өндөр хүчдэлийн шугамд холбогдсон байдаг. Уурхайн цахилгааны хэрэглээг “МАК” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу хангадаг.

Усан хангамж.

Уурхайн ашиглалтын үед унд ахуйн усны хэрэгцээг тусгай зөвшөөрлийн талбайд гаргасан 1.1 л/с ундаргатай гүний худгаас хангана. Зам талбайн усалгаа болон ногоон байгууламжийн усалгааг уурхайн карьерт орж ирэх шүүрлийн усаар хангана.

Хөөтийн хонхрын уурхайн баруунд урд хэсэгт 25 орчим гүнээс газрын доорх ус шүүрч уурхайн олборлолтыг зогсоож, карьерын зүүн талын мөргөцгөөс олборлолт явуулж байна.

Олборлолтын явцад үүссэн шүүрлийн усыг зумпын аргаар соруулж уурхайн карьераас 2.5 км зайд байгальд задгай байдлаар шингээж байна.

ХОЁР. 2025 ОНЫ УУРХАЙН АЖЛЫН ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

2025 онд үйл ажиллагаа явуулсан хугацаа.

Уурхай нь нийтийн баяр ёслолын өдрүүд, цаг агаарын саатал болон засвар үйлчилгээ хийх өдрүүдээс бусад үед жилийн дөрвөн улирал тасралтгүй, хоногт 2 ээлжээр, ээлжинд 12 цагаар ажиллана.

Уурхай нь 2025 оны 07-р сарын 01-ний өдрөөс 08-р сарын 30-ний өдөр хүртэл буюу нийт 61 хоног үндэсний их баяр наадмын амралт болон ажилчдын ээлжийн амралттай холбоотойгоор зогссон бөгөөд уурхай зогссон нь үнэн болох тухай орон нутгаас албан тодорхойлолтоор баталгаажуулсан байна.

2025 онд уурхай нь нийт 304 хоног, 7296 цаг тасралтгүй үйл ажиллагаа явуулсан байна. /үлдсэн хугацаанд зогсохгүйгээр ажилласан тохиолдолд/

Хүснэгт 3. Уурхайн 2025 онд уурхайн ажиллах хугацаа

№	Үзүүлэлтүүд	Утга
1.	Жилийн календарчилсан хоногийн тоо	365
2.	Уурхайн амарсан, зогссон хоног	61
3.	Уурхайн жилд ажилласан хоног	304
4.	Ээлжийн тоо	2

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

5.	Ээлжийн үргэлжлэх хугацаа	12
6.	Жилд ажиллах цаг	7296

2025 оны уулын ажлын гүйцэтгэл

2025 оны 09-р сарын мэдээгээр ил уурхайн гүйцэтгэл хөрс хуулалт 173,568 м3 (69.39%), нүүрс олборлолт 38,010 тн (40.0%), уулын цул 200,718 м3 (63.1%) олборлосон гүйцэтгэлтэй байна.

Бүтэц орон тоо.

2025 оны 10-р сарын байдлаар 2 ээлжийн ИТА-д 14, засварын хэлтэст нийт 4, хүнд машин механизмын оператор 52 хүн буюу нийт 70 хүнтэйгээр үйл ажиллагаа явуулж байна. Үүнээс орон нутгийн 1 иргэн, гадаадын 0 иргэн ажиллаж байна.

2025 оны ус ашиглалтын мэдээ

Унд-ахуйн ус ашиглалт

2025 оны ус ашиглах дүгнэлтээр төслийн 2025 онд УАТ-ний Маягт-3-т үндэлэн тухайн жилд ажиллах хугацааг 365 хоног, нийт ажиллах хүний тоог 145 хүн (үүнээс үндсэн ажилтан-120, туслан гүйцэтгэгч-25), Унд ахуйн усны хэрэглээг БОНХАЖЯ-ны сайдын 2015 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/301 дугаар тушаалаар баталсан нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны нормын 12 дугаар хавсралтыг үндэслэж нэг хүний хоногт ашиглах усны хэмжээг 150 л-ээр тооцсон байна.

2025 онд унд-ахуйн хэрэглээнд ашиглах усны хэмжээ дүгнэлтээр 7938.75 м3 байна.

Хүснэгт 4- 2025 оны Ус ашиглуулах дүгнэлтээр тооцсон Унд-Ахуйд ашиглах усны хэмжээ

№	Хүний тоо	Нэг хүний хоногт ашиглах усны норм, л	Тухайн жилд нийт ажиллах хугацаа, хоног	Унд-ахуйн зориулалтаар ашиглах усны хэмжээ, м3
	145	150 л	365	7938.75

(Хүний тоо болон жилд ажиллах хугацааг 2025 оны Уулын ажлын төлөвлөгөөний Маягт-3-т тусгасан дүнд үндэслэсэн.)

2025 онд уурхай нь баяр наадам болон ажилчдын ээлжийн амралттай холбоотой нийт 61 хоног зогсож, 304 хоног үйл ажиллагаа явуулсан байна. Одоогоор уурхайд өөрийн компанийн 70 ажилтан, туслан гүйцэтгэгч компанийн 25 ажилтан буюу нийт 100 ажилтантайгаар үйл ажиллагаа явуулж байна.

Унд ахуйд ашиглаж буй гүний худаг (0.1 л/с ундаргатай)-т одоогоор тоолуур суурилуулаагүй байна.

Хүснэгт 5- 2025 онд уурхай ажилласан бодит хугацаанд үндэслэн тооцсон унд-ахуйн ус ашиглалт

№	Хүний тоо	Нэг хүний хоногт ашиглах усны норм, л	Тухайн жилд нийт ажиллах хугацаа, хоног	Унд-ахуйн зориулалтаар ашиглах усны хэмжээ, м3
	100	150 л	304	4560

Уурхайн бүс орчмын газрын гүний ус нь эрдэсжилт болон хатуулаг өндөртэй байдаг тул унд ахуйн хэрэглээнд зөөлрүүлэн ашигладаг.

Уурхайн гүний худагт 2023 оноос эхлэн гурван давхар шүүлтүүртэй ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж ашиглаж байна.

Зам талбайн усалгаанд ашигласан усны хэмжээ.

Төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэн тоосжилтыг дарахад 20 тн-ийн багтаамжтай усны машин ашигладаг. Усалгаа хийх нийт талбайн хэмжээ-12000.0 м² (Хөрсийг гадаад овоолгод тээвэрлэх замын урт 1,500.0 м, замын өргөн 8 м). Тоосжилт дарахад шаардлагатай усыг уурхайн шүүрлийн уснаас эргүүлэн ашиглах учир дүгнэлтээр усны төлбөрөөс 100 хувь хөнгөлсөн байна.

Тоосжилтоос үүдэн уурхай орчмын агаарын чанар муудахаас сэргийлэх болон хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах үүднээс зам, талбайн усалгааг өдөр бүр 3-4 удаа хийдэг. Нэг удаагийн усалгаанд 20 тн ус ашиглана.

Зам усалгааны ажлыг уурхайн бичиг хэргийн ажилтан өдөр бүрийн бүртгэлээр баталгаажуулдаг.

Хүснэгт 6- Зам талбайн усалгаанд ашигласан усны хэмжээ

Усалгаа хийх замын урт	Нэг удаагийн усалгаанд ашиглах усны хэмжээ, тн	Өдөрт усласан давтамж	Уурхайн нийт ажилласан хоног	Нийт ашигласан усны хэмжээ, тн
30 000 м ²	20	4	304	24,320

Зам усалгааны ажлын бүртгэлийн хуудас

Бүртгэлийн хуудаст дараах мэдээллийг багтаасан байна. Үүнд:

- Усалгааны ажлыг хариуцан гүйцэтгэсэн операторын нэр,
- Усалгааны ажил эхэлсэн болон дууссан цаг, нийт ажилсан цаг,
- Сул зогсолт болон ямар шалтгаанаар зам усалгааны ажил зогссон тухай тайлбар,
- Зам усалгааны давтамж буюу рейсийн тоо зэрэг мэдээллүүдийг бүртгэсэн.

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Огноо	Ээлж	Оператор нэр	Хайсн ажил	Эхэлсэн мөч нэг	Дууссан мөч нэг	Ажил дэглэм мөч нэг	Бүтэл т нэг	Төсний ажилалтын хувь	Түшиг зарч	Сул зогсолт			Сул зогсолт, буцаа тайлбар			Засвартай зогсолт			Засвартай зогсолт, буцаа тайлбар
										Эхэлсэн нэг	Дууссан нэг	нэрүү	Эхэлсэн нэг	Дууссан нэг	нэрүү				
01.9-р сар	Өдөр																		
02.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж	Зам талбай уусалсан (4 удаа)	08:00	19:00	10	10	100											
03.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж	Зам талбай уусалсан (3 удаа)	08:00	19:00	10	10	100											
04.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж	Зам талбай уусалсан (5 удаа)	08:00	19:00	10	10	100											
05.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж						0											
06.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж	Зам талбай уусалсан (3 удаа)	14:00	19:00	5	10	50											
07.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж	Зам талбай уусалсан (5 удаа)	08:00	19:00	10	10	100											
07.9-р сар	Шөнө	Мягмардорж	Технологийн замд уусалгаа хийнэ	20:00	07:00	10	10	100											
08.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж	Зам талбай уусалсан (3 удаа)	08:00	19:00	10	10	100											
	Шөнө	Мөнхсүл	Зам талбай уусалсан (4 удаа)	20:00	07:00	6.9	10	69	23.30	02.40	03.10								
09.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж	Зам талбай уусалсан (5 удаа)	08:00	19:00	10	10	100											
	Шөнө	Мөнхсүл	Зам талбай уусалсан (5 удаа)	20:00	07:00	10	10	100											
0.9-р сар	Өдөр	Лхагвалорж	Зам талбай уусалсан (3 удаа)	08:00	19:00	10	10	100											
	Шөнө	Мөнхсүл	Зам талбай уусалсан (4 удаа)	20:00	07:00	10	10	100											
1.9-р сар	Өдөр	Мягмардорж	Технологийн замд уусалгаа хийнэ	08:00	19:00	10	10	100											
	Шөнө	Мөнхсүл	Зам талбай уусалсан	20:00	07:00	10	10	100											
2.9-р сар	Өдөр	Мягмардорж	Технологийн замд уусалгаа хийнэ	08:00	19:00	10	10	100											
	Шөнө	Мөнхсүл							20.00	07.00	10.00								
3.9-р сар	Өдөр	Мягмардорж							08.00	19.00	10.00								
4.9-р сар	Өдөр	Мягмардорж	Технологийн замд уусалгаа хийнэ	08:00	19:00	10	10	100											
5.9-р сар	Өдөр							0											
6.9-р сар	Өдөр							0											
7.9-р сар	Өдөр	Ганбаттар	Зам талбай уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
8.9-р сар	Өдөр	Ганбаттар	Зам талбай уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
9.9-р сар	Өдөр	Ганбаттар	Зам талбай уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
10.9-р сар	Өдөр	Ганбаттар	Зам талбай уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
11.9-р сар	Өдөр	Ганбаттар	Зам талбай 3 удаа уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
12.9-р сар	Шөнө	Ганбаттар	Зам талбай 4 удаа уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
13.9-р сар	Өдөр	Ганбаттар	Зам талбай 5 удаа уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
14.9-р сар	Шөнө	Ганбаттар	Зам талбай уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
15.9-р сар	Өдөр	Ганбаттар	Зам талбай уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
16.9-р сар	Шөнө	Ганбаттар	Зам талбай уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											
17.9-р сар	Өдөр	Ганбаттар	Зам талбай уусалсан	08:00	19:00	10	10	100											

Зураг 3- Зам усалгааны ажлыг баталгаажуулсан фото зураг

Ногоон байгууламжын усалгаа

“Тэр бум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд 2025 оны 05-р сард уурхайн кемпийн гадна нийт 400 ширхэг шар хуайс, 200 ширхэг хайлас модны 3-4 настай суулгац шуудуулан тарьсан. Ногоон байгууламжын усалгаанд ашиглах усыг уурхайн шүүрлийн уснаас хангав.

Ногоон байгууламжийн усалгаанд ашигласан усны хэмжээг баримтжуулсан бичиг баримт байхгүй тул усны хэрэглээг Монгол улсын Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын А/301 дугаартай тушаалын хавсралтаар баталсан Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны нормд заасан 1 ш суулгац услах усны норм /40 л/-оор тооцлоо.

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Хүснэгт 6.Ногоон байгууламжын усалгаанд ашигласан усны хэрэглээ

Суулгацын тоо, ш	1 ш суулгац усах норм, л	Усалгаа хийсэн хоногийн тоо	Нийт ашиглах усны хэмжээ, м3
600	40	32	768 м3

Зураг 4. Ногоон байгууламжын усалгаа

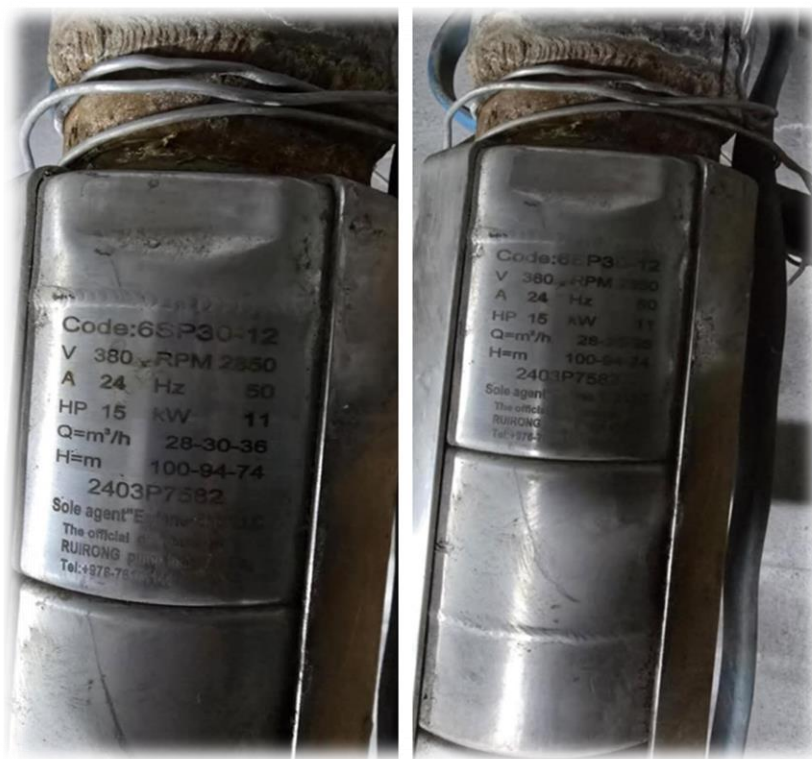
2025 онд уурхайн ухлагын явцад шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ.

2025 оны Ус ашиглуулах дүгнэлтээр тооцсон дүнгээр уурхайн ухлагын явцад карьерт шүүрэн орж ирэх усны хэмжээг 31,937.50 м3 байхаар тооцсон байна.

Хүснэгт 7- Уурхайн карьерт шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ, м3 (Дүгнэлтээр)

Ажлын нэр	Тоо Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Усны хэрэглээ, м3 (Норм)	Гүйцэтгэх давтамж	Хэмжих нэгж	Нийт ашиглах усны хэмжээ, м3	Хөнгөлөх усны хэмжээ м3	Төлбөр тооцох усны хэмжээ м3
Уурхайн ухлагад шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ	87.5	м3	1.0	365.0	Хоног	31,937.50	0.00	31,937.50

Хөөтийн чулуун нүүрсний ордын Хөөтийн хонхор-2 уурхайн гүн 2025 оны 12-р сарын байдлаар 35,0 м байна. Ус шүүрүүлэх ажлыг дренажаар дамжуулан зумфпын аргаар гүйцэтгэж байна. Зумфпэнд хуримтлагдсан усыг 6sp30-12 загварын насосны бүтээмж: $Q = 28-30-36$ м3/цаг, даралтын хэмжээ: 100-94-74 м байна. Насосоор хоногт 85.95 м3 усыг шүүрүүлэн зайлуулж байна. Зумфпын урт – 5,0, өргөн – 4,0, гүн – 3,0.

Усны газрын 2024 оны 02-р сарын 20-ний өдрийн 47 дугаар Ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтээр өгсөн зөвлөмжийн дагуу 2025 оны 01-р сард ордын “Гидрогеологийн нарийвчилсан судалгаа”-г “Орд-Ус” ХХК-ийн мэргэжилтнээр хийлгэсэн. Уг судалгаагаар уурхайд уурхайн хана, мөргөцгөөс орж ирж байгаа усны хэмжээ 1.01 л/сек гэж тооцсон байна.

Уурхай нь хүйтний эрчим ихсэх үед зумпэнд хуримтлагдсан ус болон ус соруулж буй насос хөлдөснөөр шүүрлийн ус соруулах ажлыг түр зогсоодог.

2025 онд 01-р сараас 04-р сарын 24-ний өдөр хүртэл уурхай нь шүүрлийн ус соруулах ажил гүйцэтгээгүй бөгөөд шүүрлийн ус соруулах ажлыг эхлэх үед Баянжаргалан сумын Захиргаанд хүсэлт хүргүүлж сумаас томилогдсон ажлын комиссоос хяналт шалгалт хийж баталгаажуулсны дараа тухайн оны ус соруулах ажлыг эхэлсэн, мөн 2025 оны 07-р сарын 01-ний өдрөөс 08-р сарын 30 хүртэл уурхай түр зогссон.

Иймд тухайн онд нийт 175 хоног шүүрлийн ус соруулах ажил гүйцэтгээгүй ба 2025 онд нийт 190 хоног шүүрлийн ус соруулсан байна.

Хүснэгт 8- Шүүрлийн ус соруулсан бодит хугацаанд үндэслэн тооцоолсон шүүрлийн усны хэмжээ

№	Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Утга
	Тухайн онд уурхай зогссон хугацаа	Хоног	61
	Тухайн жилд уурхай зогсолтгүй ажилласан хугацаа	Хоног	304
	Шүүрлийн ус соруулах ажил зогссон хугацаа	Хоног	114
	Нийт шүүрлийн ус соруулсан хугацаа	Хоног	190
	Карьер орж ирэх шүүрлийн усны хэмжээ	м3/хоног	87.5
	Нийт соруулсан шүүрлийн усны хэмжээ	м3	16,625

Зураг 5. Ус хуримтлуулах зумп 2025 оны 04-р сарын байдлаар

ГУРАВ. 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Манай Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын Энгэр-Ус багийн нутаг дэвсгэрт хэрэгжүүлж буй “Хөөтийн хонхор-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төсөл”-ийн 2025 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг (БОМТ) “Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн яам”-аар 2025 оны 04 дүгээр сарын 09-ний өдөр батлуулсан.

2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасан төсөв:

2025 оны “Байгаль орчны менежмент”-ийн төлөвлөгөөнд нийт 44,083.00 төгрөгийн зардал төсөвлөж Байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн барьцаа төлбөр буюу тухайн жилийн БОМТ-ийн зардлын 50 хувь болох 22,041,500.00 төгрөгийн төлбөрийг төрийн сангийн дандсан тушаасан байна.

БОМТ-ний биелэлтийн хэсэг нь дараах хэсгээс бүрдэнэ. Үүнд:

1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө
2. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө
3. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө
4. Нүүлгэн шилжүүлэх нөхөн олговор олгох төлөвлөгөө
5. Түүх соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө
6. Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө
7. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө
8. Орчны хяналт шинжилгээний хэсэг
9. Биелэлтийн тайлангын хэрэгжилтийг тайлагнах гэсэн нийт 9 хэсгээс бүрдэнэ.

3.1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 9- Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө

№	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	Уурхайн карьер, овоолго, зам, талбайн усалгааг 2025 оны 04-р сараас 10-р сар хүртэл бороо, цастай өдрөөс бусад өдрүүдэд компанийн өөрийн эзэмшлийн 20 тн-ийн багтаамжтай зам усалгааны машинаар хийнэ.	Уурхайн дараах хэсгүүдэд нийт 12,000 м ³ талбайд усалгааг тогтмол хийж ажиллав. Үүнд: - Уурхайн карьер дотор, - Уурхайн дотоод тээврийн зам, - Нүүрс ачиж буулгах хэсэг Зам усалгааны ажилд 20 тн-ийн багтаамжтай усны машин ашигладаг. 2025 онд зам усалгааны ажилд нийт 23,680 тн ус ашигласан.	Усалгааны машины замын хуудас болон зам усалгааны зураг хавсаргав.
2.	Агаарын чанарыг хянах дотоод хяналтын багаж хэрэгсэлтэй болох (БО-ны АУДИТ-ын тайланд тусгасан зөвлөмж)	2025 оны 10-р сарын 09-ний өдрөөс эхлэн А25D маркийн агаарын нарийн ширхэгт тоосонцор (PM 2.5) болон чийгшил хэмжигч багаж ашиглан агаарын чанарын хяналтын цэгүүдэд өдөрт гурван удаа тогтмол цагт хэмжилт хийсэн. Хэмжилсэн үзүүлэлтийг “Агаарын	Агаарын чанарын хэмжилтийн утгад хийсэн дата анализ болон хэмжилтийн явцын зургаар баталгаажуулав.

		чанарын стандарт. Техникийн ерөнхий шаардлага. MNS 4585:2016 стандартад заасан 24 цагийн дундаж агууламжтай харьцуулан хяналт явуулав.	
3.	Уурхайн дотоод болон гадаад тээврийн зам, уурхайн шалган нэвтрүүлэхээс гараад зүүн урагш 400 м зайд байх эвдрэл үүсэх эрсдэлтэй хэсэгт тогтмол хяналт тавьж зам засаж сайжруулж байх	2025 онд өөрийн уурхайн шалган нэвтрүүлэхээс гараад зэргэлдээ үйл ажиллагаа явуулдаг “Уулс мандал” ХХК-ийн “Хар тэвш” нүүрсний уурхай хүртэлх нийт 2.4 км замын засаж сайжруулах ажлыг хийсэн.	Зам засварын ажлын зургаар баталгаажуулав.
4.	Уурхайн карьер, овоолгод ажиллаж байгаа ачиж буулгах, тээвэрлэх машин техникийн кабин доторх агаарыг цэвэршүүлэх төхөөрөмж хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, хаалга цонхны чигжээс, хамгаалалтын үзлэгийг тогтмол хийж, зөрчил илэрсэн тохиолдолд шуурхай арга хэмжээ авч байх	Уурхайд ашиглаж байгаа техникүүдийн үзлэг оношилгоог тогтмол хийдэг бөгөөд өглөө оройны ээлжийн операторууд ээлж солилцох үедээ техникийн агаар шүүгч, хаалга, цонхны чигжээс болон бусад эд ангийн бүрэн бүтэн байдал, хэвийн ажиллагааг шалган бүртгэл хөтөлдөг.	Хяналт шалгалт хийсэн ажлын зургаар баталгаажуулав.
5.	Уурхайн дотоод тээврийн зам дагуу шаардлагатай хэсгүүдэд хурдны хязгаарын тэмдэг тэмдэглэгээ нэмж байршуулах	Уурхайд 2 ээлжийн хөдөлмөрийн аюулгүй байдал хариуцсан мэргэжилтнүүд дотоод тээврийн замын хурдны хязгаарын тэмдэг байршуулах шаардлагатай хэсгүүдийг тэмдэгжүүлж тэдгээрийн бүрэн бүтэн байдал, аюулгүй ажиллагаанд тогтмол хяналт тавьж ажилласан 2025 онд уурхайн дотоод тээврийн зам дагуу шинээр 3 цэгт хурдны хязгаарын тэмдэгийг нэмж байршуулсан.	Хурдны хязгаар тогтоосон тэмдэг байршуулсан фото зургаар баталгаажуулав.
6.	Тоосноос эрүүл мэндээ хамгаалах нэг бүрийн хэрэгсэл, хүнсний нэмэлт бүтээгдэхүүнээр ажилчдыг хангах, тэдэнд сургалт, суртачилгаа явуулах	Уурхайн ХАБ-ын мэргэжилтэн нь карьерт буюу тоосжилт ихээр үүсэх хэсэгт ажиллаж буй ажилчдыг тоосноос эрүүл мэндээ хамгаалах нэг бүрийн хэрэгслээр тогтмол хангаж ажилладаг. Хүйтний улирал эхлэх үед буюу 2025 оны 09-р сараас эхлэн ажилчдын хоол хүнсэнд нэмэлтээр халуун аарц, чацаргана зэрэг дархлаа дэмжих бүтээгдэхүүнээр	Сургалт зохион байгуулсан ажлын фото зураг, сургалтанд хамрагдсан ажилчдын гарын үсэг, Хүнсний нэмэлт бүтээгдэхүүнээр ажилчдыг хангасан ажлын фото зургийг

		хангаж эхлэсэн. Ээлж бүрт уурхайн ХАБЭББО-ны хэлтсээс эрүүл ахуй, хөдөлмөр хамгаалал, байгаль орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр сургалт зохион байгуулж ажилласан. 2025 онд Байгаль орчны чиглэлээр нийт 4 сэдвийн хүрээнд сургалт орсон. Мөн Баянжаргалан сумын захиргаатай хамтран 2025 оны 11-р сарын 1-ний өдөр уурхайн 2 ээлжийн нийт ажилчдыг хөдөлмөрийн харилцаа, нийгмийн халамж үйлчилгээ, газрын цахим систем, байгаль хамгаалах чиглэлээр сургалтанд хамруулсан.	хавсаргав.
7.	Нүүрс ачсан бүх тээврийн хэрэгслийн ачааны хэсгийг бүтээлэгтэй байлгах тал дээр анхаарч, шаардлага тавьж ажиллах	Нүүрс ачсан тээврийн хэрэгслийн ачааны хэсгийг бүтээлэгтэй байлгах тал дээр уурхайн харуул хамгаалалтын нэгж тогтмол хяналт тавьж ажиллаж байна.	Хяналтын ажлыг баримтжуулсан фото зураг хавсаргав.
8.	Төслийн үйл ажиллагааны явцад дагаж мөрдөх тоосжилтыг хянах бууруулах тухай дотоод журмыг Монгол улсын хууль, стандартад нийцүүлэн, уурхайн үйл ажиллагаа, орчны төлөв байдалтай уялдуулж боловсруулах	Уурхайн орчинд тоосжилтыг бууруулах, хяналт тавьж ажиллахтай холбоотой дотоод журмыг боловсруулан мөрдөж ажиллаж байна.	Журмын батлагдсан нүүрийг хавсралтаар оруулав.
Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажлын: 8 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 8			

Зам усалгааны ажлын бүртгэлийн хуудас

Бүртгэлийн хуудаст дараах мэдээллийг багтаасан байна. Үүнд:

- Усалгааны ажлыг хариуцан гүйцэтгэсэн операторын нэр,
- Усалгааны ажил эхэлсэн болон дууссан цаг, нийт ажилсан цаг,
- Сул зогсолт болон ямар шалтгаанаар зам усалгааны ажил зогссон тухай тайлбар,
- Зам усалгааны давтамж буюу рейсийн тоо зэрэг мэдээллүүдийг бүртгэсэн.

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Огноо	Ээлж	Оператор нэр	Хийсэн ажил	Эхэлсэн мөчлөг	Дууссан мөчлөг	Ажилласан мөчлөг	Бүтээгдсэн хэмжээ	Техник ангилалын хувь	Түний зарч	Сул зогсолт			Сул зогсолт, бүтэл тайлбар	Засвартай зогсолт			Засвартай зогсолт, бүтэл тайлбар
										Эхэлсэн	Дууссан	зөрүү		Эхэлсэн	Дууссан	зөрүү	
01.9-р сар	Озёр																
02.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж	Зам талбай усалсан (4 удаа)	08:00	19:00	10	10	100									
03.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж	Зам талбай усалсан (3 удаа)	08:00	19:00	10	10	100					Тог тасарсан.				
04.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж	Зам талбай усалсан (5 удаа)	08:00	19:00	10	10	100									
05.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж					10	0						08:00	19:00	10:00	Засварт орсон.
06.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж	Зам талбай усалсан (3 удаа)	14:00	19:00	5	10	50						08:00	13:00	05:00	Засварт орсон.
07.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж	Зам талбай усалсан (5 удаа)	08:00	19:00	10	10	100									
08.9-р сар	Шань	Мягмарзорж	Технологийн замд усалгаа хийв	20:00	07:00	10	10	100									
09.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж	Зам талбай усалсан (5 удаа)	08:00	19:00	10	10	100									
10.9-р сар	Шань	Монхсүл	Зам талбай усалсан (4 удаа)	20:00	07:00	8.9	10	69		23:30	02:40	03:10	Агаарын савтал шороон шуурга болсон.				
11.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж	Зам талбай усалсан (5 удаа)	08:00	19:00	10	10	100									
12.9-р сар	Шань	Монхсүл	Зам талбай усалсан (5 удаа)	20:00	07:00	10	10	100									
01.9-р сар	Озёр	Лхагвалорж	Зам талбай усалсан (3 удаа)	08:00	19:00	10	10	100									
02.9-р сар	Озёр	Мягмарзорж	Зам талбай усалсан (4 удаа)	20:00	07:00	10	10	100									
03.9-р сар	Озёр	Монхсүл	Зам талбай усалсан (4 удаа)	20:00	07:00	10	10	100									
04.9-р сар	Озёр	Мягмарзорж	Технологийн замд усалгаа хийв	08:00	19:00	10	10	100									
05.9-р сар	Озёр	Монхсүл	Зам талбай усалсан	20:00	07:00	10	10	100									
06.9-р сар	Озёр	Мягмарзорж	Технологийн замд усалгаа хийв	08:00	19:00	10	10	100									
07.9-р сар	Озёр	Монхсүл					10	100		20:00	07:00	10:00	Агаарын савтал бороо орж зогссон.				
08.9-р сар	Озёр	Мягмарзорж	Технологийн замд усалгаа хийв	08:00	19:00	10	10	100		08:00	19:00	10:00	Бороо орж зам талбайг усалгаа шаардлагагүй тул нөөцлөх зогссон.				
09.9-р сар	Озёр	Мягмарзорж					10	0									
10.9-р сар	Озёр	Мягмарзорж					10	0									
11.9-р сар	Озёр	Ганбаттар	Зам талбай усалсан	08:00	19:00	10	10	100									
12.9-р сар	Озёр	Ганбаттар	Зам талбай усалсан	08:00	19:00	10	10	100									
13.9-р сар	Озёр	Ганбаттар	Зам талбай усалсан	08:00	19:00	10	10	100									
14.9-р сар	Озёр	Ганбаттар	Зам талбай усалсан	08:00	19:00	10	10	100									
15.9-р сар	Озёр	Ганбаттар	Зам талбай усалсан	08:00	19:00	10	10	100									
16.9-р сар	Озёр	Ганбаттар	Зам талбай усалсан	08:00	19:00	10	10	100									
17.9-р сар	Озёр	Ганбаттар	Зам талбай усалсан	08:00	19:00	10	10	100									

Зураг 6. Замын усалгааны бүртгэлийн хуудас, зам усалгааны ажлын зураг

2025 оны 03-р сарын 22-ний өдөр орон нутгаас ирсэн саналын дагуу Баянжаргалан сумын урдуур өнгөрөх нүүрс тээврийн замын усалгаа хийсэн.

Орчны тоосжилтыг багасгах зорилгоор хэрэгжүүлсэн агаарын тоосжилтын хэмжилт, хяналтын (5 хоногийн мэдээ) ажлын үр дүн.

Зураг 7. Агаарын бохирдлын хяналтын цэгийн байршил
2025.11.04-2025.11.08-ний хоорондох хэмжилтийн утгыг Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага 4546:2025 стандартад заасан РМ 2.5 тоосонцрын 24 цагийн дунданж утгатай харьцуулж график 1-т харуулав.

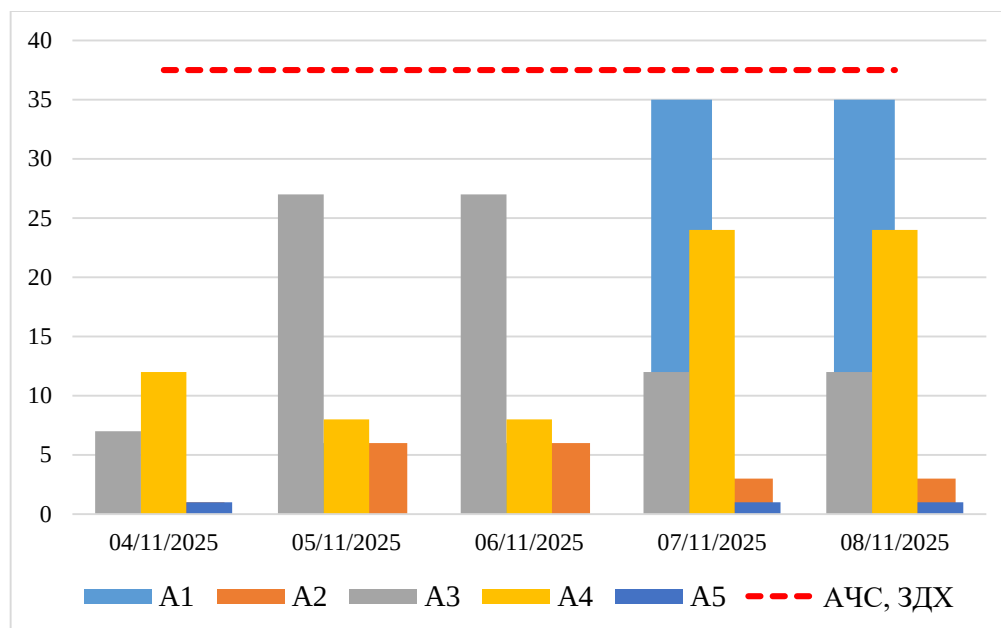

График 1. Агаарын тоосжилтын хэмжилтийн мэдээ (5 хоногийн мэдээ)

Хяналтын цэг:

- A1- засварын талбай
- A2- Карьерийн дээд хэсэг
- A3- нүүрс ачих, буулгах талбай
- A4- Карьерийн дотор
- A5- Кемпийн гадна талбай

Зураг 8. Агаарын тоосжилтын хэмжилтийн ажлын зураг

2025 онд гүйцэтгэсэн зам засварын ажил.

Зураг 9. Зам засварын ажлын зураг (замын урт 2.4 км)

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Уурхайн карьер, овоолгод ажиллаж байгаа ачиж буулгах, тээвэрлэх машин техникийн кабин доторх агаарыг цэвэршүүлэх төхөөрөмж хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, хаалга цонхны чигжээс, хамгаалалтын үзлэгийг тогтмол хийх ажлын хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажил.

№	Эд анги	хэвийн + гэмтэлтэй -	тайлбар
1	Маяак	+	
2	Галын хор	+	
3	Их гэрэл	+	
4	Тормозны гэрэл	+	
5	Ухрахын гэрэл	+	
6	Хаалганы дохио гэрэл	+	3X гэмтэлтэй, солих
7	Салхины шил	+	
8	Толь	+	
9	Тормозны ажиллагаа	+	
10	Рүлийн ажиллагаа	+	
11	Моторын ажиллагаа	+	
12	Хроп	+	
13	Төхөөрөмжийн ажиллагаа/подъем/	+	
14	Тосолгоо	+	
15	Цэвэрлэгээ үйлчилгээ	+	
16	Дугуй	+	
17	Дугуйн ивээс	+	
18	Гар тормозны ажиллагаа	+	
19	Агаар шүүгч	+	
20	Кабины битүүмж	+	

Зураг 10. Тээврийн хэрэгсэл хүлээлцэх акт бүртгэсэн байдал

Тээврийн хэрэгслийн хаалга, цонхны чигжээс, агаар шүүгчийн бүрэн бүтэн байдал, галын хор, эмнэлгийн анхан тусламжын хайрцаг

Зураг 11. Техникийн үзлэг шалгалтын ажлын зураг

Хурдны хязгаар тогтоосон тэмдэг байришуулсан ажил.

Зураг 12. Хурдны хязгаар тогтоосон тэмдэг нэмж байршуулсан ажлын зураг

Нүүрс ачсан тээврийн хэрэгслийн ачааны хэсэг бүтээлэгтэй эсэхэд хяналт тавьсан ажлыг баримтжуулсан фото зураг

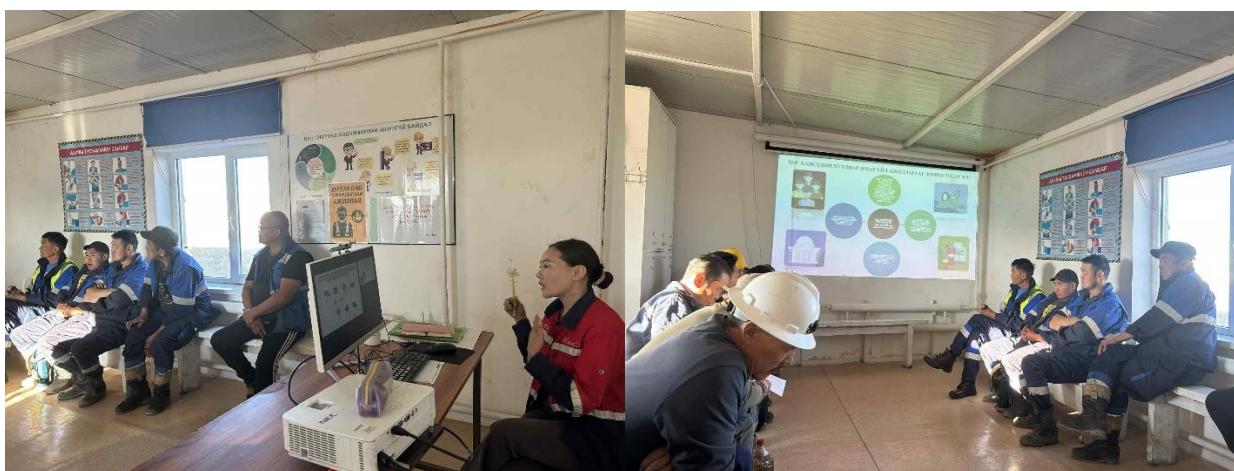

Зураг 13.

2025 онд зохион байгуулсан сургалтын ажлын мэдээлэл.

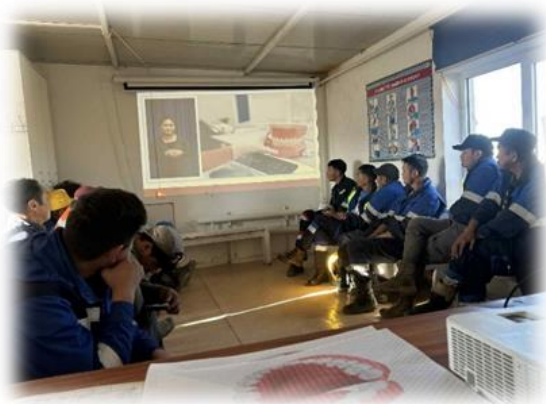
2025 оны 09-р сарын 11-ний өдөр 1-р ээлжийн нийт 39 ажилчдад “Хог хаягдлын менежмент” сэдвээр сургалт зохион байгуулсан.

Зураг 14. “Хог хаягдлын менежмент” сэдвээр сургалт зохион байгуулсан ажлын зураг

2025.09.11-нд уурхайн эмч 1-р ээлжийн нийт 39 ажилчдад Эрүүл ахуйн, эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалт зохион байгуулсан.

2025 оны 11-р сарын 01-ний өдөр Баянжаргалан сумын Засаг Даргын Тамгын газартай хамтран зохион байгуулсан сургалтын ажлын зураг

Ажилчдыг дараах хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр ханган ажиллаж байна. Үүнд: Ажлын иж бүрэн хувцас, каск, тоосноос хамгаалах давхар шүүлтүүртэй маск, нүд хамгаалах хэрэгсэл

Зураг 15. Уурхайд ашиглаж буй тоосноос хамгаалах маск

Хүснэгт 10- Хөрсөн бүрхэвч, гадаргын хэлбэрт үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөө

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	Шинээр эвдрэлд өртөх талбайн шимт хөрсийг 20-25 см зузаантайгаар хуулж овоолгод хадгалах	2025 онд уулын ажлын хүрээнд шимт хөрс хуулалтын ажил хийгдээгүй. Уурхайн олборлолтын явцад өмнө хуулсан шимт хөрсийг овоолго үүсгэн хадгаладаг байгаа бөгөөд 2025 онд хуучин овоолго үүсгэн хадгалсан шимт хөрсний овоолгыг түрж хэлбэршүүлэн, тэмдэгжүүлсэн.	Шимт хөрсний овоолгыг тэмдэгжүүлсэн ажлын зураг хавсаргав.
2.	ШТМ-ыг стандартын шаардлага хангасан саванд хадгалах, асгарч алдагдахаас сэргийлэх, байгаль орчныг бохирдуулахаас хамгаалах, бохирлогдсон тохиолдолд саармагжуулах, аюулгүй болгох арга хэмжээ авах	2025 онд тус чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг мэргэжлийн байгууллага болох “Нано дизель” ХХК-тай гэрээ байгуулан хуучин ШТС-ын түлш хадгалах савыг газарт булж, ШТС-ын орлого авах хэсгийг хашаалан, тэмдэгжүүлэн стандартын дагуу тохижуулсан. Мөн засварын талбайд шатах тослох материал асгарсан тохиолдолд асгарсан тосыг элс ашиглан шингээн авч, бохирдосон хэсгийг цэвэрлэх арга хэмжээ авч ажиллаж байна.	ШТС-ын одоогийн фото зураг болон далд ажлын актууд хавсаргав.
3.	Засварын талбайг ШТМ-аар хөрс бохирохоос сэргийлэн хатуу хучилттай болгох, мөн засвар хийх талбай техник зогсох хэсэг, засвараас гарсан хог хаягдлыг байршуулах хэсгийг тэмдэгжүүлэх	2025 онд шинээр засвар үйлчилгээний төвийг ашиглалтад оруулсан. Хуучин засварын талбайд тос маслоны сав баглаа боодлын хаягдал хадгалах агуулахыг тохижуулж тэмдэгжүүлсэн, засвараас гарсан төмрийн хаягдлыг тусдаа талбайд байрлуулан хадгалж байна.	Шинээр ашиглалтад оруулсан засвар үйлчилгээний байр, шинээр сав баглаа боодол хадгалах агуулахын зураг хавсаргав.
4.	Хөрсний бохирдол үүсгэхээс сэргийлэх болон олон салаа зам гаргахгүй байх талаар жолооч операторуудад сургалт явуулах	2025 оны 10-р сарын 06-ний өдөр 2-р ээлжийн нийт 37 ажилтанд хөрсний бохирдол сэдвээр сургалт орсон.	Сургалт зохион байгуулсан ажлын зураг хавсаргав.

5.	Хөрс бохирдуулагч нүхэн жорлонг буулгах	2025 онд кемпийн гадна байсан нүхэн жорлонг ашиглалтаас гаргаж 25 тн-ийн бохир хадгалах танктай ариун цэврийн байгууламжыг ашиглалтад оруулж “Дундговь-Ус” ХХК-тай бохир ус соруулах гэрээ байгуулан ажиллаж байна.	Дундговь-Ус ХХК-тай байгуулсан бохир ус соруулах гэрээ болон, ус соруулах ажил гүйцэтгэсэн ажлын акт хавсаргав.
Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажлын: 5 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 5			

Шимт хөрсний овоолгыг тэмдэгжүүлэв.

Зураг 16. Шимт хөрсний овоолгыг хэлбэршүүлж тэмдэгжүүлсэн ажлын зураг

ШТС-ыг стандартын шаардлагад нийцсэн байдлаар тохижуулав.

Өмнө

Дараа

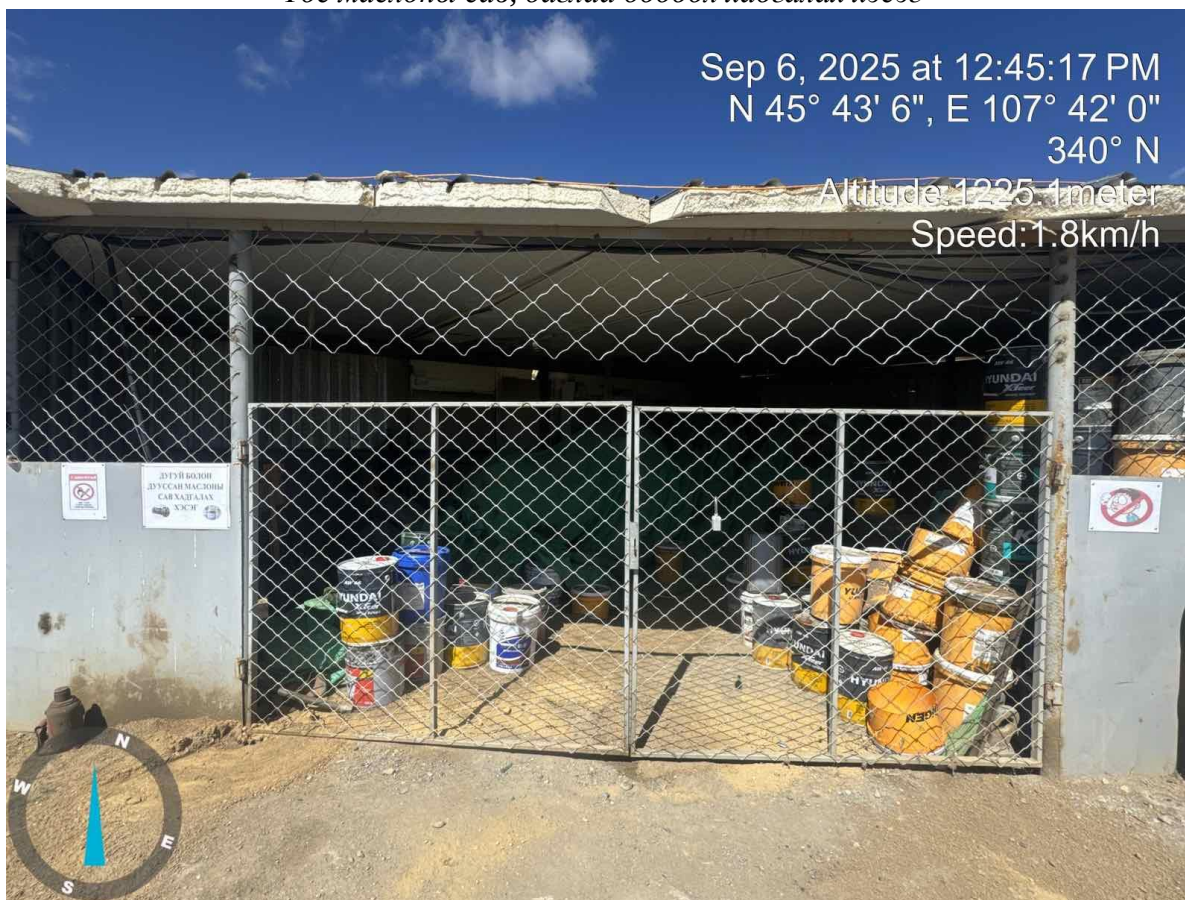

Зураг 17. ШТС-ын нөөцлүүр савыг газарт булж стандартын дагуу тохижуулсан ажлын зураг (далд ажлын актуудыг хасралт маериалд хавсаргав.)

2025 онд шинээр ашиглалтад оруулсан засвар үйлчилгээний төв.

Тос маслоны сав, баглаа боодол хадгалах хэсэг

Ашигласан тосны хаягдал хадгалах хэсэг

Зураг 18. Засвараас гарсан хог хаягдал хадгалах хэсгийг тэмдэгжүүлсэн ажлын зураг

*Хөрсний бохирдол сэдвээр зохион байгуулсан сургалтын ажлын зураг.
Тус сургалтад уурхайн 2-р ээлжийн нийт 27 хүн хамрагдав.*

Зураг 19. Хөрсний бохирдол сэдвээр зохион байгуулсан сургалтын ажлын зураг

Хүснэгт 11- Гадаргын болон газрын доорх усны нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах төлөвлөгөө

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	Ил уурхайн дэргэд газрын доорх усны түвшин, чанарын өөрчлөлтийг хянах мониторингийн цооногт тогтмол хэмжилт дээжлэлт хийж байх	Уурхайн карьерын дэргэд хайгуулын ажлын үед гаргасан Н-2, Н-2А цооногуудад усны түвшний хэмжилт хийхээр төлөвлөсөн ч хэмжилтийн багажид эвдрэл үүсэнтэй холбоотой тогтмол хэмжилт хийх боломжгүй болсон.	-

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

2.	Шүүрлийн усыг татан зайлуулж хөв цөөрөм байгуулах талаар усны мэргэжлийн байгууллага эсвэл усны нарийн мэргэжилтэнтэй хамтран суурь судалгааны ажлыг хийж, үр дүнг орон нутагт танилцуулна.	Тус ажилтай холбоотой уурхайн үйл ажиллагаа явуулж буй бүс нь хөв цөөрөм байгуулах боломжтой байршилд оршдог эсэх талаар дүгнэлт авахаар Харьяа сав газрын захиргаанд хүсэлт хүргүүлсэн байна.	-
3.	Төслийн хэрэгцээнд ашиглаж буй усны зарцуулалтыг хэмжих зорилгоор ашиглаж буй усны эх үүсвэрт мэргэжлийн байгууллагаар баталгаажуулсан тоолуур тавих	2024 онд уурхайн унд ахуйд ашиглаж буй гүний худгийг тоолууржуулсан. 2025 онд шүүрлийн ус соруулж буй хэсэгт тоолуур тавиулахаар мэргэжлийн байгууллагад хүсэлт хүргүүлсэн бөгөөд тоолуур суурилуулахад шаардлагатай бэлтгэл ажлыг хангасан байна.	Тоолуур суурилуулахтай холбоотой хийгдсэн бэлтгэл ажлын зургийг хавсаргав.
4.	Шүүрлийн усыг шаардлага хангасан хаягдлын сан байгуулан хуримтлуулах, шинжилгээнд хамруулах	2025 оны 10-р сард шүүрлийн ус хуримтлуулж буй зуумпнаас дээж авч “Инженер геодези” ХХК-ийн Хөрс судлалын лабораториор “4943:2015 Хаягдал усны стандарт”-ын дагуу шинжилгээ хийлгэсэн. Шинжилсэн үзүүлэлтүүд стандартад заасан хэмжээнээс даваагүй байна.	ОХШХ-т дэлгэрэнгүй тусгав.
5.	Нийтийн ариун цэврийн байгууламжийг MNS5924:2015 стандартад нийцүүлэх	2025 онд стандартын шаардлага хангасан ариун цэврийн байгууламжыг ашиглалтанд оруулсан.	Ариун цэврийн байгууламжын зураг хавсаргав.
Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажил: 5 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 2 Хэрэгжүүлж байгаа ажлын тоо: 2 Хойшлуулсан ажлын тоо: 1			

2025 оны 10 сарын байдлаар шүүрлийн ус соруулж буй хэсэгт тоолуур суурилуулахаар “Дундговь-Ус” ХХК-ийн мэргэжилтнүүдтэй холбогдон мэргэжилтнээс тавьсан шаардлагын дагуу тоолуур хөлдөхөөс сэргийлж бэлтгэл ажлыг хангасан.

Энэ хүрээнд тоолуур суурилуулах зориулалтын байгууламжийг бэлтгэх, мөн халаалт болон гэрэлтүүлгийн ажлыг хийж гүйцэтгэлээ.

Зураг 20. Тоолуур суурилуулсны дараа хөлдөхөөс сэргийлж байгууламж бэлдэн, тог цахилгааныг шийдсэн, тен байрлуулсан байдал.

2025 онд уурхайн кемпийн гаднах нүхэн жорлонг ашиглалтаас гаргаж шинээр 25 тн бохир хадгалах багтаамжтай ариун цэврийн байгууламжыг ашиглалтанд оруулсан. Үүнтэй холбоотой ахуйн бохир ус соруулах гэрээг Дундговь аймагт үйл ажиллагаа явуулдаг “Дундговь-Ус” ХХК-тай байгуулан хамтран ажиллаж байна. Тус онд 2 удаагийн соруулалтаар нийт 12 тн бохир усыг гэрээний дагуу мэргэжлийн байгууллагаар соруулсан.

Зураг 1. Бохир хуримтлуулах 25 тн багтаамжтай танк суурилуулсан байдал.

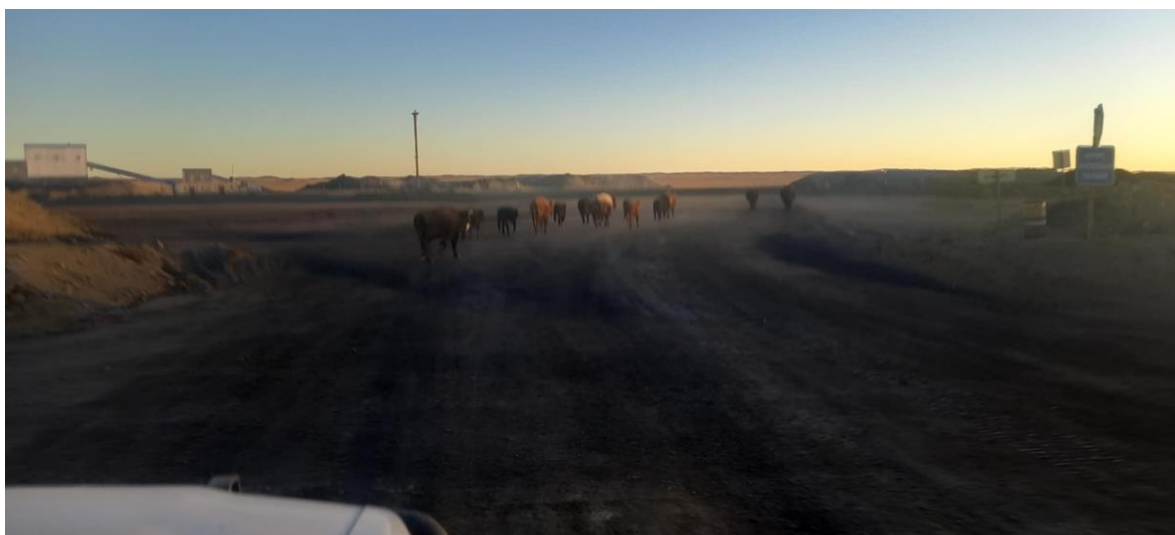
Хүснэгт 12- Ургамал ба амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах төлөвлөгөө

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	Барилга байгууламж, ажилчдын хотхоны гадна талбайд ногоон байгууламж бий болгох зорилгоор мод сөөг тарьж ургуулах	2025 онд кемпийн гадна бүс нутгийн уур амьсгалын онцлог, хөрсний хэв шинж, хуурайшилт өндөртэй зэрэг нөхцөлийг харгалзан үзэж орчиндоо дасан зохицон ургах чадвар сайтай, тэсвэртэй дараах гурван төрлийн модыг сонгосон бөгөөд 2-3 настай суулгацыг шуудуулан тарьсан. — Шар хуайс- 400 ш, — Хайлаас-100 ш , — Буйлс-100 ш	Нөхөн сэргээлт ногоон байгууламжын төлөвлөгөөнд дэлгэрэнгүй тусгав.
2.	Зэрлэг амьтдын амьдардаг гол тархац нутаг, уст цэг орчимд хужир шүү, тэжээл тавих, өвөл хаврын хуурайшилт ихтэй үед усан хангамжийг сайжруулах зэргээр биотехникийн арга хэмжээг орон нутгийн захиргаатай хамтран зохион байгуулах	Тус ажлыг 2023 оноос хойш жил бүр хэрэгжүүлэн биелэлтийг хангаж ажилласан бөгөөд 2025 оны 11-р сард сумын байгаль хамгаалагчид 100 боодол өвс хүлээлгэн өгсөн.	Фото зураг хавсаргав.
3.	Уурхайн карьер руу мал орохоос сэргийлж тогтмол хяналт тавьж ажиллах	Уурхайд харуул хамгаалалтын нэгж тогтмол хяналт шалгалт хийж, уурхайн хамгаалалтын бүсээр нэвтэрсэн мал, амьтныг илрүүлэн талбайгаас гаргах арга хэмжээг авч ажилладаг.	Ажлын зураг хавсаргав.
4.	Биологийн төрөл зүйлийн ач холбогдол, хамгаалах чиглэлээр нийт ажилчдад сургалт явуулах	2025 оны 04-р сарын 29-ний өдөр уурхайн 2-р ээлжийн нийт 27 ажилчдыг хамруулан “Биологийн төрөл зүйлийн ач холбогдол” чиглэлээр сургалт зохион байгуулсан.	Сургалтанд хамрагдсан ажилчдын гарын үсэг хавсаргав.
5.	Амьтны талаар нарийвчилсан судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	“Мэнд шүтээн” ХХК-ийн мэргэжилтнүүдтэй хамтран тухайн бүсийн амьтдын талаар судалгааны ажлыг	Судалгааны ажлын үр дүнг дэлгэрэнгүй тусгав.

		хэрэгжүүлсэн.	
	Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажил: 5 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 5		

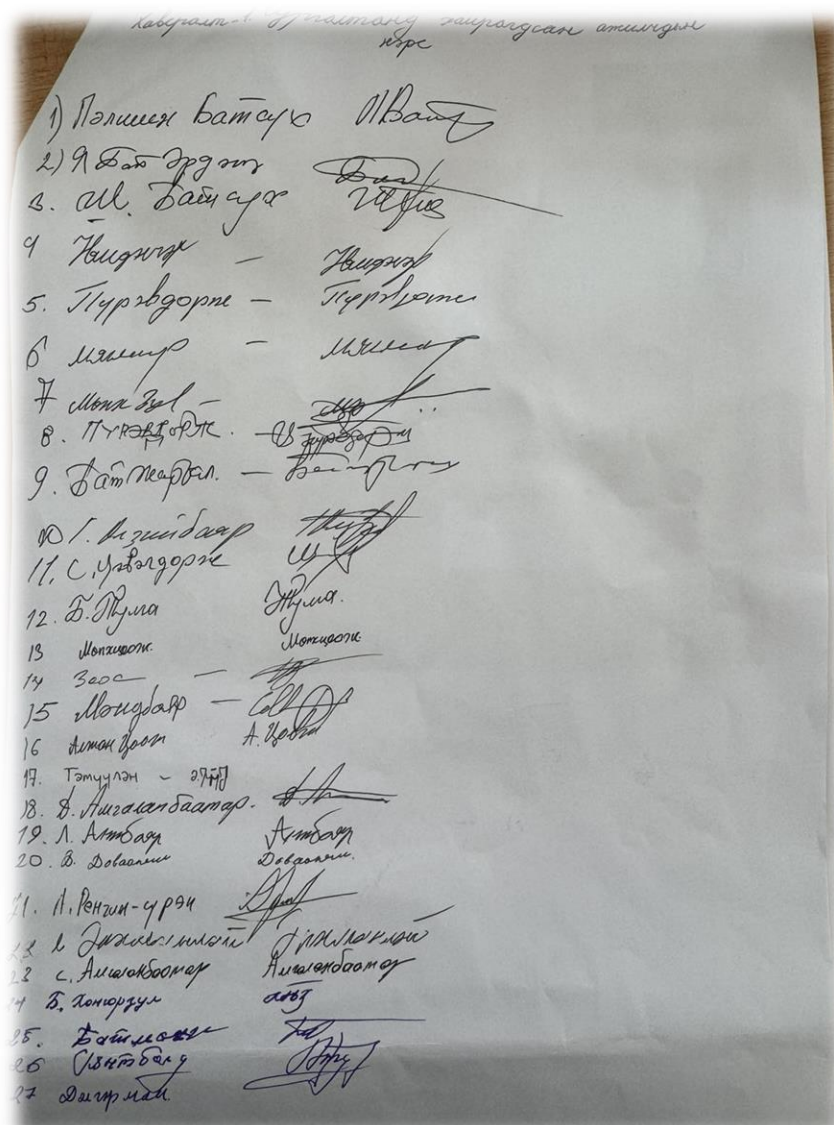

Зураг 21. Зэрлэг амьтдад өвс, тэжээл тавьж өгөх арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн ажлын зураг

Зураг 22. Уурхайн зогоон руу орсон малыг хөөж гаргасан ажлын хавсаргав.
(2025.10.02-ний өдрийн харуулын хяналт шалгалтын үед илэрсэн зөрчил)

Зураг 23. Сургалтанд хамрагдсан ажилчдын нэрс

Бүс нутгийн амьтны аймгийн судалгааны ажлын үр дүн

Төсөл хэрэгжих талбай орчмын амьтны аймгийн судалгааг 2024 онд тус төслийн БОННУ-ний нэмэлт тодотголын ажлын үед хийгдсэн судалгааны материалыг үндэслэв.

“Хөөтийн хонхор-2” нүүрсний ордын бүс нутаг нь Монгол орны амьтны аймгийн газарзүйн мужлалаар Монгол-Төвдийн муж, Монгол дагуурын хээрийн дэд муж, Монгол дагуурын хээрийн тойргийн урд зах Дорноговийн хээрийн тойргийн хойд захад хамаарна.

Монгол дагуурын хээрийн тойрогт жижиг хөхтнөөс үлийн цагаан оготно, дагуур огдой, дагуурын зурам, монгол чичүүл, туруутнаас аргаль хонь, янгир ямаа, цагаан зээр, мах идэшт амьтдаас хотны үен, өмхий хүрнэ, хярс үнэг, шар үнэг зонхилно (Банников, 1954). Монгол дагуурын хээрийн тойргын амьтны зүйлийн бүрэлдэхүүн, оршин амьдрах хэлбэр, зарим зонхилогч зүйл амьтдын биологи экологийн нарийвчилсан судалгааны дүнд 4 багийн, 14 овгийн, 54 зүйлийн шавж (Murdoch et al., 2006); 1 баг, 4 овгийн 7 зүйл мөлхөгч (Reading et al., 2006a); 14 баг 30 овог, 185 зүйлийн шувуу (Reading et al., 2011); 7 баг 15 овог 28 төрөлд хамаарах 39 зүйлийн хөхтнийг тэмдэглэсэн байдаг (Reading et al., 2013 in press).

Хөхтөн амьтдын зүйлийн бүрдэл, хамгаалагдсан байдал

Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын Хөөтийн хонхор орчмын нутгаас судалгааны явцад тохиолдсон болон өмнөх судлаачдын тодорхойлсоноор тус бүс нутагт тэмдэглэгдсэн 28 зүйл хөхтнөөс 9 зүйл нь агнуурын ач холбогдолтой байна. Монгол орны ховор амьтны жагсаалт, Монгол улсын улаан номд (аргаль хонь, янгир ямаа) 2 зүйл, CITES конвенцийн II хавсралтад (аргаль хонь, мануул мий) 2 зүйл орсон байдаг.

Хоёр нутагтан, мөлхөгчдийн зүйлийн бүрдэл, хамгаалагдсан байдал

Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөөтийн хонхор-2” нэртэй нүүрсний уурхай болон түүний орчмын нутгаас судалгааны явцад хоёр нутагтнаас 1 зүйл монгол бах, мөлхөгчдөөс цоохор хонин гүрвэл, монгол гүрвэл, рашааны могой, бамбай хоншоорт могой гэх 4 зүйл тэмдэглэгдсэн байна.

Эдгээр амьтад олон улсын хэмжээнд үнэлгээ хийгдээгүй байгаа бөгөөд Монгол орны хоёр нутагтан, мөлхөгчдийн улаан дансанд “Анхааралд өртөхөөргүй” ангиллаар үнэлэгдсэн байдаг.

Шувуудын зүйлийн бүрдэл

Хөөтийн хонхор орчмын нутгаас судалгааны явцад 9 багт хамаарах 23 зүйл шувууг нүдээр үзэн тэмдэглэсэн байна.

3.2. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 13- Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд төлөвлөсөн ажил

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	Дүйцүүлэн хамгаалалт хийх газрын хөрс цаг уурын судалгааг хийж суулгахад тоиромжтой мод бут, сөөгийг тодорхойлох төлөвлөгөө гаргах	Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж буй Баянжаргалан сумын төвийн урдуун өнгөрөх нүүрс тээврийн замын хажууд ногоон зурвас үүсгэх зорилгоор компанийн зүгээс “Орон нутагт мод тарих” төслийг боловсруулсан. Төсөл нь нийт 3 жилийн хугацаанд хэрэгжих бөгөөд тухайн бүсийн цаг уурт тохирсон мод, сөөгийг тарьж ургуулахаар төлөвлөн, хашаалах талбайг мөн төлөвлөсөн байна.	Боловсруулсан төслийн материалыг биелэлтийн тайлантай хамт хүргүүлэв.
2.	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээнд тариалах модлог ургамлын төрөл зүйлийг өсгөж үржүүлэх плантац, үржүүлгийн талбай, хүлэмж байгуулах бэлчээрийн талбайг ургамалжуулах хашиж хамгаалах		
3.	Хөөтийн булгийн эхийг хашиж хамгаалсан хашааг булгийн эхийг хашиж хамгаалсан хашааг булгийн усны ундаргад нөлөө үзүүлэхээргүй байдлаар дахин хашаалах	2023 онд Хөөтийн булгийн эхийг хашиж хамгаалсан хуучин хашааг 2025 оны 10-р сарын 30-ний өдөр шинэчилэв.	Хашааны зургыг хавсаргав.
	Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажил: 3 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 3		

Манай “Биг могул коул энд энерги” ХХК нь Хөөтийн булгийн ундаргыг хүн малын хүчин зүйлийн нөлөөллөөс үүдэн бохирдохоос сэргийлж 2023 онд 80 м урттай шургааг модон хашаагаар хашаалсан.

Гэвч 2025 оны 09-р сарын 26-нд булгийн ойр орчмын хог цэвэрлэгээний ажлыг зохион байгуулахаар очих үед 2023 онд булгийн эхийг хашиж хамгаалсан хашааны шургааг модыг ойр орчмын айл өрхийн хүмүүс салгаж ачин, хашааны бүрэн бүтэн байдал алдагдсан байсан тул 2025 оны 09-р сарын 29-ний өдөр хуучин хашааг буулган үлдсэн материалыг уурхай руу ачсан.

Зураг 24. Булгийн хашааны анхны байдал

Зураг-25. 2023 онд булгийг хашаалсан хашааны зураг, 2025 оны 09-р сарын 26-ний байдлаар

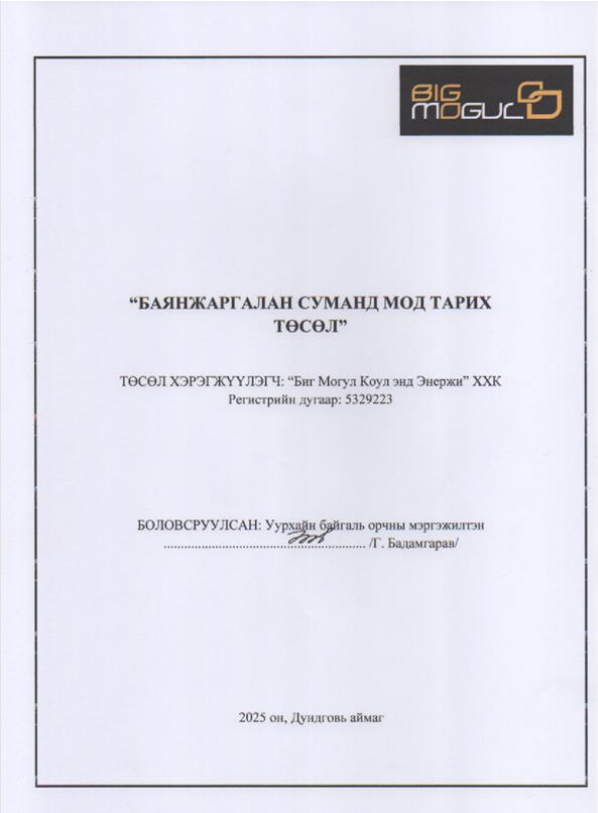
Тиймээс 2025 оны 10-р сарын 30-ний өдөр Хөөтийн булгийн эхийг квадрат төмөр, төмөр тор ашиглан гурвалжин хашаагаар дахин шинэчлэн хашаалав.

Зураг 26. Булгийн эхийг шинэчлэн хашаалсан хашааны зураг.

Бүс нутгийг онцлогт тохирсон модлог ургамал тарих ажлын хүрээнд боловруулсан төслийн ерөнхий мэдээлэл

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй орон нутагт мод тарих төсөл

НЭГ. ТӨСЛИЙН ЕРӨНХИЙ ТАНИЛЦУУЛГА

1. Төслийн нэр:	Дундговь аймгийн Баянжаргалан суманд мод тарих төсөл
2. Төслийн зорилго:	“Биг Могул Коул энд Энержи” ХХК нь “Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөр болон жил бүрийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хүрээнд байгаль орчны тэнцвэрт байдлыг хадгалах, байгаль орчин болон хүний эрүүл мэндэд учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах, орон нутгийн ногоон байгууламжыг нэмэгдүүлэх зорилгоор мод тарих төслийг хэрэгжүүлж байна.
3. Төслийн байршил:	Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын төвийн урдуур өнгөрөх тээврийн замын хажууд <u>45°45'2.36"N, 108°0'14.93"E</u> цэгийн байршилд 1778 м² талбайд хэрэгжилтэй.
4. Төсөл хэрэгжүүлэгч:	“Биг могул коул энд энерги” ХХК, РД: 5369223
5. Төслийн хугацаа:	3 жил
5. Төслийн хэрэгтэй, шаардлага:	Тээврийн замаас үүсэх тоосжилт нь тухайн орчны агаарын чанарыг муутгаж хүн, амьтны эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөлж байна. Төслийг хэрэгжүүлснээр сумын ногоон байгууламжийн тоо нэмэгдэхээ гадна тээврийн замаас үүсэх тоосжилтын нөлөөг бууруулах, тухайн орчны агаарын чанарыг сайжруулахад эерх нөлөө үзүүлнэ.
6. Төслийн үр дүн:	Тээврийн замаас үүсэх тоосжилт багасана, Тухайн орчны бичил уур амьсгал зөөлрөнө, Орон нутгийн ногоон байгууламжын тоо нэмэгдэнэ, Хорс эгдэд эврдэлд орохоос сэргийлнэ, Орон нутгийн нэг иргэн ажлын байраар хангагдана, “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнд бодит хувь нэмэр оруулна, Орон нутгийн зүгээс ногоон байгууламжийн арчилгаа тордогоонд зарцуулах төсвийг хэмнэнэ.
7. Төсөл хэрэгжүүлэх нөхцөл	Төсөл хэрэгжүүлснээр Манай “Биг могул коул энд энерги” ХХК нь 2026-2028 оны хугацаанд тус төслийг БОМТ-ний төлөвлөгөөний хүрээнд орон нутагт дүйцүүлэн хамгаалах болон ногоон байгууламжыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр хийх ажлын төлөвлөгөөнд тустан дүгнүүдэх юм.
8. Төслийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах төсөв	38,488,900 төгрөг
9. Хамртгай ажиллах байгууллагууд	Сумын ЗДТГ, Ерөнхий боловсролын сургууль

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

2. Үйл ажиллагааны үндсэн төлөвлөгөө
- Хайлаасмодыг тарихын тулд дараах бэлтгэлийг хангана. Үүнд:
- Хайлаасмодны биологи, ургах орчны талаар зохих мэдлэгтэй байх
 - Мод тарих талбайг төлөвлөх, газрыг хашиж хамгаалсан байх
 - Усалгааны усны эх үүсвэрийг шийдэх
 - Хайлаасны суулгацыг зөв сонгох
 - Сонгосон суулгацаа технологийн дагуу зөв тээвэрлэж, хадгалах
 - Суулгац тарих нүхнийг ухаж бэлтгэх
 - Суулгац тарих нүхэнд орох хар шороо (шимт хөрс), бууц, элс, бордоог хүрэлцэх хэмжээгээр бэлэн болгох
 - Шаардагдах зардлыг төсөвлөх

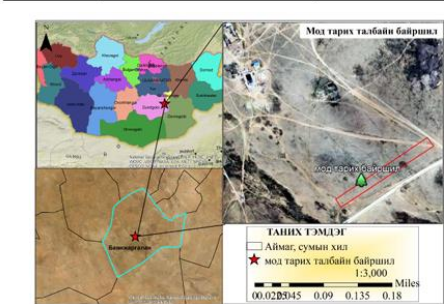
2.1. Талбайн төлөвлөгөө

Төсөл хэрэгжих талбай нь Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын товоос урагш 1 км зайд байрлах орон нутгийн тээврийн замын хажууд байрлана. Төсөл хэрэгжүүлэх талбайн хэмжээ- 1,778 м².

Тарьц, суулгац тарих талбай нь тэгш гадаргуутай, хайргархаг бүтэцтэй хөрстэй байна. Талбайн ойр орчимд гадаргын усны эх үүсвэр байхгүй тул усалгаанд шаардлагатай усыг сумын төвийн гүний худагт түшиглэн зөөвөрөөр хангах юм.

Хүснэгт 2. Мод тарих талбайн координат

Цэгийн дугаар	Өргөрөг	Уртраг
1	45°45'0.96"N	108° 0'10.42"E
2	45°45'8.49"N	108° 0'26.74"E
3	45°45'7.48"N	108° 0'27.82"E
4	45°44'59.99"N	108° 0'11.35"E

8

3.3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 14- Нөхөн сэргээлтийн ажлын төлөвлөгөө

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	2 жилээс дээш хугацаагаар хадгалах шимт хөрсний овоолгыг хэлбэршүүлж, салхинд хийсэхээс хамгаалан олон наст ургамлын үрээр ургамалжуулах	Шимт хөрсний овоолгыг хэлбэршүүлж тэмдэгжүүлсэн.	Фото зураг хавсаргав.
2.	Биологийн нөхөн сэргээлт хийхэд шаардагдах үрийн нөөцийг бүрдүүлэх зорилгоор тухайн бүсэд ургадаг ургамлын төрөл зүйлийн судалгааг хийх, нөхөн сэргээлтийн туршилт судалгааны талбай байгуулах газрыг төлөвлөх	Бүс нутагт ургадаг ургамлын төрөл зүйлийн судалгааг “Мэнд шүтээн” ХХК-ийн мэргэжилтнүүдтэй хамтран гүйцэтгэсэн. Цаашид нөхөн сэргээлтийн туршилт судалгааны талбай байгуулах газрыг уурхайн кемпийн хойд хэсэгт 0.5 га талбайд төлөвлөв.	Судалгааны талбай байгуулах газрын сансрын зураг хавсаргав. Ургамлын төрөл зүйлийн судалгааны ажлын үр дүнг хавсралтаар оруулав.
Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажил: 2			

Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 2

Зураг 27. Шимт хөрсний овоолгыг хэлбэржүүлэн тэмдэгжүүлсэн ажлын зураг

Төслийн талбайн ургамалжлын өнөөгийн төлөв байдал, ургамалжилтын судалгаа
Ашиглалтын хэлбэрээс хамааран ургамлан нөмрөгийн судалгааг хийхдээ төслийн талбайн орчимд нийт 4 цэгт бүрэн бичиглэл хийж зүйлийн бүрэлдэхүүн, ургамлан бүрхэвч, биомасс зэргийг тодорхойлсон. Төслийн талбай болон тухайн орчмын нутаг дэвсгэр нь ургамлын экологи, тархах ургамлан нөмрөгөөрөө цөлөрхөг хээрийн ургамалжилтай бөгөөд бүхэлдээ 1 хэв шинжид хамаарах 5 бүлгэмдэл тархсан байна.

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Хэвшинж	Хэвшил	Бүлгэмдэл	Бэлчээрийн хэв шинж	Бэлчээрийн код
Тэгш тал	Үетэнт	Харгана бүхий таана-Өдлөг хялганат	Говийн хялганат	ЦХ-I-1-1
	Сөөгт	Бударганат	Монгол өвс-бударганат	ЦХ-I-1-10
		Монгол өвс – таана -сөөгт	Монгол өвс-таана-бударганат	ЦХ-I-1-7
	Дэрст	Дэрс бүхий алаг өвст	Дэрс-алаг өвст	Н-III-3-4
		Дэрст	Дэрст	Н-III-1-3
Эвдэрсэн газрын ургамалжил				

Судалгааны цэг -1

Нам толгодын орой хажуу чулуурхаг хэсэг тэгш хөндийгөөр тохиолдох бөгөөд Таана- өдлөг хялганат бүлгэмдлийн тусгагийн бүрхэц 16%, нийт 18 зүйлийн ургамал ургах ба 1м2 талбайд 6 зүйл ургамал (бичиглэл-1) бүртгэгдсэн. Талбайд зонхилгогч ургамлын хувьд үетнээс сайрын хялгана, зүүнгарын хазаар өвс, алаг өвснөөс Таана , хөмүүл, аммоний сэдэргэнэ, янгиц, цөөн наст ургамлаас булган сүүл, бага хургалж, толгодын будраа, шүлхий шарилж ургана. Сөөглөг ургамлаас нарийн навчит харгана ургах бөгөөд 100м2 талбайд 1 ш 30-45см өндөртэй, 25 см диаметртэй ургана. Бүлгэмдлийн өндөр 5-10 см байсан. Бэлчээрийн талхагдал дунд.

Ургамлын зүйлийн бүрдэл					
№	Ургамлын латин нэр	Ургамлын монгол нэр	Бүрхэц, %	ангилаа	Ашигт ургамал
1	Kochia prostrata	Дэлхээ тогторгоно	*	бэлчээр	
2	Ajiana achilloides	Төлөгчдүү боролз		бэлчээр	
3	Allium mongolicum	Хөмүүл		бэлчээр	элбэг
4	Allium polyrrhizum	Таана	5	бэлчээр	элбэг
5	Asparagus gobicus	Говийн хэрээннүд		бэлчээр	элбэг
6	Astragalus galactites	Шүдэн цагаан хунчир		бэлчээр	элбэг
7	Bassia dasyphylla	Манан хамхаг	*	дүүргэгч	элбэг
8	Caragana pygmaea	Алтан харгана		бэлчээр	элбэг
9	Cleistogenes squarrosa	Дэрвээн хазаар өвс	2	бэлчээр	элбэг
10	Convolvulus ammonii	Аммоний сэдэргэнэ	1	бэлчээр	элбэг
11	Heteropappus hispidus	Арзгар согсоолж		бэлчээр	
12	Krashinnikovia ceratioides	Орог тэсэг	*	бэлчээр	
13	Ptilotricum canescens	Бууралдуу янгиц		бэлчээр	
14	Salsola collina	Толгодын будраа		дүүргэгч	элбэг
15	Stipa glareosa	Сайрын хялгана	5	бэлчээр	элбэг
16	Carex stenophyllioides	Нарийн навчит улалж	2	бэлчээр	элбэг
17	Stipa krylovii	Шивээт хялгана	1	бэлчээр	элбэг
18	Caragana stenophylla	Нарийн навчит харгана		бэлчээр	элбэг

Судалгааны цэг -2

Бударганат (*Salsola passerina*, *Reamurea songorica*) бүлгэмдлийн тусгагийн бүрхэц 43 %, нийт 6 зүйлийн ургамал ургах ба 1м² талбайд 4 зүйл ургамал (бичиглэл-8) бүртгэгдсэн. Намрын ургац 1,3 ц/га. Талбайд зонхилгогч ургамлын хувьд үетнээс сайрын хялгана, зүүнгарын хазаар өвс, алаг өвснөөс Таана, нарийн навчит улалж ургана. Сөөглөг ургамлаас бор бударган, улаан бударгана ургах бөгөөд 100м² талбайд 68-80 ш 7-50 см диаметртэй ургана. Бүлгэмдэлд 10-30 см өндөртэй бударгана ургаж байсан.

Зураг 6. Бударганат бүлгэмдэл

Хүснэгт 10. Бичиглэл -2 зүйлийн бүрдэл

Ургамлын зүйлийн бүрдэл					
№	Ургамлын латин нэр	Ургамлын монгол нэр	Бүрхэц, %	ангилаа	Ашигт ургамал
1	<i>Reamurea songorica</i>	Улаан бударгана	10	бэлчээр	
2	<i>Allium polyrrhizum</i>	Таана	3	бэлчээр	элбэг
3	<i>Carex stenophyllioides</i>	Нарийн навчит улалж		бэлчээр	элбэг
4	<i>Cleistogenes songarica</i>	Зүүнгарын хазаар өвс	*	бэлчээр	элбэг
5	<i>Stipa glauca</i>	Сайрын хялгана		бэлчээр	элбэг
6	<i>Salsola passerina</i>	Бор бударгана	3	бэлчээр	

Судалгааны цэг -3

Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн хойд болон төв хэсгийн өндөрлөг толгодорхог хэсгийн сайргархаг нимгэн цайвар хүрэн хөрстэй хэсгээр нэг наст бүхий Монгол өвс – таана - сөөгт (*Anabasis brevifolia*, *Reamurea songorica*, *Salsola passerina*, *Allium polyrrhizum*, *Stipa klemenzii*, *Cleistogenes squarrosa*)–т цөлжүү хээрийн ургамалжил тархана.Өвслөг ургамлын өндөр: Хамгийн өндөр – 10 см, хамгийн намхан – 1-3 см, дундаж өндөр – 20 см.

Зураг 7. Монгол өвс – таана – сөөгт бүлгэмдэл

Сөөгөнцөр: Бударгана (*Salsola passerina*, *Reamurea songorica*), ахар навчит баглуур (*Anabasis brevifolia*), төлөгчдүү боролз (*Ajania achilioides*) олон наст өвслөг дэгнүүлт үетэн: Сайрын Хялгана (*Stipa klemenzii*) зонхилгогчоор, олон наст алаг өвс: Таана (*Allium polyrrhizum*), Амманы Сэдэргэнэ (*Convolvulus Ammannii*), олон наст үетэн: Дэврээн

Хазааргана (*Cleistogenes squarrosa*) цөөн наст өвс: Булган Саваансүүл (*Chloris virigata*), Гейманны Бөөдий (*Aristida Nyemmannii*), Өргөст Бударгана (*Salsola pestifera*), Ямаан Шарилж (*Artemisia scoparia*) гэх мэт өвслөг ургамлууд синузи өгнө. 100м² талбайд 10-16 зүйл бүртгэгдсэн. Зүйлийн бүрэлдэхүүний хувьд зүйлийн тоогоороо Луулытан (*Chenopodiaceae*), Биелэгтэн (*Roaceae*) тэргүүлж байна. Экологийн бүлгийн хуурайсаг бүлгийн төлөөлөгчид зонхилж, амьдралын хэлбэрийн сөөгөнцөр, заримдаг сөөгөнцөр, өвслөг олон наст ба цөөн наст гэсэн хэлбэрүүдэд хуваарилагдах бөгөөд цөөн наст өвслөг зүйл давамгайлж байна.

Хүснэгт 11. Бичиглэл -3 зүйлийн бүрдэл

Ургамлын зүйлийн бүрдэл				
№	Шинжлэх ухааны нэр	Монгол нэр	Арви/Бүрхэц	Ашигт ургамал
1	<i>Salsola passerina</i>	Бор Бударгана	Sp	элбэг
2	<i>Stipa klemenzii</i>	Хялгана	Sp	Элбэг
3	<i>Allium polyrrhizum</i>	Таана	Sp	Элбэг
4	<i>Allium mongolicum</i>	Хөмүүл	Sp	элбэг
5	<i>Achnatherum splendens</i>	Гялгар Дэрс	Sp	
6	<i>Eragrostis minor</i>	Бага хургалж	Sol	элбэг
7	<i>Convolvulus Ammannii</i>	Амманны Сэдэргэнэ	Sp	элбэг
8	<i>Cleistogenes squarrosa</i>	Дэрэвгэр Хазааргана	Sp	элбэг
9	<i>Salsola pestifera</i>	Өргөст Бударгана	Sp	
10	<i>Erodium tibetanum</i>	Түвд Заантаваг	Sol	
11	<i>Artemisia Adamsii</i>	Адамсын Шарилж	Sp	элбэг
12	<i>A.scoparia</i>	Ямаан Ш.	Sp	элбэг
13	<i>Corispermium mongolicum</i>	Монгол Хамхуул	Sol	
14	<i>Artemisia frigida</i>	Хүйтсэг Шарилж	Sp	элбэг
15	<i>Tribulus terrestris</i>	Эзлэн Зангүү	Sol	элбэг
16	<i>Panzeria lanata</i>	Үсхий Нохойхэл	Sol	
17	<i>Reamurea songorica</i>	Улаан бударгана	10	бэлчээр
18	<i>Ajiana achilloides</i>	Төлөгчдүү боролз		бэлчээр

Судалгааны нэг -4

Төслийн талбайн төв хэсгийн тэгш хөндийгөөр тархах бөгөөд чийгсүү хотгорт тархах бөгөөд нэг наст бүхий дэрст бүлгэмдэлийн хагдны тусгагийн бүрхэц 75 %, нийт 10 зүйлийн ургамлын хагд хадгалагдан үлдсэн ба 1м² талбайд 3-4 зүйл ургамал (бичиглэл-2) бүртгэгдсэн. бүртгэгдсэн, ургац 1,2 ц/га байсан. Ургамлын өндөр 30-50см, 30-50см диаметртэй дэрс үндсэн хэсгийг бүрдүүлнэ. Талбайд зонхилогч ургамлын хувьд үетнээс Дэрс, нангиад түнгэ, давсаг хиаг, алаг өвснөөс ширэг уулалж, ургана.

Бэлчээрийн талхагдал дунд.

Зураг 8. Дэрс бүхий алаг өвс, Дэрст бүлгэмдэл

Хүснэгт 12. Бичиглэл -4 зүйлийн бүрдэл

Ургамлын зүйлийн бүрдэл						
Д.д	Ургамлын нэр	Ургамлын монгол нэр	Ургамлын бүрхэц		Ангилаа	Ашигт ургамал
1	<i>Achnatherium splendens</i>	Гялгар дэрс	20	50	бэлчээр	
2	<i>Convolvulus ammonii</i>	Аммонний сэдэргэнэ	10		бэлчээр	элбэг
3	<i>Artemisia pectinata</i>	Шүлхий шарилж	5		дүүргэгч	элбэг
4	<i>Sausurea salsa</i>	Давсаг банздоо			бэлчээр	элбэг
5	<i>Carex duriuscula</i>	Ширэг улалж			бэлчээр	элбэг
6	<i>Leymus chinensis</i>	Нангиад тунгэ		5	бэлчээр	элбэг
7	<i>Potentilla bifurca</i>	Имт гичгэнэ			бэлчээр	элбэг
8	<i>Salsola collina</i>	Толгодын будраа	3	3	дүүргэгч	элбэг
9	<i>Reagrostis minor</i>	Бага хургалж			бэлчээр	
10	<i>Bassia dasyphylla</i>	Манан хамхаг	*		дүүргэгч	элбэг
11	<i>Allium polyrrhizum</i>	Таана	5		бэлчээр	элбэг

Зураг 28. Нөхөн сэргээлтийн туршилт судалгааны талбай байгуулахаар төлөвлөсөн газрын байршил

Хүснэгт 15- “Тэр бум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд төлөвлөсөн ажил

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	Ажилчдын ажлын байр орчмын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор 2025 онд уурхайн кемпийн урд хэсэгт 0.01 га талбайд хайлаас модыг суулгацаар шуудуулан тарих	2025 онд уурхайн кемпийн хашаанд орчиндоо дасан зохицож ургах чадвар сайтай дараах гурван төрлийн модыг сонгон, 2-3 настай суулгацыг шуудуулан тарьсан. — Шар хуайс- 400 ш, — Хайлаас-100 ш , — Буйлс-100 ш	Доор дэлгэрэнгүй байдлаар тусгалаа.
2.	Орон нутгаас ирүүлсэн саналын дагуу төсөл хэрэгжих Баянжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт компанийн нэр дээр мод тарих талбай заалгах, тус талбайд бүс нутгийн онцлогт тохирсон 500 ш мод тарьж ургалт,	2025 онд Баянжаргалан сумын мод үржүүлгийн талбай дээр 500 ширхэг Хайлаас мод суулгацаар тарьсан.	-

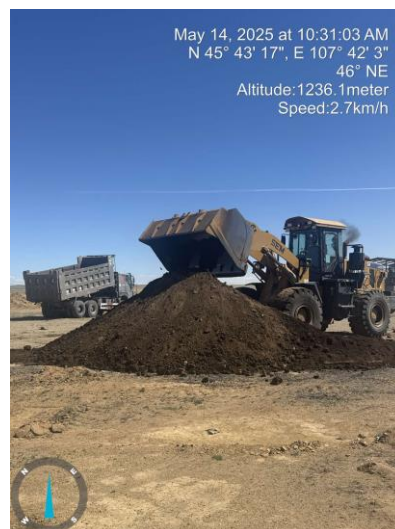
	арчилгаа, тордолгоог хариуцан ажиллах	
	Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажил: 2 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 2	

2025 онд “Тэр бум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажил

2025 онд Уурхайн кемпийн орчинд бүс нутгийн уур амьсгалын онцлог, хөрсний хэв шинж, хуурайшилт өндөртэй нөхцөлийг харгалзан үзэж орчиндоо дасан зохицож ургах чадвар сайтай, тэсвэртэй дараах гурван төрлийн модыг сонгон, 2-3 настай суулгацыг шуудуулан тарьсан.

- Шар хуайс- 400 ш,
- Хайлаас-100 ш ,
- Буйлс-100 ш

Мод тарих ажлыг 05-р сарын 14-ний өдрөөс 16-ний өдөр хүртэл нийт 3 хоногийн хугацаанд уурхайн нийт ажилчид, операторуудыг хамруулан зохион байгуулсан.

Зураг 29. Хөрс бэлтгэсэн ажлын зураг

Зураг 30. Модны суулгацаа тарьж буй ажлын зураг

Зураг 31. Мод усалгааны ажлын зураг

3.4. Түүх соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө

Уурхайн ашиглалтын үйл явцад түүх соёлын дурсгалт зүйлс олдвол уурхайн үйл ажиллагааг түр зогсоон зохих байгууллагад мэдэгдэж, түүх соёлын дурсгалт зүйлсийг хамгаалах ажлыг зохион байгуулах болно.

3.5. Нүүлгэн шилжүүлэх нөхөн олговор олгох төлөвлөгөө

Төслийн хүрээнд нүүлгэн шилжүүлэх үйл ажиллагаа хийгдэхгүй тул БОМТ-нд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ тусгагдаагүй болно.

3.6. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 16- Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Хариуцах албан тушаалтан	Биелэлт	Тайлбар
1.	Цаг агаарын урьдчилсан мэдээнд тулгуулан уурхайн үйл ажиллагааг байгальд ээлтэйгээр зохицуулах	Уурхайн дарга	Цасан болон шороон шуургатай эсвэл бороо их орж халтиргаатай аюул осол тохиолдох эрсдэл үүссэн тохиолдолд уурхайн үйл ажиллагааг зогсоодог.	-
2.	Хөрсний бохирдол үүсгэх эрсдэлтэй материалын агуулахуудын гадаргыг урсацаас хамгаалах ба тэдгээрээс бодис зөөгдөхөөс хамгаалсан далан шуудуу байгуулах	БО-ны мэргэжилтэн	Засварын талбайд техникийн тос маслог 20 тн-ийн котенейрен агуулахад хадгалж байгаа бөгөөд 2025 онд тос масло хадгалаж байгаа агуулахын урд хэсэгт тос масло ачиж буулгах хэсгийг цементлэн хатуу хучилттай болгосон.	Цементээр хучисан талбайн зураг хавсаргав.
3.	Бүх ажилчдыг гал түймэр унтраах мэргэжлийн сургалтанд хамруулах	ХАБ-н мэргэжилтэн	Дундговь аймгийн Онцгой байдлын газарт хүсэлт хүргүүлсэн.	Албан хүсэлтийг хавсаргав.
4.	Галын дохиолол, гал унтраах багаж хэрэгслийг шаардлагатай газруудад байрлуулах, Гал түймрээс сэргийлэх талаар анхааруулга, санамжийн хуудас хийж шаардлагатай газруудад нүдэнд харагдахуйц байрлуулах, Хуурайшилт ихтэй саруудад гал унтраах хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавьж ажиллах	ХАБ-н мэргэжилтэн	Уурхайн гал тогоо, оффисын байр, зааварчилгааны өрөө, кемпийн гадна талд байрлуулсан галын сараа, ШТС-ын хажууд байрлуулсан галын сараа, 2025 онд ашиглалтанд оруулсан засвар үйлчилгээний төв болон уурхайд ашиглаж байгаа нийт тээврийн хэрэгсэлд нунтаг галын хор болон шиддэг галын хор байрлуулсан.	Галын хор байрлуулсан зураг хавсаргав.
Ажлын байрны осол, эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ				
5.	Ажилчдыг ээлжинд гарахын өмнө аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд хамруулах	ХАБ-н мэргэжилтэн	Уурхайн 1, 2-р ээлж бүр дээр ХАБ хариуцсан мэргэжилтнүүд өглөө, орой ажил эхлэхээс өмнө оператруудыг аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд хамруулдаг.	Аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааны бүртгэлийн дэвтэр хавсаргав.

6.	Жил бүр мэргэжлийн байгууллага, мэргэжилтний тусламжтайгаар хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалт зохион байгуулах	ХАБ-н мэргэжилтэн	ХАБЭА-н нийт ажилтан, эрсдэлтэй ажлын байрны сургалт авахаар “Арш хур” ХХК -тай хамтарч ажиллах хүсэлт гарган ажиллаж байна.	Байгууллагын үнийн санал хавсаргав.
7.	Осол аваар гарч хүний эрүүл мэнд хохирсон тохиолдолд яаралтай анхан шатны тусламж үзүүлэх, Машины кабин, ажлын байрт байрлуулсан анхны тусламжийн эмийн сангийн бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол шалгаж байх	Уурхайн эмч	Өглөө, оройн ээлжийн ажилчид ажилдаа гарахаас өмнө уурхайн эмч үзлэг хийж даралт, зүрхний пульсийг шалгадаг. Уурхайн оффис, гал тогоо, машины кабинд анхан шатны тусламжийн эмийн сан байрлуулсан.	Эмийн сангийн зураг хавсаргав.
8.	Ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд хамруулах төлөвлөлтийг хийх, хэрэгжүүлэх	Хүний нөөц, уурхайн эмч	Уурхайн эмч хариуцан гүйцэтгэж байна.	-
Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажил: 8 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 5 Хэрэгжүүлж байгаа ажлын тоо: 2 Хойшлуулсан ажлын тоо: 1				

Зураг 32. Кемпийн гадна байрлуулсан галын сарайн зураг

Зураг 33. ХАБ-ын аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд ажилчдыг хамруулж буй ажлын зураг

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Зураг 34. Анхан тусламжын эмийн сангийн зураг

Эм, тариа худалдан авсан орлогын баримт

HXMаягт БМ-2 Сангийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 5-ны өдрийн 347 тоот тушаалын хавсралт

Орлогын баримт № _____

Биг могул (байгууллагын нэр) 2025 оны 10 сарын 09 өдөр

(балтган нийлүүлэгчийн нэр) Дагалдах баримт № _____

№	Материалын үнэт зүйлийн нэр, зэрэг, дугаар	Код	Хэм-жих нэгж	Нэг бүрийн үнэ	Хүлээн авсан	
					Тоо	Үнэ
1	Кап Билтон		м	5		
2	О дилон		м	100		
3	Анжвэл		м	30		
4	Анжвэл 800 мл		м	40		
5	Смил		м	60		
6	Кап, алмил		м	300		
7	Анжвэл шийр		м	100		
8	О дилон шийр		м	100		
9	Анжвэл шийр 30		м	100		
10	Анжвэл 1000 мл		м	30		
11	Анжвэл 800 мл		м	60		
12	Анжвэл 10 мл		м	60		
13	Анжвэл 800 мл		м	60		
14	Анжвэл 800 мл		м	60		
15	Анжвэл 800 мл		м	60		
16	Анжвэл 800 мл		м	60		
17	Анжвэл 800 мл		м	60		
18	Анжвэл 800 мл		м	60		
19	Анжвэл 800 мл		м	60		
20	Анжвэл 800 мл		м	60		
	Дүн					

Хүлээлгэн өгсөн эд хариуцагч / /

Хүлээн авагч / /

Шалгалсан нягтлан бодогч / /

2025. 10. 09. Хөдөлмөр, Хөдөлмөр, Хөдөлмөр

Эмнэлгийн орло

Биг могул (байгууллагын нэр) 2025 оны 10 сарын 09 өдөр

М. Велз 8-аан ор. (балтган нийлүүлэгчийн нэр) Дагалдах баримт № 523845

№	Материалын үнэт зүйлийн нэр, зэрэг, дугаар	Код	Хэм-жих нэгж	Нэг бүрийн үнэ	Хүлээн авсан	
					Тоо	Үнэ
1	Унжвэл шийр		м	1000	1 м	10000
2	Унжвэл шийр		м	1000	100 м	100000
3	Унжвэл шийр		м	1000	2 м	20000
4	Унжвэл шийр		м	1000	20 м	200000
5	Унжвэл шийр		м	1000	10 м	100000
6	Унжвэл шийр		м	1000	5 м	50000
7	Унжвэл шийр		м	1000	10 м	100000
8	Унжвэл шийр		м	1000	10 м	100000
9	Унжвэл шийр		м	1000	10 м	100000
10	Унжвэл шийр		м	1000	10 м	100000
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
	Дүн					

Хүлээлгэн өгсөн эд хариуцагч / /

Хүлээн авагч / /

Шалгалсан нягтлан бодогч / /

ХАБЭА-н нийт ажилтан, эрсдэлтэй ажлын байрны сургалт авахаар “Ариу хур” ХХК-тай хамтарч ажиллах хүсэлт гарган ажиллаж байна.

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

БАТЛАВ: ЗАХИРАЛ

**2025-2026 ОНЫ СУРГАЛТЫН
ТӨЛБӨРИЙН ҮНЭЛГЭЭ**

№	СУРГАЛТЫН ТӨРӨЛ	НЭГ АЖИЛТЫН СУРГАЛТЫН ҮНЭЛГЭЭ		
1. АЖЛЫН БАЙРНЫ СУРГАЛТ				
- УДИРДАХ АЖИЛТЫН СУРГАЛТ Захирал, Захиргаа санхүү, хүний нөөц, ИТА бусад удирдах ажилтан	Танхимаар /Улаанбаатар/	Ажлын байранд /орон нутаг/	8 цаг /45/ минут 7 сэдэв	
	130.000₮	200.000₮		
- НИЙТ АЖИЛТЫН СУРГАЛТ Тухайн ААНБ бүх ажилтнууд 12 цаг 11 төрлийн сэдэвтэй	70.000₮	85.000₮	8 цаг /45/ минут 12 сэдэв	
2. ЭРСДЭЛТЭЙ АЖЛЫН БАЙРНЫ СУРГАЛТ				
- ДАРЛАЛТАТ САВ, шугам хоолойтой, харьцах ажиллах аюулгүй ажиллагаа /Зууны; уур, усны даралтат савны; газрын тос, хийн даралтат савны зэрэг/	150.000₮	200.000₮	12 цаг	
- ТЭЭВЭРЛЭЛТИЙН үеийн аюулгүй ажиллагаа	150.000₮	180.000₮	12 цаг	
- ӨРГӨХ, ЗӨӨХ, тээвэрлэх механизм /ӨЗТМ/-тай харьцах ажиллах аюулгүй ажиллагаа	150.000₮	180.000₮	12 цаг	
- ХИМИЙН ХОРТ ба аюултай бодистой харьцах ажиллах аюулгүй ажиллагаа	250.000₮	300.000₮	12 цаг	
- БИОЛОГИЙН ХАЛДВАРТАЙ хог хаягдал, материалтай харьцах аюулгүй ажиллагаа	200.000₮	250.000₮	12 цаг	
- ӨНДӨРТ АЖИЛЛАХ үеийн аюулгүй ажиллагаа	185.000₮	200.000₮	12 цаг	
- ХЯЗГААРЛАГДАМЛ ОРЧИНД ажиллах үеийн аюулгүй ажиллагаа	200.000₮	250.000₮	12 цаг	

- ӨНДӨР ХЭМИЙН ажил хийх үеийн аюулгүй ажиллагаа	185.000₮	200.000₮	12 цаг
- ТУСГААРЛАЛТЫН ҮЕИЙН аюулгүй ажиллагаа	75.000₮	85.000₮	12 цаг
- ТЕМПЕРАТУРЫН ЭРС ТЭС нөхцөлд ажиллах аюулгүй ажиллагаа	75.000₮	85.000₮	12 цаг
- ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖТЭЙ харьцаж ажиллах аюулгүй ажиллагаа	185.000₮	200.000₮	12 цаг
- ЦАХИЛГААНЫ аюулгүй ажиллагаа	185.000₮	200.000₮	12 цаг
3. ЭРХ ОЛГОХ СУРГАЛТ	СУНГАЛТ	ШИНЭЭР АВАХ	МЭРГЭЖЛИЙН ҮНЭМЛЭХ
- ДСШХ – ДАРЛАТТАТ сав, шугам хоолойтой харьцаж ажиллах /эрх олгох/	300.000₮	350.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- КРАНЫ АЧАА ШИЛЖҮҮЛЭХ үеийн АА хариуцагч /хугацаа 3 жил/	300.000₮	800.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- КРАНЫ БҮРЭН бүтэн байдал хариуцагч /хугацаа 3 жил/	300.000₮	800.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- ООСОРЛОГЧ , дохиочин /хугацаа 1 жил/	100.000₮	250.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- КРАНЫ ОПЕРАТОРЧИН /хугацаа 1 жил/	450.000₮	350.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- ӨРГҮҮРИЙН ОПЕРАТОРЧИН Лифт, Люлка, Подем /хугацаа 1 жил/	300.000₮	400.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- ЛЮЛКА АЧАА шилжүүлэх үеийн АА хариуцагч /хугацаа 3 жил/	300.000₮	800.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- ЛЮЛКА БҮРЭН бүтэн байдал хариуцагч /хугацаа 3 жил/	300.000₮	800.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- ӨРГӨХ ЗӨӨХИЙН талбайн аюулгүй хянагч /хугацаа 3 жил/	300.000₮	400.000₮	Мэргэжлийн үнэмлэх
- ХАБЗАЛН АЖИЛТАН БЭЛТГЭХ СУРГАЛТ		800.000₮	Сертификаттай
5. БУСАД СУРГАЛТ			
- ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТ эрсдэлийн үнэлгээний сургалт	200.000₮	250.000₮	3 цаг

Ажилчдыг тоосжилтоос хамгаалах нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл, ажлын хувцасаар хангасан зураг

Зураг 35.

3.7.Хог хаягдлын менежмент

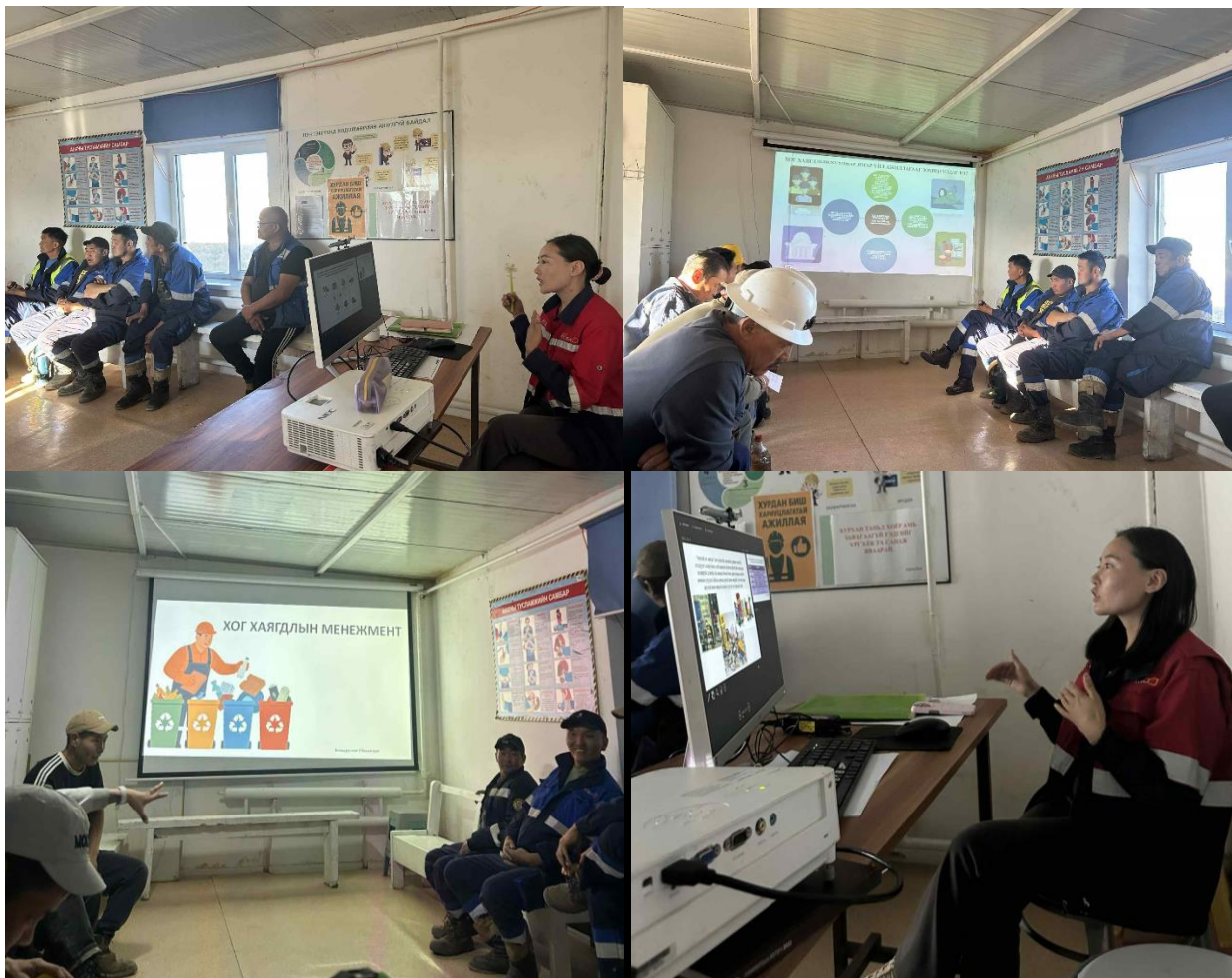
Хүснэгт 17- Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	Ажилчдын хэрэглээнээс үүссэн хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилж дахин боловсруулах боломжтой хог хаягдлын сард үүсэх хэмжээг тодорхойлох	Тус ажлын хүрээнд уурхайн ажилчдыг хог хаягдлыг ангилан ялгах дадалд хэвшүүлэх зорилгоор “Хог хаягдлын менежмент” сэдвээр сургалт зохион байгуулсан. 2025 оны 09-р сард ажилчдын дунд дахивар хог хаягдал цугларуулах уралдаан зохион байгуулсан тус уралдаанд 2 ээлжийн нийт 96 хүн хамрагдсанаас хамгийн идэвхтэй оролцсон 8 хүнийг шагнаж урамшуулсан. <u>Нийт цугларсан хуванцар сав: 238 ширхэг</u> <u>Нийт цугларсан шил: 34 ширхэг</u>	Ажлын зураг болон бусад холбогдох материалыг хавсаргав.
2.	Ахуйн хэрэглээнээс гарсан хуванцар савыг цуглуулж сум эсвэл аймгийн дахивар авах цэгт тушаах		

		Цугларуулсан нийт дахиварыг Дундговь аймгийн “Баялаг төв” ХК-нд хүлээлгэн өгсөн.	
3.	Хатуу хог хаягдлыг түр хадгалах цэгт цугларуулах, хогийн цэгт хуримтлагдсан хогийг гэрээний дагуу сумын хог хаягдлын нэгдсэн цэгт хүргэх	Баянжаргалан сумын Засаг Даргын Тамгын газартай “Энгийн хог хаягдлын гэрээ” байгуулан ахуйн хэрэглээнээс үүссэн хог хаягдлыг сумын нэгдсэн хогийн цэгт хүргэсэн.	Ажлын зураг хавсаргав.
4.	Кемпийн гадна орчны болон хогийн цэгийн эргэн тойронд салхинд хийсэж тархсан, ил задгай хаясан хог хаягдлыг тогтмол цэвэрлэх	Уурхайн кемп болон хогийн цэг орчмын хог хаягдлыг тогтмол цэвэрлэн хог цэвэрлэгээний ажлын бүртгэл хөтлөн ажилладаг.	Хог цэвэрлэгээний ажлын зураг хавсаргав.
5.	Ахуйн хэрэглээнээс гарсан бохир усыг бохирын цооногт хуримтлуулж, мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулан цооног дүүрэх үед соруулах, бие засах газар, бохир усны цооногийг тогтмол ариутгаж, халдваргүйжүүлэх, хөрсний бохирдол үүсгэгч нүхэн жорлонг буулгах	“Дундговь-Ус” ХХК-тай бохир ус соруулах гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна. 2025 онд нийт 12 тн бохир усыг “Дундговь-Ус” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу соруулсан.	Бохир ус соруулах гэрээ болон ус соруулан ажлыг баталгаажуулсан акт хавсаргав.
6.	Ашигласан тос тосолгооны материалын хаягдлыг гэрээлэгч компанид улиралд нэг удаа нийлүүлэх	2025 онд “Элемент” ХХК-тай байгуулсан аюултай хог хаягдал нийлүүлэх гэрээний дагуу дараах хог хаягдлыг хүлээлгэж өгөв. - Ашигласан тос, масло- 1 тн, - Эмнэлгийн хатуу хог хаягдал- 2 кг, - Бодисын сав баглаа боодол- 100 кг	Аюултай хог хаягдал мэргэжлийн байгууллагад хүлээлгэн өгсөн акт хавсаргав.
7.	Хог хаягдлын нэгдсэн бүртгэлийг хөтлөх. Хог хаягдлын бүртгэл, баталгаажуулалтыг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэх. Хог хаягдалтай холбоотой бүх төрлийн мэдээллийг баримтжуулж, мэдээллийн сан үүсгэж байх.	Уурхайн хог хаягдалтай холбоотой бүхий л мэдээллийг бүртгэлжүүлэн мэдээллийн сан үүсгэсэн байна.	
8.	Хог хаягдлыг ангилан ялгах боломжтой савыг уурхайн шалган нэвтрүүлэх хэсэгт нэмж байршуулах	Хог хаягдал ангилан ялгах хогийн сав болон дахивар хог цугларуулах хогийн савийг кемпийн гадна	Ажлын зураг хавсаргав.
9.	Ажилчдын кемпийн гадна хуванцар		

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

сав цуглуулах сав нэмж тохижуулах	тохижуулсан.	
Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажил: 9 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 9		

Зураг-36. Зохион байгуулсан сургалтын ажлын зураг

Ажилчдын дунд дахивар хог хаягдал цугларуулах уралдаан зохион байгуулсан тус уралдаанд 2 ээлжийн нийт 96 хүн хамрагдсанаас хамгийн идэвхтэй оролцсон 8 хүнийг шагнаж урамшуулсан.

Уралдааны зорилго:

- Байгаль орчны чиглэлээр зохион байгуулсан сургалт хөтөлбөрийг үр дүнтэй явуулах,
- Ажилчдыг өөрсдийн хэрэглээнээс үүссэн хог хаягдлаа эх үүсвэр дээр нь цугларуулах зөв дадалд хэвшүүлэх.

Зохион байгуулсан хугацаа: 2025.09.11-2025.09.23 хүртэл

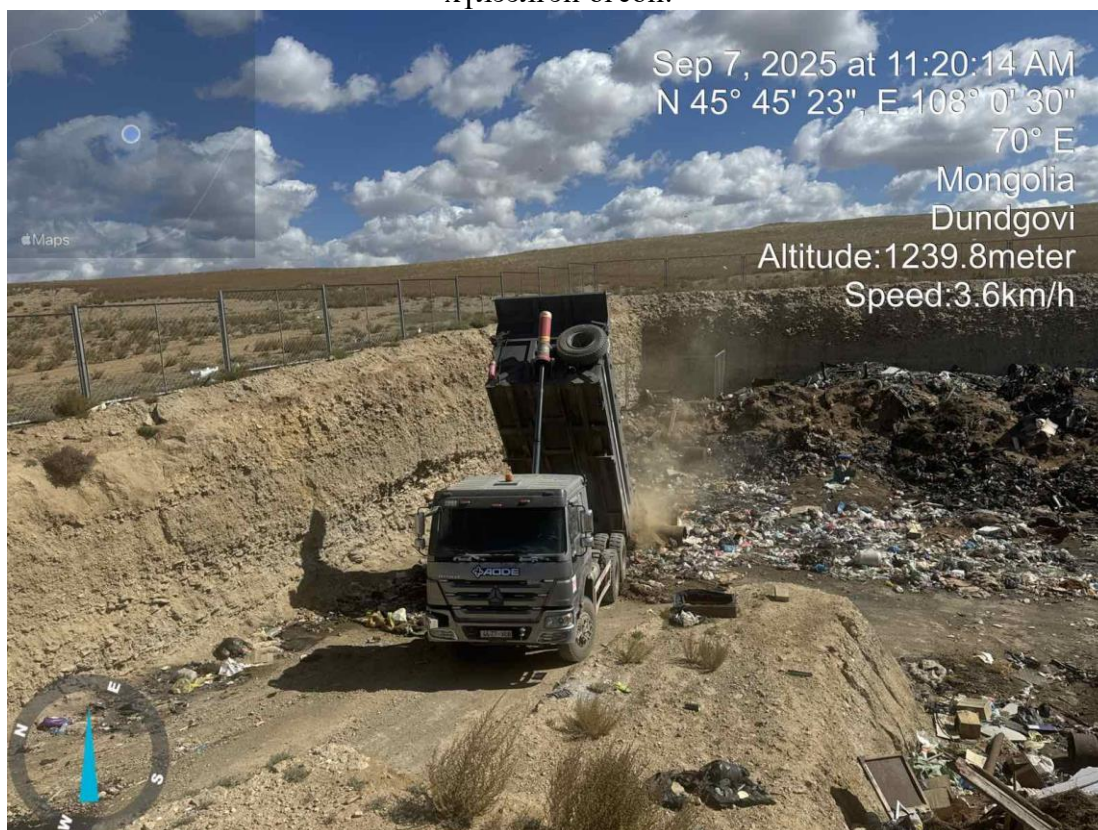
Уралдааны үр дүн:

Нийт цугларсан хуванцар сав: 238 ширхэг

Нийт цугларсан шил: 34 ширхэг

Цугларуулсан нийт дахивар хог хаягдлыг Дундговь аймагт хог хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрлэлийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг “Баялаг төв” ХК-нд хүлээлгэн өгсөн.

Зураг 37. Сумын хог хаягдлын нэгдсэн цэгт хог хаягдал хүргэсэн ажлын зураг

2025 оны 10-р сарын 04-ний өдөр аюултай хог хаягдал устгах чиглэлээр тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа эрхэлдэг “Элемент” ХХК-тай байгуулсан аюултай хог хаягдал нийлүүлэх гэрээний дагуу дараах хог хаягдлыг хүлээлгэж өгөв.

- Ашигласан тос, масло- 1 тн,

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

- Эмнэлгийн хатуу хог хаягдал- 2 кг,
- Бодисын сав баглаа боодол- 100 кг

Зураг 38. Тос масло мэргэжлийн байгууллагад хүлээлгэн өгсөн ажлын зураг

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ УСТГАЛЫН АКТ
Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, цуглуулах, шатаах, устгах төвлөрсөн байгууллага
 Хаяг: НД, 3-р хороо Бүс нуур 12610 гудамж 77 тоот Утас: 7707-3790

2025 оны 10 сарын 14 өдөр Актын дугаар: 25/186 Улаанбаатар хот

Аюултай хог хаягдал үүсгэгч: Биг могул коул энд энерги ХХК

Устгахад оруулсан аюултай хог хаягдалын жагсаалт

№	Хаягдлын нэр, төрөл	Хэмжээ	Нэгж	Аюулын ангилал
1	Ашигласан тос, масло	1000	л	Аюултай
2	Аюултай хатуу хаягдал	2	кг	Аюултай
3	Бодисын хоосон хувицар сав	41.0	кг	Аюултай
4	Бодисыг хоосон төмөр сав	63.2	кг	Аюултай
Нийт		1106.2	кг	

Устгасан аргачлал:
 Дээрхи 1106.2 кг аюултай хог хаягдлыг “Элемент” ХХК-ийн аюултай хог хаягдал хүлээн авах, устгах комисс хүлээн авч зориулалтын шатаах зууханд 1200°C -т бүрэн шатааж хаягдал үнсийг лавфицалд устгав.

Жич: Устгалд орсон бодисын нэр, төрөл, жагсаалт, устгалын зураг хавсаргав.

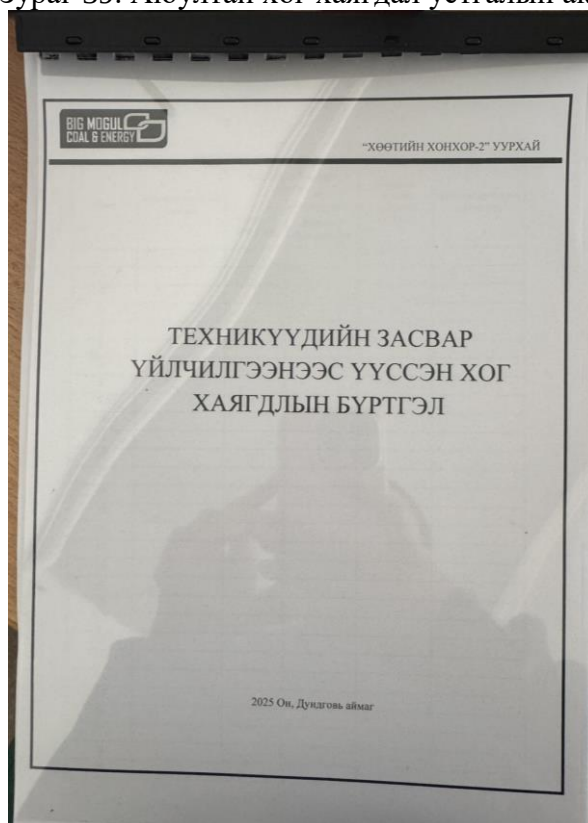
Устгал хийсэн
 Химийн мэргэжилтэн: Х.Халиун /Э.Халиун/
 Акт хүлээн авсан: _____

ЭЛ ТӨЛӨӨЛӨГ

Тох йатг,овч нсэри фөгө мн-40 ньагдэ 10 мнэ 2505 эсн-ЯХХ “нжэдрне ннс нүдэ нүгтөм тий”
 лөгдө тлэдрнэх ннтэв нмэгдтгэсү, лэглэйд нүдэ жлүгдө лэглтгэсү лэглтэвх
 885 925 тэвтрүл нмтлэл

нстлжэсгэсэм нсэдрүндэх лэглтэвх тох йатг,овчл
 нүмлэх,с эрнмнх

Зураг 39. Аюултай хог хаягдал устгалын акт

Зураг 40. Үүссэн хог хаягдал бүртгэлийн дэвтр

Ажилчдын хэрэглээнээс гарсан дахивар хог хаягдал цугларуулах хогийн савыг кемпийн гадна тохижуулсан.

Зураг 41. Дахивар хог цуглуулах хогийн сав байрлуулсан байдал

Ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийсэн ажлын бүртгэл

BIG MOGUL
СНАЙР & FINERY

1-р ээлж

"ХӨӨТИЙН ХОНХОР-2" УУРХАЙ

№	Ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийх	Ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийсэн огноо												10 сар	
		Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа
1	Амрах байр, оффис	8/3	1	8/5	1	8/9	1	8/11	1	8/13	1	8/15	1	8/16	1
2	Ариун цэврийн өрөө /био оо/	8/3	1	8/5	1	8/9	1	8/11	1	8/13	1	8/15	1	8/16	1
3	Эрэгтэй, эмэгтэй дүш	8/3	1	8/5	1	8/9	1	8/11	1	8/13	1	8/15	1	8/16	1
4	Угаалгын өрөө	8/3	1	8/5	1	8/9	1	8/11	1	8/13	1	8/15	1	8/16	1
5	Гал тогооны шал	8/3	1	8/5	1	8/9	1	8/11	1	8/13	1	8/15	1	8/16	1
6	Усны сав	8/3	1	8/5	1	8/9	1	8/11	1	8/13	1	8/15	1	8/16	1
Ариутгал халдваргүйтгэл хийсэн хүний гарын үсэг															
Хянаж шалгасан хүний гарын үсэг															

№	Ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийх	Ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийсэн огноо													
		Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа
1	Амрах байр, оффис	Р													
2	Ариун цэврийн өрөө /био оо/														
3	Эрэгтэй, эмэгтэй дүш														
4	Угаалгын өрөө														
5	Гал тогооны шал														
6	Усны сав														
Ариутгал халдваргүйтгэл хийсэн хүний гарын үсэг															
Хянаж шалгасан хүний гарын үсэг															

2-р ээлж													
№	Ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийх	Ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийсэн огноо											
		Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа	Сар, өдөр	Хэд удаа
1	Амрах байр, оффис												
2	Ариун цэврийн өрөө /био оо/	8/18	1	8/20	1	8/22	1	8/24	1	8/26	1	8/28	1
3	Эрэгтэй, эмэгтэй дүш	8/18	1	8/20	1	8/22	1	8/24	1	8/26	1	8/28	1
4	Угаалгын өрөө	8/18	1	8/20	1	8/22	1	8/24	1	8/26	1	8/28	1
5	Гал тогооны шал												
6	Усны сав												
Ариутгал халдваргүйтгэл хийсэн хүний гарын үсэг													
Хянаж шалгасан хүний гарын үсэг													

Шалганы байрны нойлын ариутгал

Кемпийн био нойлын ариутгал

Кемпийн эмэгтэй, эрэгтэй дүшийн ариутгал

Угаалгын хэсгийн ариутгал

Тамхины цэгийн ариутгал

Гүний худагны цэвэрлэгээ

3.8. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

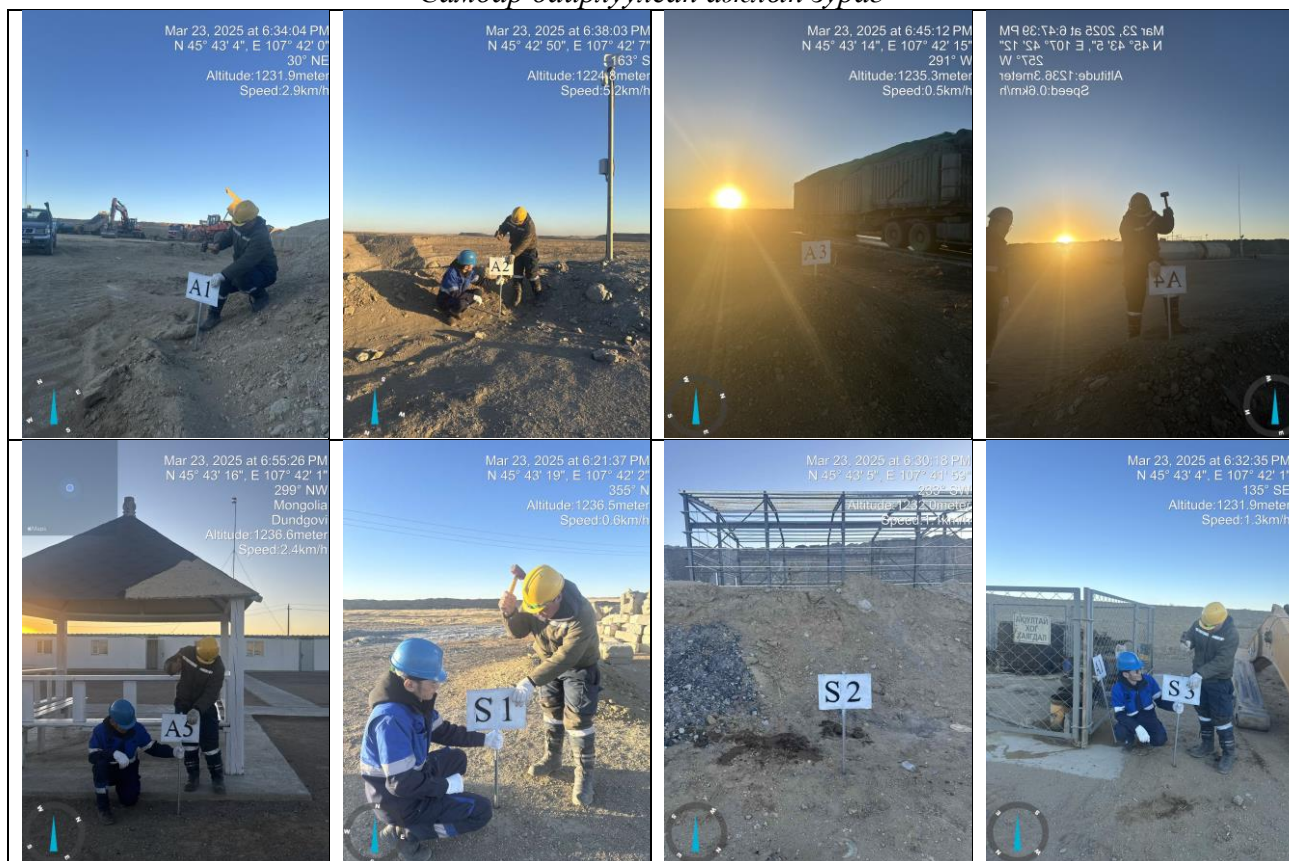
Хүснэгт 18- Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

Д/д	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Тайлбар
1.	Тухайн жилд байгаль орчинтой холбоотой уурхайд байх шаардлагатай бичиг баримтын бүрдлийг хангаж ажиллах	Бичиг баримтын бүрдлийг бүрэн хангаж ажилласан.	2025 онд бүрдүүлсэн бичиг баримтыг хавсаргав.
2.	2025 оны аюулын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө зэргийг дотооддоо боловсруулан батлах	Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө болон аюулын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг боловсруулж холбогдох мэргэжлийн байгууллагаар батлуулсан.	Батлагдсан нүүрийг хавсаргав.
3.	Жил бүр байгаль орчинтой холбогдолтой төлбөрийг тогтосон хугацаанд төлөх	Газар, хог хаягдал, усны төлбөрийг тогтосон хугацаанд төлж ажилласан.	Төлбөрийн баримт хавсаргав.
4.	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дотоод хяналтыг явуулах, дотоод хяналтын тайлан, мэдээг ажилдаа ашиглах, мэргэжлийн албанд дотоодын хяналтын тайлан, мэдээгээ гаргаж өгөх	Агаарын чанар хэмжигч багажтай болсон. Хөрс, ус, агаарын хяналт шинжилгээ хийх хяналтын цэгүүдийг тэмдэгжүүсэн.	
	Бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажил: 4 Хэрэгжүүлсэн ажлын тоо: 4		

Зураг 42. Дээж авах цэгийн байршлыг харуулсан зураг

Самбар байрлуулсан ажлын зураг

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

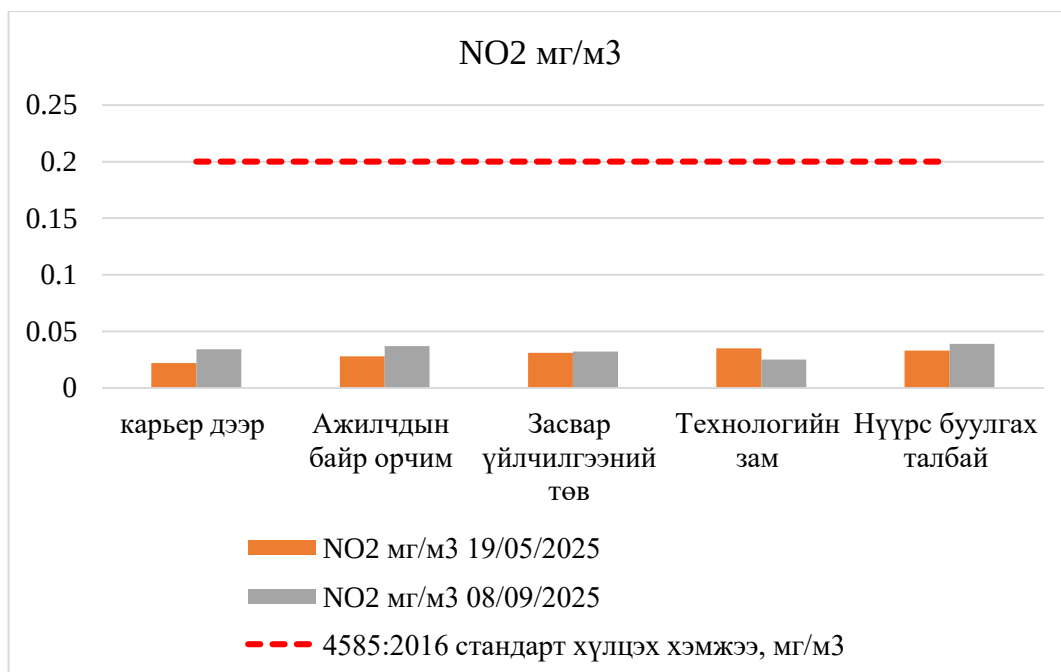

График 3. NO₂ агууламжын хэмжээ (мг/м³)

График 4. Нийт тоосны концентраци, мг/м³

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг: hsagur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар: Т/34, Т/35, Т/36, Т/37, Т/38.
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРЖИ ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛ-ийн техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5
Сорьцын төрөл: Нийт тоос /20 минутын дундаж/
Сорьц авсан огноо: 2025.05.01
Лабораторид хүлээж авсан: 2025.05.01
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.05.02
Хэвлэсэн огноо: 2025.05.19
Хуудасны тоо: 1/1

№	Сорьц авсан цэг	Нийт тоос мг/м³
Т/34	Карьер орчим	0.046
Т/35	Ажилчдын байр орчим	0.031
Т/36	Засвар үйлчилгээний төв	0.045
Т/37	Технологийн зам	0.041
Т/38	Нүүрс буулгах талбай	0.051

БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА: *[Signature]* /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: *[Signature]* /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: *[Signature]* /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг: hsagur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар: А/34, А/35, А/36, А/37, А/38.
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРЖИ ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛ-ийн техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5
Сорьцын төрөл: Агаарын чанарын шинжилгээ
Сорьц авсан огноо: 2025.05.01
Лабораторид хүлээж авсан: 2025.05.01
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.05.02
Хэвлэсэн огноо: 2025.05.19
Хуудасны тоо: 1/1

№	Сорьц авсан цэг	SO ₂ мг/м³	NO ₂ мг/м³
А/34	Карьер орчим	0.011	0.022
А/35	Ажилчдын байр орчим	0.014	0.028
А/36	Засвар үйлчилгээний төв	0.016	0.031
А/37	Технологийн зам	0.017	0.035
А/38	Нүүрс буулгах талбай	0.018	0.033
Шинжилгээний аргын стандарт		MNS 0017-2-5-12:2021	MNS 0017-2-5-11:2021
MNS 4585:2016		0.450мг/м³	0.20 мг/м³
Хүлцэх хэм хэмжээ			

БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА: *[Signature]* /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: *[Signature]* /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: *[Signature]* /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг: hsagur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар: А/87, А/88, А/89, А/90, А/91.
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРЖИ ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛ-ийн техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5
Сорьцын төрөл: Агаарын чанарын шинжилгээ
Сорьц авсан огноо: 2025.09.08
Лабораторид хүлээж авсан: 2025.09.08
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.09.09
Хэвлэсэн огноо: 2025.09.30
Хуудасны тоо: 1/1

№	Сорьц авсан цэг	SO ₂ мг/м³	NO ₂ мг/м³
А/87	Ажилчдын байр орчим	0.017	0.037
А/88	Засвар үйлчилгээний төв	0.012	0.032
А/89	Карьер орчим	0.016	0.034
А/90	Нүүрс буулгах талбай	0.013	0.039
А/91	Технологийн зам	0.017	0.025
Шинжилгээний аргын стандарт		MNS 0017-2-5-12:2021	MNS 0017-2-5-11:2021
MNS 4585:2016		0.450мг/м³	0.20 мг/м³
Хүлцэх хэм хэмжээ			

БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА: *[Signature]* /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: *[Signature]* /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: *[Signature]* /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг: hsagur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар: Т/87, Т/88, Т/89, Т/90, Т/91.
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРЖИ ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛ-ийн техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5
Сорьцын төрөл: Нийт тоос /20 минутын дундаж/
Сорьц авсан огноо: 2025.09.08
Лабораторид хүлээж авсан: 2025.09.08
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.09.09
Хэвлэсэн огноо: 2025.09.30
Хуудасны тоо: 1/1

№	Сорьц авсан цэг	Нийт тоос мг/м³
Т/87	Ажилчдын байр орчим	0.046
Т/88	Засвар үйлчилгээний төв	0.079
Т/89	Карьер орчим	0.081
Т/90	Нүүрс буулгах талбай	0.064
Т/91	Технологийн зам	0.077

БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА: *[Signature]* /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: *[Signature]* /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: *[Signature]* /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

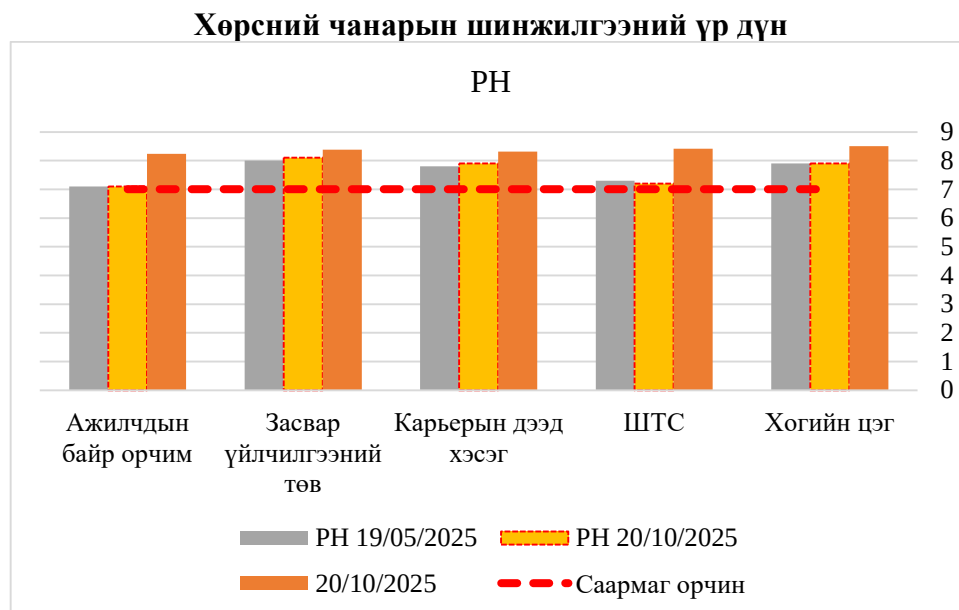

График 5. Хөрсний РН орчин

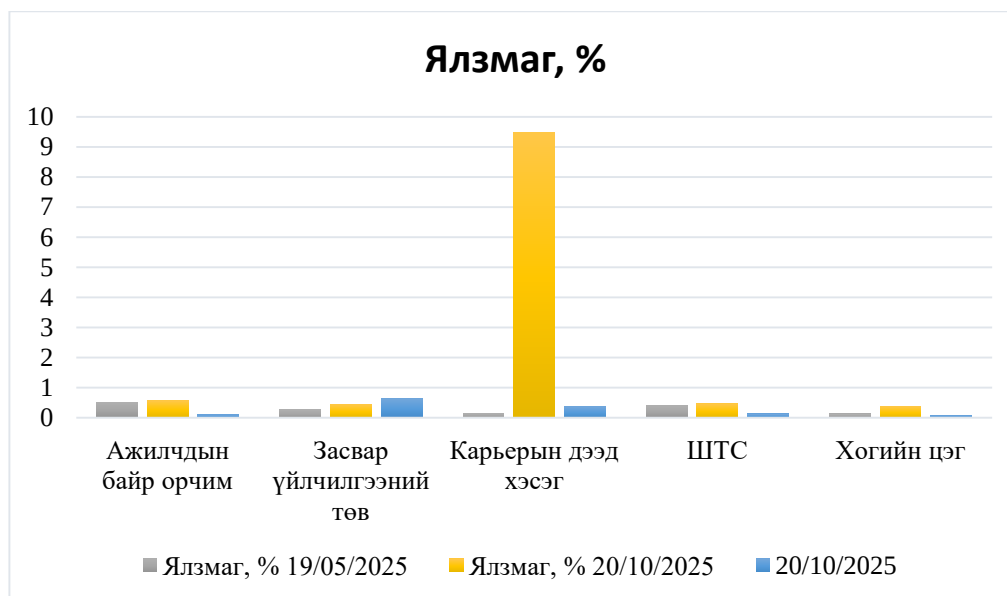

График 6. Ялзмагын агууламж, %

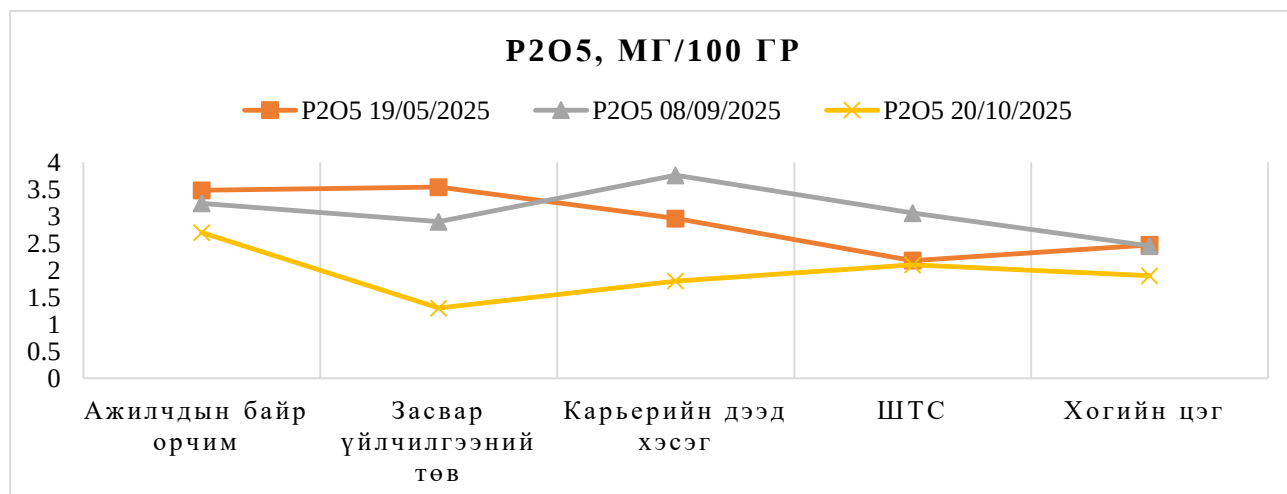

График 7. Хөрсөнд агуулагдаж буй хөдөлгөөнт фосфорын хэмжээ, мг/кг

Усны хяналт-шинжилгээний үр дүн.

Хүснэгт 19- Усны химийн завлан шинжилгээний үр дүн

Тодорхойлсон үзүүлэлтүүд	Сорьц авсан цэгүүд		MNS4586:1998	MNS0900:2018
	Шүүрлийн ус	Унд ахуйн худгийн ус	Хүлцэх агууламж мг/л	Хүлцэх агууламж мг/л
Жинлэгдэх бодис, Ж/Б мг/л	35.2	6.8	-	-
Перманганатын исэлдэх чанар, Пич мг/л	8.53	5.06	10	
Кальцийн ион(Ca ²⁺) мг/л	23.1	62.5	100	100.0
Магнийн ион (Mg ²⁺)мг/л	11.70	7.02	30	30.0
Аммоний ион (NH ₄ ⁺) мг/л	0.48	0.17	1.5	1.5
Нийт төмөр (Fe) мг/л	0.10	0.02	0.3	0.3
Хлорийн ион (Cl) мг/л	15.7	7.2	350	350
Сульфатын ион (SO ₄ ²⁻)мг/л	9.8	37.5	100	500
Нитритийн ион (NO ₂ ⁻) мг/л	0.043	0.002	1.0	1.0
Нитратийн ион (NO ₃ ⁻)мг/л	2.82	2.38	50	50.0
Фосфатын ион (PO ₄ ³⁻)мг/л	0.077	0.028	3.5	3.5
Фтор (F ⁻) мг/л	1.32	0.97	-	0.7-1.5
Хатуулаг мг-экв/л	2.12	3.70	7	7.0
Натри Кали (Na+K мг/л)	25.19	120.19	-	-
ЦДЧ	291.6	729	-	1000
Гидрокарбонат(HCO ₃ ⁻) мг/л	25.19	458.7	-	-
Эрдэсжилт мг/л	236.7	693.1	-	-
Урвалын орчин (pH)	9.07	8.15	-	6.5-8.5

Шинжилгээний үр дүнгээр:

Шүүрлийн ус. Уралын орчин сул шүлтлэг, 3-р төрлийн, чанарын хувьд цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй, зөөлөн ус байна. Шинжилсэн үзүүлэлтүүд MNS4586:1998 стандартад заасан хүлцэх хэмжээнээс хэтрээгүй байна.

Унд ахуйн хэрэгцээнд ашигладаг худгийн ус. Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, натрийн бүлгийн, I төрлийн чанарын хувьд зөөлөвтөр, цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй ус байна. Шинжилсэн үзүүлэлтүүдээс “Унд ахуйн усны чанар” MNS 0900:2018 стандартад заасан хүлцэх хэмжээнээс хэтэрсэн үзүүлэлт байхгүй байна.

**ТӨСЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ОРОН НУТАГТ ТАЙЛАГНАХ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ ХЭРЭГЖИЛТ**

№	БОХТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулсан хугацаа
	1	2	3	4
1	Баянжаргалан сумын Энгэр-Ус багийн иргэд	ИНХ-д танилцуулах	Тухайн жилд хийгдсэн ажил	2025 оны 11-р сард багтаан багийн иргэдэд танилцуулана.
2	Дундговь аймгийн Байгаль орчны газар	https://eic.mn/envmng/ буюу Байгаль орчны мэдээллийн санд оруулах	Тухайн жилд байгаль орчны талаар хийгдсэн ажил нөхөн сэргээсэн ажлын акт болон холбогдох материал	2025 оны 11 - р сарын 5-ний өдөр мэдээллийн санд 2025 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайланг мэдээллийн санд оруулав.
3	Төрийн захиргааны төв байгууллага	https://eic.mn/envmng/ буюу Байгаль орчны мэдээллийн санд оруулах, тамгалуулах		Тухайн оны 12 - р сарын 1 дотор

Хүснэгт 20- 2025 БОМТ-ний Биелэлтийн ажилд шаардагдсан нийт зардал

Д/д	Зардлын ангилал	Зардал, мян.төг
1.	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	5,000.00
2.	Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	15,000.00
3.	Нөхөн сэргээлт	33,178.00
4.	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ	1,000.00
5.	Нүүлгэн шилжүүлэх нөхөн олговор олгох арга хэмжээ	-
6.	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
7.	Осол, эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	3,000.00
8.	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	1,100.00
9.	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	1,084.00
	Нийт	59,362.00

ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛ

1. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ

Хууль зүйн сайлын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000140891

2010.04.08
/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011665117
/ Хувийн хэргийн дугаар /

5369223
/ Регистрийн дугаар /

Биг могул коул энд энерги
/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм
/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Тушаал
/ шийдвэрийн нэр /

A-2390
/ дугаар /

2010.04.07
/ он, сар, өдөр /

4610
/ код /

Гаднаад худалдаа
/ Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

7490
0710

Ашигт малтмалын хайгуул хийх
Ашигт малтмалын ашиглалт

2
/ гишүүдийн тоо /

13,277,382.0
/ өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Сүхбаатар, 1-р хороо, чингисийн өргөн чөлөө, Натур тур ХХК-ийн байр 4 давхар, Утас1:
311073, Утас2: , Факс:
/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Оюуны өмч, улсын бүртгэлийн
ерөнхий газар Хуулийн этгээдийн
бүртгэлийн газар
/ бүртгэсэн байгууллагын нэр /

Гэрчилгээ дахин олгосон 2017 он 5 сар 2 өдөр

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэл	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Хайсандай овогтой Наранбаатар-а Гүйцэтгэх захирал-р томилсныг бүртгэв.	2017.05.02	Э.Эрдэнэбилэг
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2017.05.02	Э.Эрдэнэбилэг
1	Хувь нийлүүлэгчээс 1 нэмэгдэж, 1 хасагдаж үүсгэн байгуулагчийн тоо нийт 2 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2017.05.19	Э.Эрдэнэбилэг
2	Батхүү овогтой Отгонбаатар -а Гүйцэтгэх захирал-р томилсныг бүртгэв.	2017.06.15	Э.Эрдэнэбилэг
4	Засгийн өмчлөгч 1 иргэн бүртгэв.	2020-12-31	Б.Артансүх
5	Самбуу овогтой Болд-а Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2024.02.01	Н.Оюулдар

* 0 0 0 1 4 0 8 9 1 *

2. Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ

	
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР	
АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ	
ЗӨВШӨӨРӨЛ	
Дугаар MV-020772	
Ашигт малтмалын тухай Монгол Улсын хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн	
<u>Дундговь</u>	аймаг /хот/-ийн
<u>Баянжаргалан</u>	сум /дүүрэг/-ын
<u>Хөөтийн хонхор-2</u>	нэртэй газарт орших
<u>1046.73</u>	гектар талбай бүхий уурхайн талбайд
хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг	
зөвшөөрч улсын бүртгэлийн <u>9019046139</u>	тоот гэрчилгээтэй
<u>“Биг могул коул энд энерги” хамтарсан хоронго оруулалттай</u>	
<u>ХХК</u> -д	
энэхүү тусгай зөвшөөрлийг <u>2047.02.23</u>	дуустал
хугацаагаар олгов.	
Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.	
КАДАСТРЫН ХЭЛТГИЙН ДАРГА	 Д.МӨНХТАМИР
2017 оны 2 сарын 23 өдөр	
Улаанбаатар хот	
0000067	

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-020772

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
001-NM	- Бүртгэв: Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгосон 2017.02.23, дуусах хугацаа 2047.02.23 - Тусгай зөвшөөрлийн 1 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв - Кадастрын хэлтсийн даргын 2017.02.07-ний 69 тоот шийдвэр	2017-02-23
002-CN	- Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн эзэмшигчийн нэрийг 9011665117 тоот улсын бүртгэлийн дугаартай Биг могул коул энд энерги ХХК болгон өөрчлөх. Компаний улсын бүртгэлийн гэрчилгээ болон Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын тодорхойлолтыг үндэслэн компаний оноосон нэрийг өөрчлөв. - Кадастрын хэлтсийн даргын 2017.05.17-ний --- тоот шийдвэр	2017-05-17
003-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 2 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.02.23 – 2019.02.23 хүртэл	2018-03-07
004-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 3 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2019.02.23 – 2020.02.23 хүртэл	2019-02-15
005-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 4 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2020.02.23 – 2021.02.23 хүртэл	2020-03-24
006-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 5 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2021.02.23 – 2022.02.23 хүртэл	 2021.02.24
007-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 6 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2022.02.23 – 2023.02.23 хүртэл	 2022.03.09

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-020772

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
008-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 7 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2023.02.23 – 2024.02.23 хүртэл	1 АМГТГ КАДАСТРЫН ХЭЛТЭС ХТ07043 2023.02.20
009-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 8 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2024.02.23 – 2025.02.23 хүртэл	1 АМГТГ КАДАСТРЫН ХЭЛТЭС ХТ07043 2024.02.20
011-FE	Баталсан: Тусгай зөвшөөрлийн 9 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2025.02.23 – 2026.02.23 хүртэл	1 АМГТГ КАДАСТРЫН ХЭЛТЭС ХТ07043 2025.02.06

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
2 ДУГААР ХАВСРАЛТ**

MV-020772

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Хүчин төгөлдөр талбайн хэмжээ /га/	Хасагдах талбайн хэмжээ /га/	Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлууд, огноо, гарын үсэг, тэмдэг		
				#	Уртраг	Өргөрөг
001-NM	Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг анх олгосон 2017.02.23	1046.73 Га	0 Га	1	107° 43' 1.55"	45° 45' 1.6"
				2	107° 43' 1.53"	45° 42' 1.6"
				3	107° 42' 20.54"	45° 42' 1.6"
				4	107° 42' 20.54"	45° 42' 8.61"
				5	107° 41' 31.54"	45° 42' 8.61"
				6	107° 41' 31.54"	45° 42' 35.8"
				7	107° 41' 44.85"	45° 42' 35.8"
				8	107° 41' 44.85"	45° 42' 49.47"
				9	107° 41' 31.54"	45° 42' 49.47"
				10	107° 41' 31.54"	45° 45' 1.6"
				2017-02-23 Т.Хэрлэнчимэг		

3. Ус ашиглуулах дүгнэлт-2025

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2025 оны 2 дугаар
сарын 7 -ний өдөр

Дугаар Е-2501-000276

Улаанбаатар хот
Утас: 265528, 265578

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар

Оноосон нэр:

Биг могул коул энд энерги

Улсын бүртгэлийн дугаар:

Регистрийн дугаар:

311073

Захирал:

Болд

Холбоо барих дугаар:

311073

Факс :

И-мэйл хаяг :

2.Төслийн нэр байршил

Төслийн нэр:

“Хөөтийн хонхор-2” нэртэй нүүрсний орд

Байршил:

Дундговь, Баянжаргалан, 2-р баг, Энгэр-Ус

Харьяалагдах сав газар:

Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газар

Хамаарах салбар:

Үүл уурхай

Төслийн дэлгэрэнгүй:

Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших ашигт малтмал ашиглалтын MV-020772 тоот тусгай зөвшөөрөлтэй “Хөөтийн хонхор-2” нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төсөл.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр

Биг могул коул энд энерги

4. Ажиллах горим, хүчин чадал

Үргэлжлэх хугацаа	Ажиллах горим	Жилд ажиллах хоног	Хоногт ажиллах ажилчидын тоо	Хоногт ажиллах цаг
5	2 ээлжээр	265	120	20

5. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний хэмжээ

Ажлын нэр	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тайлбар
Малтмал ашигласны хэмжээ, тонн	87.5	тн	Малтмал ашигласны 2024.02.20-ны өдөрхи 47.5тонноо үлдсэн

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

				байна. Үг судалгаагаар Хөөтийн хонхор-2 үүрхайд үүрхайн хана, мөргөцгөөс орж ирж байгаа усны хэмжээ 1.01 л/сек гэсэн тооцоо гарсан байна.
Зам, талбайн тоосжилт дарахад ашиглах усны хэмжээ	12000.0	м2		Хөрсийг гадаад өвсөлгөд тээвэрлэх замын урт 1,500.0 м, замын өргөн 8 м. (Хөөтийн хонхор-2 ордын 2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний 22-р хуудас, Усны газрын 2024.02.20-ны 47 дугаар усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтээр тоосжилт дарахад шаардлагатай усыг үүрхайн шүүрлийн уснаас эргүүлэн ашиглана) Үүрхайн ухлагад шүүрч орж ирэх 31,937.5 м3 шүүрлийн усанд төлбөр ногдуулсан тул 100 хувь хөнгөлөв.
“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарьсан болон, тарихаар төлөвлөсөн модны арчилгаа үсалгаанд ашиглах усны хэмжээ	1000.0	ш		Хөөтийн хонхор-2 ордын 2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний маягт 10-д 500 ш мод тарихаар төлөвлөж, 2024 оны ус ашиглуулах дүгнэлтэд 500 ш мод тарихаар тусгасан байна. (БОННУ нэмэлт тодотгол тайлан 2024 он, 88-р хуудас, Усны газрын 2024.02.20-ны 47 дугаар усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтээр ногоон байгууламжид шаардлагатай усыг үүрхайн шүүрлийн уснаас эргүүлэн ашиглана) Үүрхайн ухлагад шүүрч орж ирэх 31,937.5 м3 шүүрлийн усанд төлбөр ногдуулсан тул 100 хувь хөнгөлөв.
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	145.0	хоногт 1 хүн		Хөөтийн хонхор-2 ордын 2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөөнд үндсэн компаний 120 хүн, түслэн гүйцэтгэгч компаний 25 хүн 12 сар буюу 365 хоног ажиллахаар төлөвлөж, батлуулсан, (маягт-3, 12)
6. Усны эх үүсвэр, нөөц, хоногт ашиглах хэмжээ				
Эх үүсвэр	Зориулалт	Усны нөөц (л)	Усны нөөц (м3)	Тайлбар
Гүний худаг	Ундахуй	1.1	95.04	Усны газрын 2024.02.20-ны өдрийн 47 дугаар усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтээр төсөлд шаардагдах унд, ахуйн (162.02 м3/хон) усны хэрэглээг өөрийн эзэмшлийн 1.1 л/сек (95.04 м3/хон) ундаргатай гүний худгаас, өрөмдлөг, зам талбай, ногоон байгууламжийн усалгаанд шаардагдах (142.72 м3/ хон) усны хэрэглээг үүрхайн ухлагад орж ирэх 842.0 м3/хон шүүрлийн усаар хангахад усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй гэсэн байна.
Шүүрлийн ус	Технологийн хэрэгцээнд	1.01	87.264	Усны газрын 2024.02.20-ны өдрийн 47 дугаар усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтээр өгсөн зөвлөмжийн дагуу гидрогеологийн нарийвчилсан судалгааг 2025 онд “Орд-Ус” ХХК-

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Ажлын нэр	Тоо Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Усны хэрэглээ, м3 (Норм)	Гүйцэтгэх давтамж	Хэмжих нэгж	Нийт ашиглах усны хэмжээ, м3	Хөнгөлөх усны хэмжээ м3	Төлбөр тооцох усны хэмжээ м3
модны арчилгаа усалгаанд ашиглах усны хэмжээ								
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	145.0	хоногт 1 хүн	0.15	365.0	Хоног	7,938.75	0.00	7,938.75
Нийт						45,816.25	0.00	45,816.25

12. Урьдчилсан байдлаар тооцсон усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээ

Ажлын нэр	Төлбөр тооцох усны хэмжээ, м3	Усны ангилал	Хөнгөлөх хувь хэмжээ, %	1 м3 усны үнэ	Усны нөөц ашигласны төлбөр, ₮	Төлбөрөөс хөнгөлсөн дүн, ₮	Төлбөл зохих дүн, ₮
Уурхайн ухлагад шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ	31937.50	Газрын доорх үс	0.0	888.00	28,360,500.00	0.0	28,360,500.00
Зам, талбайн тоосжилт дарахад ашиглах усны хэмжээ	5040.00	Газрын доорх үс	0.0	185.00	932,400.00	0.0	932,400.00
“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарьсан болон, тарихаар төлөвлөсөн модны арчилгаа усалгаанд ашиглах усны хэмжээ	900.00	Газрын доорх үс	0.0	74.00	66,600.00	0.0	66,600.00
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	7938.75	Газрын доорх үс	0.0	88.80	704,961.00	0.0	704,961.00
Нийт	45,816.25				30,064,461.00		30,064,461.00

13. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх эргүүлж ашиглах даалгавар

- Ахуйн хэрэгцээнээс гарч буй бохир усыг стандартын шаардлагад нийцтэл цэвэршүүлэн эргүүлэн ашиглах.
- Шүүрлийн усыг зам талбайн тоосжилт дарахад, биологийн нөхөн сэргээлт, мод усалгаанд эргүүлэн ашиглах;

14. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөгөө

- Усны тухай хуулийн 28.6-д заасны дагуу Умард говийн гүвээт - Халхын дундад талын сав газрын захиргаанаас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, зохих журмын дагуу гэрээ байгуулах;
- Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа оны эхний улиралд багтаан гаргуулах;

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

- Засгийн газрын 2018 оны 391 дүгээр тогтоолоор баталсан журмын дагуу зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг шатлан өсгөж тооцохыг анхаарах;
- Жил бүрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг үндэслэлтэй, үнэн зөв гаргаж байх;
- Үйл ажиллагаа зогсох, тасалдах нөхцөл байдал үүссэн үед холбогдох төрийн захиргааны байгууллагуудад даруй мэдэгдэж ажиллах;
- Усны тухай хуулийн 7.5-д заасны дагуу улсын усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай ус ашиглалтын тайлан (газрын доорх усны хяналт-шинжилгээний мэдээ, ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ, гэрээ дүгнэсэн акт, усны нөөц ашигласны төлбөрийн баримт, ус ашиглалтын тоо, хэмжээ)-г 2025 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор Усны газарт office@water.gov.mn цахим хаягаар болон холбогдох газруудад хүргүүлж ажиллах.

Боловсруулсан:

УС АШИГЛАЛТЫН ХЭЛТЭС

Б.Энхсүрэн

Боловсруулсан огноо:

2025.02.07

Байгууллагын нэр:
Газар хэлтэс:
Албан тушаал:
Овог нэр:

Усны газар
Усны газар
Даргын албыг түр орлон гүйцэтгэгч
Энхэмнадар Батбаяр

4. Ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ-2025

УМАРД ГОВИЙН ГҮВЭЭТ-ХАЛХЫН
ДУНДАД ТАЛЫН САВ ГАЗРЫН
ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН
ТУШААЛ

2025 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 104

Сүмбэр сум

Зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.10 дахь заалт, 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.7, 29 дүгээр зүйлийн 29.1, Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газрын 2025 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн дугаар Е-2501-000276 ус ашиглуулах дүгнэлт ийг тус тус үндэслэн **ТУШААХ** нь:

1. Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт байрлах “Биг могул коул энд энерги” ХХК “Хөөтийн хонхор-2” нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах ашиг олох зориулалтаар унд ахуйн хэрэгцээнд 7938.75 шоометр, зам талбайн тоосжилт дарахад 5040.00 шоометр, ногоон байгууламжийн усалгаанд 900.0 шоометр, ус шавхан зайлуулалт 31937.50 шоометр нийт 45,816.25 шоометр усыг 1 жилийн хугацаагаар ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.
2. “Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавин ажиллахыг Газрын доорх усны нөөц ашиглалтын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн /Б.Сарантуяа/-д үүрэг болгосугай.
3. Монгол Улсын “Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай” хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1.20-д заасны дагуу ус ашиглах зөвшөөрлийн хураамжийг Дундговь аймгийн Төрийн сан банкны дансанд тушаах, Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.6.5-д заасны дагуу үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөрийг Дундговь аймгийн төсөвт гэрээнд заасан хугацаанд төвлөрүүлэхийг “Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /С.Болд /-д үүрэг болгосугай.
4. Усны тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх заалтын дагуу ус ашиглагчийн үүрэг, тавигдах шаардлагыг ханган ажиллах, усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээнээс хэтрүүлэн хэрэглэхгүй байх болон Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь заалтын дагуу усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ, тайланг 2025 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлэхийг “Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /С.Болд /-д даалгасугай.

ДАРГА

Б. ОТГОНСҮРЭН

2025 оны 02 сарын 26-ны өдөр

Дугаар- 01

Чойр хот

Нэг. Ерөнхий зүйл

Монгол Улсын “Усны тухай хууль”-ийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 28.7, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д заасны дагуу Монгол Улсын Засгийн Газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг “Усны газар”-ын гаргасан 2025 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн Е-2501-000276 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны даргын олгосон 2025 оны 02 дугаар сарын 24-ны өдрийн А/04 дугаартай ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж: Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны Газрын доорх усны нөөц ашиглалтын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Б.Сарантуяа,

Ус ашиглагчийг төлөөлж: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж, 7/13, Цэтрүм төв, 4 давхар, 401 тоот. Улсын бүртгэлийн дугаар 9011225079. Регистрийн дугаар 5369223, Биг могул коул энд энерги ХХК-ийн Байгаль орчны мэргэжилтэн Г.Бадамгарав нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт: Шүүрлийн ус

Хөөтийн хонхор-2 уурхай 2025 онд 2912.89 мян.м³ хөрс хуулалтын ажил гүйцэтгэх бөгөөд 1000.0 мян.тн нүүрс олборлоно.

“Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд 500ш мод тариалахаар төлөвлөсөн. 2024 онд 500 ширхэг мод тарьсан.

Хөрсийг гадаад овоолгод тээвэрлэх замын урт 1500м, замын өргөн 8м байна.

2.2. Нийт ашиглах усны хэмжээ: 45'816.25 м³/жил

2.2.1. Уурхайн ухлагд шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ: 31'937.5м³/жил

2.2.2. Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах усны хэмжээ: 5'040 м³/жил

2.2.3. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарьсан мод болон тарихаар төлөвлөсөн модны усалгаа арчилгаанд ашиглах ус: 900.0 м³/жил

2.2.4. Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ: 7'938.75 м³/жил

2.3. Усыг үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх эргүүлэн ашиглах даалгавар:

2.3.1. Ахуйн хэрэглээнээс гарч буй бохир усыг стандартын шаардлагад нийцтэл цэвэршүүлэн эргүүлэн ашиглах

2.3.2. Шүүрлийн усыг зам талбайн тоосжилт дарахад, биологийн нөхөн сэргээлт, мод усалгаанд эргүүлэн ашиглах.

5. Хаягдал усны дүгнэлт-2025

ХААГИЙН ГЭРЛЭР
ДЭРН ХОНХОРЧ ДЭГ-ТЭГ
УСНЫ ГАЗАР

ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2025 оны 3 дугаар сарын 31 -ний өдөр

Дугаар Е-2502-000127

Улаанбаатар хот Утас: 265528, 265578

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

1.1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

Оноосон нэр:	Биг могул коул энд энерги
Улсын бүртгэлийн дугаар:	
Регистрийн дугаар:	5369223
Захирал:	Болд
Холбоо барих дугаар:	311073

1.2. Төслийн нэр, байршил:

Төслийн нэр:	Хөөтийн хонхор-2
Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалт:	Дундговь аймаг, Баянжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт орших “Хөөтийн хонхор-2” нэртэй нүүрсний орд
Байршил:	Дундговь, Баянжаргалан, 2-р баг, Энгэр-Ус
Дэлгэрэнгүй хаяг:	Дундговь, Баянжаргалан, 2-р баг, Энгэр-Ус, Натур тур ХХК-ийн байр 4 давхар
Харьяалагдах сав газар:	Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газар

Хоёр. Хаягдал усны талаарх мэдээлэл

2.1. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, цэвэрлэгээний арга, түвшин

Хаягдал ус нийлүүлэх хэлбэр:	Байгальд нийлүүлэх
Нийлүүлж буй хаягдал усны төрөл:	
Нэмэлт тайлбар:	-

2.2. Хаягдал усны хэмжээ

Хаягдал ус нийлүүлэх байгууламж	Хүчин чадал	Хаягдал усны төрөл	Хаягдал ус хаях зайлуулах цэг	Нийлүүлэлт	Цэвэрлэгээний арга	Тайлбар
---------------------------------	-------------	--------------------	-------------------------------	------------	--------------------	---------

Хуудас-86

6. Усны төлбөрийг баримт-2025

Цахим гүйлгээний баримт

Хэрэглэж байгаа дугаар: GB151323202500301
Татвар огноо: 2025-12-18 09:20

Шалгуулгын дотоо дугаар	Хувиар ашигчид дан	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний тэмдэг
B145101452 MN000015000145101452	1165117377 MN030015001165117377	15,000,000.00 MNT	Амжилттай
Шалгуулгын нэр: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНД ЭНЕРЖИ ХХК	Хувиар ашигчид нэр: МТА.ТАТВАР	Гүйлгээний утга: 3250201783865;20101038241;5369223;20101038241;9901	
	Хувиар ашигчид банк: ГОЛОМТ БАНК	Гүйлгээний огноо: 2025-08-30	

Бүх хэрэглээний хувиар ашигчид © Golomt Bank ХХ

МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА

ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ № - 1250404663171

ТТД / Регистр:	20101038241 / 5369223
Татвар төлөгчийн нэр:	Биг могул коул энд энерги
Татварын төрөл:	01030722 - Ус бохирдуулсны төлбөр
Харьяалах татварын алба:	Том татвар төлөгчийн газар / Улсын төвлөрсөн
Төлсөн дүн:	529,706.25 ₮
Гүйлгээний огноо:	2025-05-30 15:41:34.0
Гүйлгээний утга:	1250404663171; 20101038241; 5369223; :Golomt Bank; 10015024; 89665859
Татварын данс:	ТЕГ/Ус бохирдуулсны төлбөр - 100900000417
Төлөлтийн хэлбэр:	Голомт банк

7. Хог хаягдлын гэрээ-2025

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2025 он 09 сарын 30 өдөр

№ 10

Баянжаргалан сум

Нэг . Нийтлэг үндэслэл

Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 17-р зүйлийн 2,6 дахь заалт, Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.4, 9.2, 20.1, 20.2 дугаар зүйл, Сумын ИТХ-ийн 2019 оны 05 тоот тогтоолыг үндэслэлээ.

Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулж эргүүлэн ашиглах, тээвэрлэх булах болон орчны ариун цэврийг тогтмол цэвэр байлгах, цэвэр эрүүл орчинд ажиллаж амьдрах орчныг бий болгоход оршино.

Хоёр. Гэрээ байгуулагч талууд

Нэг талаас Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж Байгаль орчны мэргэжилтэн Хүрэлхүү овогтой Сарангэрэл Нөгөө талаас “Биг могул коул энд энерги” Сүхбаатар дүүрэг 5369223 регистрийн дугаартай Байгаль орчны мэргэжилтэн Ганзориг овогтой Бадамгарав- нар харилцан тохиролцож 2025 оны 01 сарын 26 -ны өдрөөс 1 жилийн хугацаатай энэхүү гэрээг байгуулав.

Гурав. Төлбөр тооцсон байдал

Баянжаргалан сумын 2019 оны 12 дугаар сарын 19-ны ИТХ-ын 05 тогтоолд заасны дагуу сард 80000 төгрөгөөр тооцов. /наян мянган төгрөг/
Төлбөрийг Төрийн сан банкны 100080500947 тоот дансанд тушаана. / ДУА Хог хаягдлын хураамж/
Сарын төлбөр 80,000 төгрөг /наян мянган төгрөг/
Жилийн төлбөр 960,000 /есөн зуун жаран мянган төгрөг/

Дөрөв. Сумын ЗДТГ эрх

1. Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллах
2. Иргэд аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдал гаргасны төлбөрийг төвлөрүүлэх
3. Иргэд аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдлаа зориулалтын цэгт хаяж байгаа эсэхэд хяналт тавих
4. Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэнд хяналт тавих.

8. Байгаль орчны аудитын тайлангын батлагдсан нүүр

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН MV-020772 ТООТ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААРТАЙ “ХӨӨТИЙН ХОНХОР-2” НЭРТЭЙ ОРДЫГ АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХИЙСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АУДИТЫН ТАЙЛАН	
ЗАХИАЛАГЧ: “БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНД ЭНЕРЖИ” ХХК	
ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАЙГУУЛЛАГА: “ЦЭХИ КОНСАЛТИНГ” ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ	
	<i>Б.Мөнхболд</i> Б.МӨНХБОЛД
АУДИТЫН БАГИЙН ГИШҮҮД:	
Багийн ахлагч, ахлах аудитор	Н.Эрдэнэцэцэг
Мэргэшсэн шинжээч, магистр	Л.Амарсайхан
Химийн зөвлөх шинжээч, доктор	Г.Бурмаа
Байгаль орчны аудитор	Ц.Солонго
Хүрээлэн буй орчны экологич	Ө.Баясгалан
УЛААНБААТАР ХОТ 2024 ОН	

9. Газрын хянан баталгааны тайлангын батлагдсан нүүр

4802000824 НЭГЖ ТАЛБАРЫН ТАЙЛАН | 1

**ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ ЧАНАРЫН
ЗАХИАЛГАТ ХЯНАН БАТАЛГААНЫ ТАЙЛАН**

БАЙРШИЛ: ДУНДГОВЬ АЙМАГ, БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГ
ДЭВСГЭРТ
ЗАХИАЛАГЧ: “БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНД ЭНЕРЖИ” ХХК
ГҮЙЦЭТГЭГЧ: АРЧИ НОМАДС ХХК

**УЛААНБААТАР ХОТ
2025 он**

Нэгж талбарын дугаар- 4802000824, талбайн хэмжээ- 5346858м2

4802000824 НЭГЖ ТАЛБАРЫН ТАЙЛАН | 2

ДУНДГОВЬ АЙМАГ, БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ БАЙРЛАХ
ЗАХИАЛАГЧ “БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНД ЭНЕРГИ ХХК”-НИЙ УУРХАЙН ГАЗРЫН
ЗОРИУЛАЛТТАЙ ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ, ЧАНАРЫН ЗАХИАЛГАТ ХЯНАН
БАТАЛГААНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН

ГҮЙЦЭТГЭГЧ : ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ, ЧАНАРЫН ХЯНАН БАТАЛГАА
ХИЙХ ЭРХ БҮХИЙ МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГА “АРЧИ
НОМАДС” ХХК

БАТАЛГААЖУУЛСАН

ЗАХИРАЛ:

/В.Мөнхкаргал/

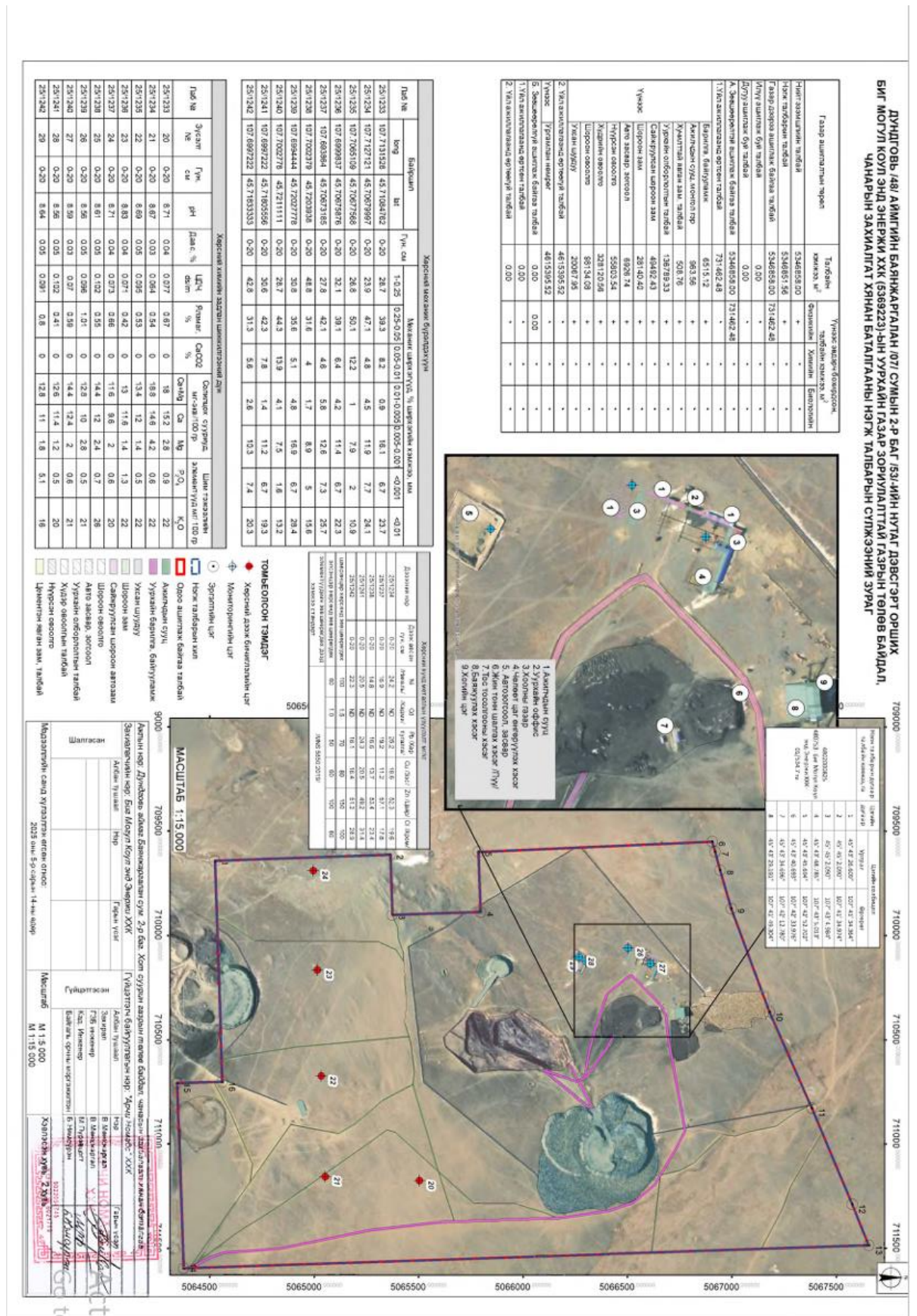
ГҮЙЦЭТГЭСЭН

КАДАСТР ИНЖЕНЕР: М.Пүрэвцогт /М.Пүрэвцогт/

ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАГЧ: Н.Мөнх-Эрдэнэ /Н.Мөнх-Эрдэнэ/

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН: Б.Нямсүрэн /Б.Нямсүрэн/

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-ийн “Хөөтийн хонхор”-2 нэртэй нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан-2025

Нэгж талбарын дугаар- 4802000825, талбайн хэмжээ- 5128344м2

4802000825 НЭГЖ ТАЛБАРЫН ТАЙЛАН

ДУНДГОВЬ АЙМАГ, БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ БАЙРЛАХ
ЗАХИАЛАГЧ “БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНД ЭНЕРГИ ХХК”-НИЙ УУРХАЙН ГАЗРЫН
ЗОРИУЛАЛТТАЙ ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ, ЧАНАРЫН ЗАХИАЛГАТ ХЯНАН
БАТАЛГААНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН

ГҮЙЦЭТГЭГЧ : ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ, ЧАНАРЫН ХЯНАН БАТАЛГАА
ХИЙХ ЭРХ БҮХИЙ МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГА “АРЧИ
НОМАДС” ХХК

БАТАЛГААЖУУЛСАН:
ЗАХИРАЛ: /В.Мөнхкаргал/
ГҮЙЦЭТГЭСЭН:
КАДАСТР ИНЖЕНЕР: М.Пүрэвцогт /М.Пүрэвцогт/
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАГЧ: Н.Мөнх-Эрдэнэ /Ж.Мөнх-Эрдэнэ/
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН: Б.Нямсүрэн /Б.Нямсүрэн/

Гүйцэтгэсэн: Арчи Номадс ХХК

10. Аюултай хог хаягдал усгалын акт-2025

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ УСТГАЛЫН АКТ
Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, цуглуулах, шатаах, устгах төвлөрсөн байгууламж
Хаяг: НД, 3-р хороо Бүс нуур 12610 гудамж 77 тоот Утас: 7707-3790
ELEMENT LLC

2025 оны 10 сарын 14 өдөр Актын дугаар: 25/**286** Улаанбаатар хот

Аюултай хог хаягдал үүсгэгч: **Биг могул коул энд энерги ХХК**
Устгалд оруулсан аюултай хог хаягдлын жагсаалт

№	Хаягдлын нэр, төрөл	Хэмжээ	Нэгж кг/л	Аюулын ангилал
1	Ашигласан тос, масло	1000	л	Аюултай
2	Аюултай хатуу хаягдал	2	кг	Аюултай
3	Бодисын хоосон хуванцар сав	41.0	кг	Аюултай
4	Бодисыг хоосон төмөр сав	63.2	кг	Аюултай
Нийт		1106.2	кг	-

Устгасан аргачлал:
Дээрхи **1106.2 кг** аюултай хог хаягдлыг “Элемент” ХХК-ийн аюултай хог хаягдал хүлээн авах, устгах комисс хүлээн авч зориулалтын шатаах зууханд 1200°C -т бүрэн шатааж хаягдал үнсийг ландфиллдэж устгав.

Жич: Устгалд орсон бодисын нэр төрөл, жагсаалт, устгалын зураг хавсаргав.

Устгал хийсэн
Химийн мэргэжилтэн /Э.Халиун/
Акт хүлээн авсан
..... /...../

ELEMENT LLC

“Биг могул коул энд энерги” ХХК-иас 2025 оны 10 сарын 04-ны өдөр ирсэн аюултай хог хаягдал устгалд оруулж буй байдал. Устгалын актын хавсралт зураг.

Актын дугаар: 25/ 286

Аюултай хог хаягдал хариуцсан мэргэжилтэн
Химич: Э. Халиун

11. Шинжилгээний бичиг-2025

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200

Утас/Факс: 70592350, 88819335

E-mail хаяг tsaguur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар: S/27, S/28, S/29, S/30, S/31,

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: Биг могул коул энерги ХХК

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛабораторийн инженер Э.Буяндэлгэр

Сорьцын тоо, хэмжээ: 5, 0.5 кг

Сорьцын төрөл: Хөрсний агрохимийн шинжилгээ

Сорьц авсан огноо: 2025.05.01

Лабораторид хүлээж авсан : 2025.05.01

Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.05.14

Хэвлэсэн огноо: 2025.05.26

Хуудасны тоо: 1/1

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээчийн код: 01

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Шинжилгээний аргын стандарт		/Хөрсний чанарын үзүүлэлтүүд/ MNS 3310:1991					
Сорьцын дугаар	Сорьц авсан цэг	pH	Ялзмаг %	NO ₃ мг/кг	NH ₄ мг/кг	SO ₄ мг/кг	P ₂ O ₅ мг/кг
S/27	Ажилчдын байр орчим	7.1	0.52	10.9	26.5	101.7	34.8
S/28	Карьерын гадна тал	8.0	0.27	229.1	61.0	1268.0	35.4
S/29	Засвар үйлчилгээний төв орчим	7.8	0.15	4.7	31.6	580.6	29.6
S/30	ШТС	7.3	0.40	35.1	30.9	328.3	21.8
S/31	Хогийн цэг	7.9	0.13	12.1	3.7	1848.0	24.7

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/Факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг tsaguur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар:w/20

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРГИ ХХК

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛабораторийн инженер Э.Буяндэлгэр

Сорьцын тоо, хэмжээ: 2 литр

Сорьцын төрөл: Усны шинжилгээ

Сорьц авсан огноо: 2025.05.01

Лабораторид хүлээж авсан : 2025.05.01

Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.05.05

Хэвлэсэн огноо: 2025.05.26

Хуудасны тоо: 1/1

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээчийн код: 01

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Тодорхойлсон үзүүлэлт Шинжилгээний арга стандарт		Сорьц авсан цэг	MNS 900:2018 Хүлцэх агууламж мг/л
		Ундны ус	
Жинлэгдэх бодис /MNS 6836:2020/	Ж/Б мг/л	3.0	
Перманганатын исэлдэх чанар /MNS 6833:2020/	Пмч мг/л	0.5	
Кальцийн ион /MNS ISO 1097:1970/	Ca ²⁺ мг/л	78.2	100
Магнийн ион /MNS ISO 1097:1970/	Mg ²⁺ мг/л	43.6	30
Аммоний ион /CA3 1:2020/	NH ₄ ⁺ мг/л	0.02	1.5
Нийт төмөр /MNS 4430:2005/	Fe мг/л	0.08	0.3
Хлорийн ион /MNS 4424:2005/	Cl мг/л	56.6	350
Сульфатын ион /MNS 6271:2011/	SO ₄ ²⁻ мг/л	56.6	500
Нитритийн ион /MNS 6779:2019/	NO ₂ мг/л	0.003	1.0
Нитратын ион /MNS 6834:2020/	NO ₃ мг/л	0.03	50
Фосфатын ион /MNS ISO 6878:2001/	PO ₄ ³⁻ мг/л	0.016	3.5
Фтор /MNS 6272:2011/	F ⁻ мг/л	2.15	
Хатуулаг / MNS ISO 1097:1970/	Хатуулаг мг-экв/л	7.5	7
Натри Кали	Na+K мг/л	56.2	
Цахилгаан дамжуулах чанар /MNS ISO 7888:1999/	EC μS/cm³	916	
Гидрокарбонат MNS 6832:2020	HCO ₃ мг/л	424.7	
Эрдэсжилт MNS ISO 1097:1970	мг/л	715.8	
Орчин MNS ISO 10523:2001	pH	7.6	

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/Факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг tsaguur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар:w/21

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРГИ ХХК

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛабораторийн инженер Э.Буяндэлгэр

Сорьцын тоо, хэмжээ: 2 литр

Сорьцын төрөл: Усны шинжилгээ

Сорьц авсан огноо: 2025.05.01

Лабораторид хүлээж авсан : 2025.05.01

Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.05.05

Хэвлэсэн огноо: 2025.05.26

Хуудасны тоо: 1/1

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээчийн код: 01

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Тодорхойлсон үзүүлэлт Шинжилгээний арга стандарт		Сорьц авсан цэг Шүүрлийн ус	MNS 6148:2010 Хүлцэх агууламж мг/л
Жинлэгдэх бодис /MNS 6836:2020/	ЖБ мг/л	5.6	
Перманганатын исэлдэх чанар /MNS 6833:2020/	Пмч мг/л	1.4	
Кальцийн ион /MNS ISO 1097:1970/	Ca ²⁺ мг/л	93.8	
Магний ион /MNS ISO 1097:1970/	Mg ²⁺ мг/л	185.0	
Аммоний ион /CA3 1:2020/	NH ₄ ⁺ мг/л	0.61	3.0
Нийт төмөр /MNS 4430:2005/	Fe мг/л	0.59	
Хлорид ион /MNS 4424:2005/	Cl мг/л	235.7	350
Сульфатын ион /MNS 6271:2011/	SO ₄ ²⁻ мг/л	639.7	500
Нитритийн ион /MNS 6779:2019/	NO ₂ мг/л	0.001	1.0
Нитратын ион /MNS 6834:2020/	NO ₃ мг/л	0.25	50
Фосфатын ион /MNS ISO 6878:2001/	PO ₄ ³⁻ мг/л	0.029	3.5
Фтор /MNS 6272:2011/	F мг/л	1.22	1.5
Хатуулаг / MNS ISO 1097:1970/	Хатуулаг мг-жв/л	19.9	
Натри Кали	Na+K мг/л	347.0	
Цахилгаан дамжуулах чанар /MNS ISO 7888:1999/	EC µS/cm ³	2960	
Гидрокарбонат MNS 6832:2020	HCO ₃ мг/л	842.0	
Эрдэсжилт MNS ISO 1097:1970	мг/л	2343.2	
Орчин MNS ISO 10523:2001	pH	8.2	6.5-8.5

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200

Утас/Факс: 70592350, 88819335

E-mail хаяг tsaquir@dundgovi.gov.mn

Сорьцын дугаар: А/34, А/35, А/36, А/37, А/38,
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРГИ ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛ-ийн техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5
Сорьцын төрөл: Агаарын чанарын шинжилгээ
Сорьц авсан огноо: 2025.05.01
Лабораторид хүлээж авсан : 2025.05.01
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.05.02
Хэвлэсэн огноо: 2025.05.19
Хуудасны тоо: 1/1

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

№	Сорьц авсан цэг	SO ₂ мг/м ³	NO ₂ мг/м ³
А/34	Карьер орчим	0.011	0.022
А/35	Ажилчдын байр орчим	0.014	0.028
А/36	Засвар үйлчилгээний төв	0.016	0.031
А/37	Технологийн зам	0.017	0.035
А/38	Нүүрс буулгах талбай	0.018	0.033
Шинжилгээний аргын стандарт		MNS 0017-2-5-12:2021	MNS 0017-2-5-11:2021
MNS 4585:2016 Хүлцэх хэм хэмжээ		0.450 мг/м ³	0.20 мг/м ³

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/Факс: 70592350, 8819335
E-mail хаяг tsaguun@dundgovi.gov.mn

Сорьцын дугаар: T/34, T/35, T/36, T/37, T/38,
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРГИ ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛ-ийн техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5
Сорьцын төрөл: Нийт тоос /20 минутын дундаж/
Сорьц авсан огноо: 2025.05.01
Лабораторид хүлээж авсан : 2025.05.01
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.05.02
Хэвлэсэн огноо: 2025.05.19
Хуудасны тоо: 1/1

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

№	Сорьц авсан цэг	Нийт тоос мг/м³
T/34	Карьер орчим	0.046
T/35	Ажилчдын байр орчим	0.031
T/36	Засвар үйлчилгээний төв	0.045
T/37	Технологийн зам	0.041
T/38	Нүүрс буулгах талбай	0.051

БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/Факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг tsaquiur@dundgovi.gov.mn

Сорьцын дугаар: T/87, T/88, T/89, T/90, T/91,
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРЖИ ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛ-ийн техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5
Сорьцын төрөл: Нийт тоос /20 минутын дундаж/
Сорьц авсан огноо: 2025.09.08
Лабораторид хүлээж авсан : 2025.09.08
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.09.09
Хэвлэсэн огноо: 2025.09.30
Хуудасны тоо: 1/1

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

№	Сорьц авсан цэг	Нийт тоос мг/м³
T/87	Ажилчдын байр орчим	0.046
T/88	Засвар үйлчилгээний төв	0.079
T/89	Карьер орчим	0.081
T/90	Нүүрс буулгах талбай	0.064
T/91	Технологийн зам	0.077

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/Факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг tsaquiur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар: А/87, А/88, А/89, А/90, А/91,
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: БИГ МОГУЛ КОУЛ ЭНЕРЖИ ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛ-ийн техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5
Сорьцын төрөл: Агаарын чанарын шинжилгээ
Сорьц авсан огноо: 2025.09.08
Лабораторид хүлээж авсан : 2025.09.08
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.09.09
Хэвлэсэн огноо: 2025.09.30
Хуудасны тоо: 1/1

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

№	Сорьц авсан цэг	SO ₂ мг/м ³	NO ₂ мг/м ³
А/87	Ажилчдын байр орчим	0.017	0.037
А/88	Засвар үйлчилгээний төв	0.012	0.032
А/89	Карьер орчим	0.016	0.034
А/90	Нүүрс буулгах талбай	0.013	0.039
А/91	Технологийн зам	0.017	0.025
Шинжилгээний аргын стандарт		MNS 0017-2-5-12:2021	MNS 0017-2-5-11:2021
MNS 4585:2016 Хүлцэх хэм хэмжээ		0.450мг/м ³	0.20 мг/м ³

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ**

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/Факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг tsaguur@dundgov.gov.mn

Сорьцын дугаар: S/75, S/76, S/77, S/78, S/79,
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: Биг могул коул энерги ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛабораторийн инженер Э.Буяндэлгэр
Сорьцын тоо, хэмжээ: 5, 0.5 кг
Сорьцын төрөл: Хөрсний агрохимийн шинжилгээ
Сорьц авсан огноо: 2025.09.08
Лабораторид хүлээж авсан : 2025.09.08
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.09.09
Хэвлэсэн огноо: 2025.09.30
Хуудасны тоо: 1/1
Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээчийн код: 01

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Шинжилгээний аргын стандарт		/Хөрсний чанарын үзүүлэлтүүд/ MNS 3310:1991					
Сорьцын дугаар	Сорьц авсан цэг	pH	Ялзмаг %	NO ₃ мг/кг	NH ₄ мг/кг	SO ₄ мг/кг	P ₂ O ₅ мг/кг
S/75	Ажилчдын байр орчим	7.1	0.57	7.3	27.9	118.0	32.4
S/76	Засвар үйлчилгээний төв орчим	8.1	0.45	4.9	30.1	481.6	29.0
S/77	Карьерын гадна тал	7.9	0.49	117.1	53.7	1149.0	37.6
S/78	ШТС	7.2	0.47	25.2	28.7	234.7	30.6
S/79	Хогийн цэг	7.9	0.38	11.7	8.1	956.4	24.5

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дундговь аймаг Сайнцагаан сум 7-р баг бага тойруу 2-200
Утас/Факс: 70592350, 88819335
E-mail хаяг tsaguur@dundgovi.gov.mn

Сорьцын дугаар:w/41

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: Биг могул коул энерги ХХК

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: БОШЛабораторийн инженер Э.Буяндэлгэр

Сорьцын тоо, хэмжээ: 2 литр

Сорьцын төрөл: Усны шинжилгээ

Сорьц авсан огноо: 2025.09.08

Лабораторид хүлээж авсан : 2025.09.08

Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2025.09.22

Хэвлэсэн огноо: 2025.09.30

Хуудасны тоо: 1/1

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээчийн код: 01

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Тодорхойлсон үзүүлэлт Шинжилгээний арга стандарт		Сорьц авсан цэг /Шүүрлийн ус/	MNS 6148:2010 Хүлцэх агууламж мг/л
Жинлэгдэх бодис /MNS 6836:2020/	Ж/Б мг/л	6.6	
Перманганатын исэлдэх чанар /MNS 6833:2020/	Пич мг/л	2.6	
Кальцийн ион /MNS ISO 1097:1970/	Ca ²⁺ мг/л	114.2	
Магний ион /MNS ISO 1097:1970/	Mg ²⁺ мг/л	161.7	
Аммоний ион /CA3 1:2020/	NH ₄ ⁺ мг/л	0.53	3.0
Нийт төмөр /MNS 4430:2005/	Fe мг/л	0.10	
Хлорийн ион /MNS 4424:2005/	Cl мг/л	265.9	350
Сульфатын ион /MNS 6271:2011/	SO ₄ ²⁻ мг/л	656.3	500
Нитритийн ион /MNS 6779:2019/	NO ₂ мг/л	0.001	1.0
Нитратын ион /MNS 6834:2020/	NO ₃ мг/л	0.68	50
Фосфатын ион /MNS ISO 6878:2001/	PO ₄ ³⁻ мг/л	0.009	3.5
Фтор /MNS 6272:2011/	F мг/л	1.23	1.5
Хатуулаг / MNS ISO 1097:1970/	Хатуулаг мг-экв/л	19.0	
Натри Кали	Na+K мг/л	429.1	
Цахилгаан дамжуулах чанар /MNS ISO 7888:1999/	EC µS/cm ³	3160	
Гидрокарбонат MNS 6832:2020	HCO ₃ мг/л	915.3	
Эрдэсжилт MNS ISO 1097:1970	мг/л	2542.5	
Орчин MNS ISO 10523:2001	pH	8.42	6.5-8.5

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА /Э.АЗЖАРГАЛ/

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ: /Б.ЯНЖМАА/

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИЙН
ИНЖЕНЕР: /Э.БУЯНДЭЛГЭР/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дугаар: 25/1779

Дээж авсан огноо: 2025 он 10 сарын 17

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2025 он 10 сарын 20-22

Дээж авсан газрын нэр: Дундговь аймаг, Баянхайрхан сум, 2-р баг, Энгэр ус,
Хөөтийн Хонхор-2 уурхай

Координат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Биг Могул Коул энд Энержи” ХХК
Харилцах утас: 85677580

Уст цэгийн төрөл ба дугаар: W2

Лаб № 25/8316

Усны химийн задлан шинжилгээний дүн

Анион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л	Катион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л
Cl ⁻	17.73	0.50	18.93	Na ⁺ +K ⁺	37.29	1.62	61.48
SO ₄ ²⁻	15.70	0.33	12.39	NH ₄ ⁺	0.00	0.00	0.00
NO ₃ ⁻	0.69	0.01	0.42	Ca ²⁺	8.02	0.40	15.17
NO ₂ ⁻	0.01	0.00	0.01	Mg ²⁺	7.30	0.60	22.75
CO ₃ ²⁻	0.00	0.00	0.00	Fe ²⁺	0.30	0.02	0.61
HCO ₃ ⁻	109.84	1.80	68.25	Fe ³⁺	0.00	0.00	0.00
Дүн	143.96	2.64	100.00	Дүн	52.91	2.64	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

196.86 мг/л

HCO₃⁻ ийн хагасыг хассан анион катионуудын нийлбэр:

142.0 мг/л

Хуурай үлдэгдэл:

144.0 мг/л

Ерөнхий хатуулаг:

0.80 мг-экв/л

pH:

7.03

Исэлдэх чанар:

0.64 мг/л

Усны физик шинж чанар

Шүүгдэсний өнгө: Өнгөгүй

Үнэр: Үгүй

Амт: -

Булингар: Тунгалаг

Тунадас: Үгүй

Усны давсны химийн найрлагын томьёо $M (144.0 \text{ мг/л}) = \frac{HCO-68.25}{Na+K \ 61.48 \ Mg-22.75}$

Тайлбар

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, натрийн бүлгийн, 2-р төрлийн, чанарын хувьд нэн цэнгэг буюу ялимгүй эрдэсжилттэй, маш зөөлөн ус байна.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 1097:1970, MNS 6271:2011, MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 9297:2005, MNS ISO 6059:2005)

Лабораторийн эрхлэлт: Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч: О. Алтанцэцэг /MS.c/

**ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Дугаар: 25/1777

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2025 он 10 сарын 17

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2025 он 10 сарын 20-22

Дээж авсан газрын нэр: Дундговь аймаг, Баянхайрхан сум, 2-р баг, Энгэр ус, Хөөтийн Хонхор-2 уурхай

Координат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Биг Могул Коул энд Энержи” ХХК

Харилцах утас: 85677580

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦДМ, dsm	Ягмаг, %	NO ₃ , мг/100г	CaCO ₃ , %	Шонгээгдсэн суурьд мг-жс/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
										Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	14
1	25/8310	S1	-	8.38	0.63	1.275	0.33	0.16	0.66	17.5	11.7	1.3	30
2	25/8311	S3	-	8.32	0.37	0.746	0.32	0.22	0.49	8.1	7.4	1.8	26
3	25/8312	S4	-	8.42	0.13	0.271	1.08	0.19	0.16	13.1	7.2	2.1	22
4	25/8313	S5	-	8.24	0.10	0.218	1.56	0.21	0.16	23.0	22.7	2.7	45
5	25/8314	S6	-	8.51	0.07	0.154	0.88	0.15	0.16	21.5	12.4	1.9	61

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				2-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
1	25/8310	S1	-	25.9	30.7	21.6	2.4	11.7	7.7	21.7
2	25/8311	S3	-	24.7	52.9	7.4	3.0	8.1	4.0	15.1
3	25/8312	S4	-	22.9	50.8	3.5	5.7	10.5	6.5	22.7
4	25/8313	S5	-	26.2	48.1	10.8	2.8	8.0	4.1	14.8
5	25/8314	S6	-	21.4	35.1	8.4	2.5	24.6	8.0	35.1

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн үеийн дээжэнд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS 6988:2022)

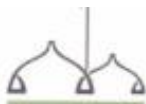
Лабораторийн эрхлэгч:

Задлан шинжээч:

Цагаандархи /MS.c/

Санцэцэг

**ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дугаар: 25/1778

Дээж авсан огноо: 2025 он 10 сарын 17

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2025 он 10 сарын 20-22

Дээж авсан газрын нэр: Дундговь аймаг, Баянхайрхан сум, 2-р баг, Энгэр ус,
Хөөтийн Хонхор-2 уурхай

Координат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Биг Могул Коул энд Энержи” ХХК

Харилцах утас: 85677580

Уст цэгийн төрөл ба дугаар: W1

Лаб № 25/8315

Усны химийн задлан шинжилгээний дүн

Анион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л	Катион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л
Cl ⁻	294.24	8.29	25.30	Na ⁺ +K ⁺	241.95	10.52	32.11
SO ₄ ²⁻	180.21	3.75	11.45	NH ₄ ⁺	0.40	0.02	0.07
NO ₃ ⁻	1.03	0.02	0.05	Ca ²⁺	134.27	6.70	20.45
NO ₂ ⁻	0.03	0.00	0.00	Mg ²⁺	188.48	15.50	47.32
CO ₃ ²⁻	6.00	0.10	0.31	Fe ²⁺	0.30	0.02	0.05
HCO ₃ ⁻	1257.01	20.60	62.89	Fe ³⁺	0.00	0.00	0.00
Дүн	1738.52	32.76	100.00	Дүн	565.39	32.76	100.00

Анион катионуудын нийлбэр: 2303.91 мг/л

HCO₃⁻ ийн хагасыг хассан анион катионуудын нийлбэр: 1675.0 мг/л

Хуурай үлдэгдэл: 2952.0 мг/л

Ерөнхий хатуулаг: 22.2 мг-экв/л

pH: 7.94

Исэлдэх чанар: 0.96 мг/л

Усны физик шинж чанар

Шүүгдэсний өнгө: Өнгөгүй

Үнэр: Үгүй

Амт: -

Буллинггар: Тунгалаг

Тунадас: Үгүй

Усны давсны химийн найрлагын томьёо $M (2952.0 \text{ мг/л}) = \frac{HCO-62.89 \text{ Cl}-25.30}{Mg-47.32 \text{ Na+K } 32.11 \text{ Ca}-20.45}$

Тайлбар

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, магнийн бүлгийн, 2-р төрлийн, чанарын хувьд их эрдэсжилтгүй, маш хатуу ус байна.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 1097:1970, MNS 6271:2011, MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 9297:2005, MNS ISO 6059:2005)

Лабораторийн эрхлэгч: Цагаандархи /MS.c/

Задлан шинжсэгч: Г. Алтанцэцэг /MS.c/

